

312976

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17.

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూన్ నెల 5 వ తేది గురువారము
MADRAS, THURSDAY 5 th JUNE 1930.
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర శ్రేష్ఠమాస శుద్ధ సవతి

సంచిక ౫౧
No. 51.

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పాశ్చాత్యనొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను
తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటి జూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక

109, ఫ్రీరీడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

న మ్మ క ము గ ప ని చే యు ట

మా కాలాదార్శకు సజ్జె చేయునగలు, వెండిసామగ్గులందు మా పూర్తి విశ్వాస
ముంచి పనులుజేయుదుము. మా బేరములన్నియు మా పూచీపైనే యధారపడియున్నవి.
దీనివలన తమకు యిష్టమునగలను కాపశిచ్చు సాకర్యముకలదు.

మాకు వజ్రములు, నగలందు గల శిరీ సంవత్సరముల యమభవమును వినియో
గించుకొనుటవలన మీకే లాభము కలుగగలదు.

సు రా జ్ మ ల్ ల ల్లూ భా యి అం తు కో.,

వజ్రము ఎగవలిదార్లు, వెండివలు తయారుజేయుటయందు నిపుణులు

318, ఎస్ కె కేడ్,

మద్రాసు.

ప్రశ్న

భరివ్యక్తుడు శరీరమున క్రక్కలకు బదులు వ్రాయబడ
చ్చు. 1-0-0. పై క్రక్కలకు రు. 0-4-0. క్రక్క వ్రాయ
రాముడు తెలుపవలెను. పి. పి. 0-4-0 అవును.

గాది శ్రీశ్రీమహిమ, తిరు తేనె. P. O.

డంతు చూర్ణము

డబ్బి 1-కి రు 0-2-0, 12-కి 1-4-0

ఈ డంతుచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుర్లుగట్టి
బడిను. చిగుర్లుండి రక్తముకావలెను. నోటదుర్బంధము
తగ్గి యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నగును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

నేషనల్ యిండియన్ టైపుయిన్స్టా

రెన్యూకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య శేట్లతో సిరమైనట్టియు

అభివృద్ధి చెందునట్టి కంపెనీ.

మా నేజిమెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును బలమైనట్టె రెక్కరు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలిసీచాలా ముద్రమైనది. ఆకా
పెనీమీట అదేమొదలుగొని టిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియము
హక్కు కట్టుకుంటుంటేను. పాలసీ తీర్మానముకాగానే నిరూ
గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇచ్చుట
యిచ్చును యిచ్చివేయును. కచ్చమైన నిర్బంధములేవు తమ
ఇంకా యిచ్చబడును.

భీమానేతరులచినవారున్నా ఏజంట్లుగావుండుటకు వ
లయుడిగిత పెద్దమనుష్యులున్నా అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందిచాటి
వ్రాసుకొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యన్యుయర్,

కాశీనగర కలకత్తా
2-2

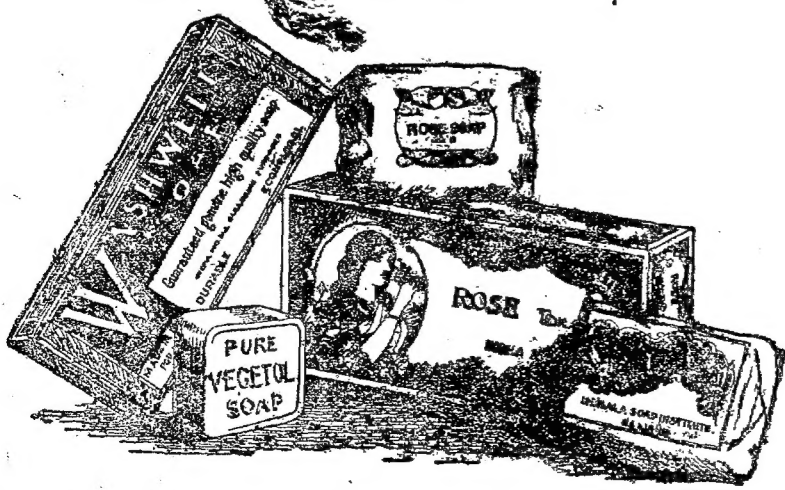
శిఫ్ట్ ఏజంట్లు,

నార్తరక్ నర్కారు, బెజవాడ.

కేరళ సబ్బులు

మురికిని పోగొట్టి ఆరోగ్యమును, సంతోషము నివ్వగలవు.

గుణము—అనమానమైనది. వెల—మిక్కిలి స్వల్పము. స్వచ్ఛతకు పూచీ నివ్వబడును.

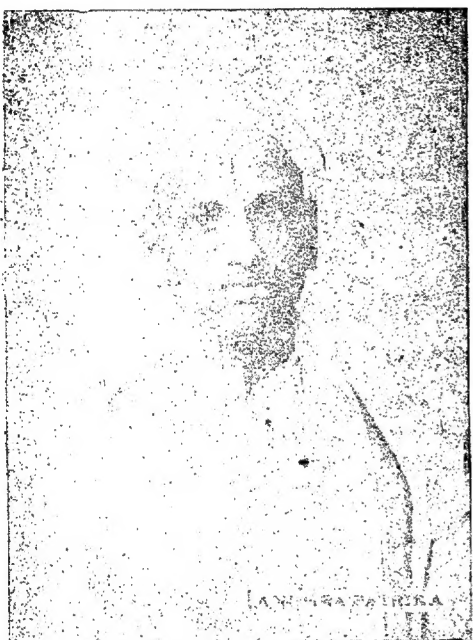
కేరళ సోప్ ఇన్ స్టిట్యూట్, కల్లికోట్.

(మద్రాసు గవర్నరుగాతి సబ్బుల తయారుచేసి యిచ్చువారు)

ఎ. వాసుదేవ పాత్రోగారు

సం॥ ఎ. పాత్రోగారి కుమారులు, పోలీసు అసిస్టెంట్ సూపరింటెండెంట్ గ నియమింపబడిరి. (ప్ర. ఫో. బి.)

ఎస్. శ్రీనివాసాచారిగారు

హిందూ ధర్మాదాయములబోధన వ్యాప్తవ్యయముగ నియమింపబడిరి. (ప్ర. ఎక్. ఎ.)

శ్రీమతి నరసయ్య అమ్మగారు

మదరాసులో కాసనోల్లంఘన మొనర్చి 6 నెలలు విడితైదు బొందిరి. (ప్ర. ఫో. బి.)

ఆర్. కె. సత్యనారాయణగారు

ఈ నెల తెలంగాణలో మధ్యాహ్నము ఒంటిపంట సమయమున నేరస్తులగు జాబ్బియోన్ న్యాయస్థానాధికారిచే నిర్ణయింపబడి ఆరుమాసముల కఠినశిక్ష ననుభవించవలసినదిగ శాసించబడిన నామిత్రుడు శ్రీ ఆర్. కె. సత్యనారాయణగారిని గురించి నే నెరిగిన కొన్ని విషయములను ఆంధ్రమహాజనుల కెరిగించుట అవసరమని తలచుచున్నాను.

శ్రీ సత్యనారాయణగారు యువనదియేడు వత్సరముల యువకులు. ధర్మచింత పీరికి మెండు. అందులకుదగిన వినయవర్తనము దీర్ఘాలోచనయు పీరికడ గానవగును. సన్మార్గవ్యాయవర్తనమునే ప్రేమించిన పీరికి జీవితపథమంతయు క్లుప్తముగా వ్రాసుకొని కాపింపబడు. వ్యాయవర్తనమున కి ప్రపంచమున అంత యెక్కువ యవకాశములేదని పీరు తరుచు అనుచుండెడివారు. ఇతరులవలన యెన్ని కష్టములు కలిగినను యంత యెత్తిడి కలిగినను పీరు కాంతముగ వాటినిన్నిటిని ఓర్చుకొందురు.

కండపుష్టిగల సమాన్వితదేహము, ఆలోచనానిమగ్నమైన వదనలక్షణములు, మిలమిలలాడుచుండు కనులవీరియొక్క బుద్ధిబలవిహ్వము లనవచ్చును. ఆంధ్రాంగములందు వేదాంత రాజకీయ సాంఘిక గ్రంథములను చాలవరకు వైమర్సిక దృష్టితో పఠించి పీరు ఆయా విషయముల గురించి చర్చలుజరుగు సమయములందు, నిశితమగు బుద్ధిబలతనము వెలువరించి విషయపూరితమై ఆధారభూతమైన వాదనను సాగించుచుండురు. స్వదేశీపరిశ్రమాభివృద్ధియు పీరికెక్కువ యుష్టము. రాజకీయభ్యవసాయమంతయు పరిశ్రమాభివృద్ధిమీదనే యాధారపడియున్నదని వాదించు పీరు ప్రస్తుత రాజకీయములందు యేమాత్రపు జోక్యమున గాని గైకొనకుండ ధనికులకడకేను దేశముయొక్క ఆరికనితని బాగుపరుపగల పరిశ్రమలను నెలకొల్పవలసి నదిగ సలహానిచ్చుచుండువారు. సంభాషణాసమయములందు ప్రస్తుతరాజకీయ రంగమున పీరికి కొంత ప్రచారమును గావించవలసినదిగ నే ననేకమార్లు చెప్పియున్నను అట్టి యభిప్రాయములను అనుమతము కనుపరుపక దేశీయపరిశ్రమల నెలకొల్పటమే ప్రోత్సహించుటయు అందువలన యే ఒక రిద్దరో దేశోపకరముగు పరిశ్రమలను నెలకొల్పనెడల దానివలన తన జీవితము ధన్యతనొందగలదనియు అందువలన రాజకీయములయందు తాను జోక్యము కలుగజేసికొనజాల ననియు తెలుపుచుండెడివారు. పీరికి ఆధ్యాత్మిక చింతనయు వేదాంతదృష్టియు మెండు. అందువలన వేయవయోగి జీవితమును ఆయన పద్ధతులను సంభాషణాసమయములందు పలుమారులు అవర్ణములుగ ఆధారములుగ చేర్చుచుండురు. అమాయకుడు నేడు బందీ గావించబడియున్నాడు.

ఎన్. జి. ఆచార్య.

ముసల్మాను విదుషీమణి

7 గురు విడ్డలతల్లి బి. ఏ. బిరుదము పొందెను

మైసూరు, జూన్ 1:—బెంగళూరు నివాసులగు ఇక్బాల్ నీ సా బేగముగారు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునందు బి. యె. బిరుదమును గ్రహించిరి. ముసల్మానుల సంఘముందు కనివిని యెరుగని విద్యాభ్యాసము యీమెచేసెను. మైసూరు రాష్ట్రములో పోలీసు సూపరింటెండెంట్ పనిచేసి పింఛను తీసికొనుచున్న గులాము మొహద్దీనుఖానుగారి కుమార్తె యీమె.

1918 సం॥ములో యీమె వివాహము జరిగెను. మైసూరురాష్ట్రప బ్లిషమన్న కాఖలో పనిచేయుచున్న యస్. ఏ. హుస్సేనుగారి కిచ్చి వివాహముచేయబడెను. వివాహమైన పిమ్మట యీమె చదువు ప్రారంభించెను. ఈమె తన సంఘాచారము ప్రకారము ఘోషానందియు తనకు కలుగుచున్న సంతానమును పెంచి పోషించుకొనుచు సుసారభారమును వహించుచు విద్యాభ్యాసమును ఉద్యోగమును సంపాదించి పని చేసెను. ఆమె 1927 సం॥ వత్సరములో యూనివర్సిటీ ప్రవేశపరీక్షయందు తీర్ణయ్యెను. ఇప్పుడు బి. యె. బిరుదమును గడించెను.

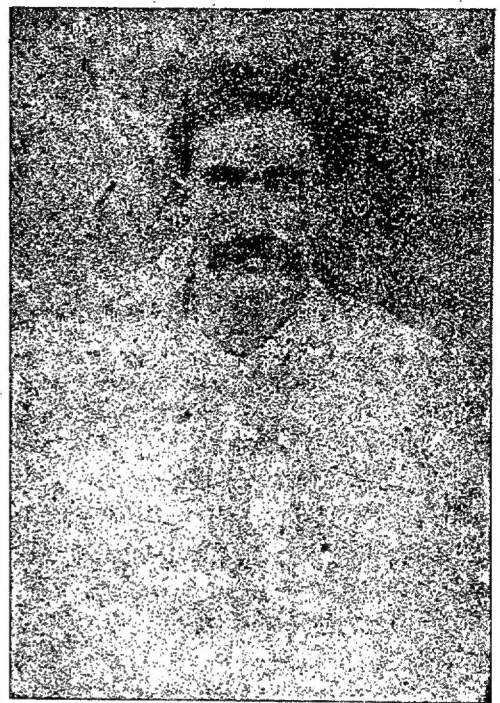
ముసల్మానుల సంఘముందు బి. యె. పట్ట బిరుదమును సంపాదించిన సారీరత్న మీమె యొక్కతయే. ఈమె విద్యాకృషి నుండలి ప్రాశస్త్యప్రభావ మేమనగా యీమె 7 గురు విడ్డల తిల్లియొందుండియు పట్టుదలతో విద్యాభ్యాసము చేయగల్గెను. ఈమె జ్యేష్ఠకుమారుడు ఇంటర్మీడియేటు తరగతిలో చదువుచున్నాడు. స్కూలుఫ్రైసలు పరీక్షయందు మొదటి తరగతి వాడుగా ఉత్తీర్ణుడయ్యెను. (మద్రాసు మెయిలు)

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము	8-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము (1)	6-0-0
ఆంధ్రవైద్య రత్నావళి	2-0-0
భస్మప్రకాశ	1-0-0
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాశ్రీ, రెజిడెంట్	

చిగురుపాటి శివన్నారాయణగారు

కపిలేశ్వరమునందు 9½ మాసములు కఠినశిక్ష విధించబడెను.

కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరిగారు

కపిలేశ్వర పురమునందు తాళ్లు సరికినందుకు 9½ మాసములు కఠినశిక్ష విధించబడెను.

శ్రీమతి లింగప్ప అమ్మగారు

మదరాసులో కాసనోల్లంఘన మొనర్చి 6 నెలలు విడితైదు బొందిరి. (ప్ర. ఫో. బి.)

RUB IT IN

కేంపులు, పచ్చలు, మంచిముత్యములు వగైరాలకు
వీకంస చబిత్ దాసు అండు సన్ను,

సీమకమలములు, సగలవర్తకులు,
112, 113 చైవాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

బొంబాయిలో వేలకొలది
కాంగ్రెసువాదులగు
మహమ్మదీయులు డోరేగింపు
జరుపుట

ఎస్. ఏ. జెల్వీ. మాలానా అహమదు సయ్యదుగార్లు
నాయకత్వము వహించుట

బొంబాయి, జూన్ 3:—కాంగ్రెసుసంఘమునా రసలం
బించుచున్న స్వరాజ్య సత్యాగ్రహముపట్ల మహమ్మదీయుల
శత్రుత్వమును సానుభూతికలను విషయమును స్పష్టపరుచుటకు
నేడు సాయంకాలము బొంబాయి క్రానికల్ పత్రికా సంపాదకు
డగు ఎస్. ఏ. జెల్వీ జనులుకులు ఉలేమాసంఘ కార్యదర్శి
యగు మాలానా అహమదు సయ్యదుగార్లు మున్నగు పెక్కు
మంది మహమ్మదీయ ప్రముఖుల నాయకత్వముక్రింద పతా
కులు బోరాలు మున్నగు పెక్కు తెగల మహమ్మదీయులు
పెక్కువేలమంది బొంబాయి నగరమున మిక్కిలి గొప్ప ఊకే
గింపు జరిపిరి. వారందరకు ఎస్. ఏ. జెల్వీ మైదానమునకు వెళ్లిన
పిమ్మట నడట బహిరంగస్థ జరిగినది.

“గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద కాంగ్రెసుసం
ఘమువారు ప్రారంభించిన జాతీయవిదానమును భారతజను
యితు ఉలు ఉలేమాసంఘమువారుగూడ నామోదించుటచే
యాయుధ్యులమునకు బొంబాయి మహమ్మదీయులు మనఃపూర్వ
కముగ తోడ్పాటు నొసరుచున్నారు. భారతదేశమునందలి
మహమ్మదీయులందరకు ఆహింసాత్మకముగ నీసత్యాగ్రహము
నందు పూర్తిగా పాల్గొనకుండ నుండుతో అంతకాలమువరకును
మహమ్మదీయసతమువారి ప్రతినిధుల మనుషేతతో మహమ్మ
దీయుడుగూడ రాండుతేబిలు సభలో పాల్గొనగూడదని యీ
సభివారు కోరుచున్నారు అను తీర్మానము ఆసభలో నామో
దించబడెను. (అ. ప్రె)

బొంబాయి పట్టభద్రుల
సమావేశము

శ్రీకృష్ణమువారి నిర్బంధవిధానము నిరసించుట

బొంబాయి, జూన్ 3:—ఈ సాయంకాలము బ్లావట్స్కి-
వల్ల బొంబాయి పట్టభద్రుల సమావేశమొకటి జరిగెను.
నుండి వచ్చిరి. శ్రీయుత భాలాభాయి దేశాయి
వహించిరి. వెతుక కార్పొరేషన్ అధ్యక్షులుగ
జి. జి. వి. దేశముఖిగా రుద్రవ్యించిరి. ప్రస్తుత
చిర్రక్షలను గురించి సభలో చర్చింపబడెను. తుదకు
భారతీయుల స్వరాజ్యకాంక్షను నేటి ఉద్య
మకాశించుచున్నదిగాన దాని నణచివేయుటకు ప్రభుత్వ
యీలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానముపట్ల సభివారు
పునఃసాము ప్రకటించుచున్నార అను తీర్మాన మామో
దన బొంబాయి పట్టభద్రుల లందరకు స్వదేశీవస్త్రము
ధరించుటకు ప్రమాణములు వ్రాసినవలెను. ముఖ్యముగ
భిన్నునీ వాడవలెను. సాన్యమైంతవరకు తక్కిన వస్తువుల
విషయమనగూడ స్వదేశీవస్త్రులనే ఉపయోగించవలెను.
వీలైనవరకు బిటిషు సరకులను బహిష్కరించవలెను. ప్రస్తు
త క్షిప్తసమస్య గౌరవకరముగను తృప్తికరముగను పరిష్క
రింపబడింతకాలము బట్టభద్రులెవ్వరును బొంబాయి కాసన
సభకు ఆధ్యక్షులుగ నిలువరాదను” అను తీర్మానము గూడ
నామోదించబడెను. (అ. ప్రె)

రంగూనులో శాంతి నెలకొనుట

హోర్బరులో ననులన్నియును మరల పూర్తిగా
ప్రారంభమగుట
రంగూను, జూన్ 4:—నేడు రంగూనులో శాంతి
పూర్తిగా నెలకొననది హోర్బరులో పనులన్నియును పూర్తిగా
ప్రారంభమైనవి. (అ. ప్రె)

అలసిన నరములకు శమనము గలిగించి
నుఖనిద్రను గలిగించును

మీధర్తయింటికి వేసరి వచ్చినవెంటనే ఒక గ్లాసును, ఓవల్
టైన్ ఇమ్మ. నిత్యము నాలాగు చేయుము. కొద్దిరోజులలో అలసట
అనేది లేకుండా పోయి, బలముగానుండును. ఓవల్ టైను సులభముగా
జీర్ణ మగును. ఆరోగ్యమును చేకూర్చు పదార్థములు శరీరమునకు బల
మును గలిగించును.

ఓవల్ టైను నానబోసిన బాల్లమీగడపాలు, కోకోనూడి తయారగును.
నూతనశక్తిని, బలమును చేకూర్చునట్టి టూసిక్ రసద్రవ్యము.
త్రాగుటకు బహుమత్యముగా నుండును. మీధర్త త్రాగుట కిచ్చవచ్చును.
ఇంటిల్లిపాదికి, స్నేహితులకు యివ్వవచ్చును.

ఓవల్ టైన్ తయారయ్యేటప్పుడు చేతులతో తాకబడదు. తయారయ్యే
రొసర్పుట కడుసులభము. మంచి కాగినపాలు లేకపోతే కన్ డెస్ట్
మిల్కు చాలును.

OVALTINE

మెదడునకు, నరములకు, శరీరమునకు శక్తినిచ్చును.
కొమ్మలందరివద్దను స్టావలందు దొరకును.
ఏ. వాండర్ లిమిటెడ్.,
లండను, ఇంగ్లాండువారిచే తయారుచేయబడినది.

రాజీనామాలు
నెల్లూరు జిల్లా కోపూరుతాలూకా తహసీల్దారువారి
సముఖమునకు.
నెల్లూరుజిల్లాకోపూరుతాలూకా నార్తతములూరు గ్రామ
ముసఫరు వ్రాసిపంపిన రాజీనామాపత్రము.
అయ్యా నేను ప్రస్తుత దేశపరిస్థితుల ననుసరించి యీ
గ్రామమునందు నాకరి చేయుటకు యిష్టములేక రాజీనామా
యివ్వడమైనది.
81-5-30. దేవిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి.
నేను సభకు వెల్లియుండలేదు
80-5-30 లేదీ గల హిందూ పత్రికలో గుంటూరు
జిల్లా కలెక్టరుగారు యీ గ్రామము వచ్చినపుడు చేసిన సభలో
కె. సీతారామయ్య అనువా రేమో చెప్పినట్లు ప్రకటించబడె
ను. అట్టి పేరు గల కమ్మప్రముఖులు మరియొకరు యీ గ్రామ
మున న్యాయవాదిగా నుండుటచేత మనకు వెన్నుది పెట్టుకొని
యూరకుంటిని. 81-5-30 లేదీ గల ఆంధ్రపత్రికలో వైవి
యము తర్జుమా చేయుచు కె. సీతారామయ్య అనటకు బదు
లుగా గురుగంటి సీతారామయ్య అని నా పూర్తి పేరు ప్రక
టించబడెను. దాని నే నాసభకు వెల్లియుండలేను. ఆ దినమున
గ్రామములో కూడ లేను. ఈ దిద్దుబాటును మీ పత్రికలో
ప్రచురపరచుడు.
గురుగంటి సీతారామయ్య ఎం. ఏ. తెనాలి.

శ్రీ ఆంధ్రరత్న ద్వారాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి
వర్ధంతిమహోత్సవము
రామంగరము
1-వ లేదీని రామంగరములో శ్రీ ఆంధ్రరత్న ద్వారాల గో.
నగంతికత్వము జరుపబడింది ఉత్సవమునకు చాలమంది పెద్దలు
విచ్చేసిరి. శ్రీ శాగర్ల మూడి కుప్పపూమి చొబరగారు యీ ఆవి
ధులకు మజ్జకభోజనాది సౌకర్యములన్నియు సుగృహ్యైకకలు
గా నేర్పాటుచేసిరి. సాయంత్రము నాచుగంటలకు (ఫలాగ
రముపిమ్మి) గోస్తి ప్రారంభమైనది. ఆంధ్రరత్న ముగ్ధా
హోస్యరసమే ఉపన్యాసము ప్రతిస్వయంపక్షే నిర్వహించెయు
గోలాపాలముతోను నవ్వులాటలతోడను ముగింపబడినది.
(ఒక ప్రేక్షకుడు)
పెనవులివల్లు
ది 81-5-30 ఉదయం 7 గంటలకు మహాత్మాజీ రాన
దానుగాన భామపటముతో కృష్ణస్వామి చేసిన మం
వాద్యములు హరివాహనస్తోత్రము చేయుచు గ్రామములో
యం 8 గంటలకు జరిగినపురాతన పూజాన్ని ముగిసినంబ
లమంది వీరలకు నుమారు 800 కి అన్నరసానము చేయబడెను
సాయంత్రము 6 గంటలకు చేపేరుగ్రామవాస్తవ్యులు నియుం
రావు రాయన్నగారి ఆధ్యక్షతక్రింద ప్రధానాధ్యక్షులైన
బహిరంగస్థ జరుపబడెను. శ్రీయుతలు భోజన భాగములకు
ప్రేమిగాడు డివి లక్ష్మణాచార్యులు నాగు రాయచాడు. వీరలకు,
నారు దేశమునకు చేసిన మహాకోపకారములకు శ్రీ గంగాకు
స్థపించిన తర్వాత అధ్యక్షులకు నందనములతో సభివారు
7 గంటలకు ముగింపబడెను. (ఒకవిశేషభి)

మహారాను ధాన్యముల ధరలు

(31-5-30)

ఉత్పాదకములు

నగర (కొత్తది)	"	12 4 9
" (పాతది)	"	12 6 9
మిషన్	"	10 8 9

నూకలు

రంగూన్ ఆఫీసు రకము:—

ఎ 1 (బి 1-కి పా 193)	18 14 9
ఎ 2	12 12 9
ఎ 3	11 2 9
బి 1	12 10 9
బి 2	12 2 9
బి 3	11 8 9
బి 4	10 4 9
సి 1	12 6 9
సి 2	10 10 9
సి 3	9 4 9

బకారు రకము నెం. 1, 2, 3, 4.

(బి 1-కి పా 202) 8 0 9 ముల్ 12 8 9 ముల్

నూక నెం. 1 (బి 1-కి పా 218)

పుట్టుబియ్యము

తెలుపు (42 పళ్లు గలది)	12 12 9
నలుపు	17 12 9

గోధుమలు

కండ్వా (205 పానులు)

రాగులు

బొంబాయి (70 పళ్లు గలది)	7 6 9
దవనగిరి (65 ")	8 4 9

కాయధాన్యములు

కెనక పప్పు:—

రంగూన్ (బి 1-కి పా 192)	18 14 9
కరాచి (" 205)	ప్రాకులేదు
కలకత్తా (" 190)	

బెంగాలు కెనకలు:—

పంజాబు (" 207)	15 4 9
బియా (" ")	
రంగూన్ (" 195)	18 0 9

పెసలు:—

రంగూన్ (" 193)	18 0 9
కంభం-మెట్టు (" 205)	
సింగపూరు (" 200)	
బహాబ్ గింజలు (అర్రా " 205)	16 12 9
" (కలకత్తా 205)	16 12 9

ఉలపలు:—

తిరుపత్తూరు (52 పళ్లు గలది)	7 2 9
కట్టకే (45 ")	

కంది పప్పు:—

కాన్పూరు (బి 1-కి పా 205)	16 0 9
కలకత్తా (" 195)	

మినుములు:—

బంజరు (" 218)	14 12 9
కుంతియా (" 225)	16 8 9 టు 15 4 9
కలకత్తా (" 218)	14 0 9
పయరా (" 225)	14 12 9

కేసరి పప్పు:—

(మిషన్) నెం. 1 (" 205)	14 14 9
" 2 (" ")	14 8 9
" 3 (" ")	14 2 9

అలపంబలు (జానా):—

(పెద్దపైజా) (" 180)	14 0 9
చెడ బీన్స్ (" 190)	10 12 9
అనుములు (మాండలె) (" 178)	15 6 9

కలకత్తాలో వికేటింగు

30 మంది స్త్రీ వలంటీరులును 30 మంది పురుషు

వలంటీరులును వికేటింగు జరుపుట

కలకత్తా, జూన్ 4:—కలకత్తాలో బడాబజారులో వలంటీరులు 30 మంది స్త్రీలును 30 మంది పురుషులును విదేశ వస్త్రముల దుకాణములపట్ల వికేటింగు చేసిరి. పోలీసువారు కఠినముగానడచు.

(ఫీ. ప్రె.)

రాండుటేబిలునభ

సంస్థానాధిపతులు ప్రాతినిధ్యము

శ్రీయుత సచ్చిదానంద సింహగారిని

సలహా దారునిగా నియమించుట

పాట్నా, జూన్ 4:—రాండుటేబిలు సభకు పంపబడునట్టి సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధులకు సలహా చెప్పటకు సంస్థానాధిపతుల సంఘమువారు వెనుక బిహారు జరిస్సా ప్రభుత్వసంఘము నందు ఆర్థికసభ్యుడుగా నుండిన శ్రీయుత సచ్చిదానంద సింహగారిని నియమించి రని తెలియచున్నది.

(అ. ప్రె.)

సర్ తేజబహదరు సప్తగారు

ప్రభుత్వమునకు సలహానిచ్చుట.

స్నేహితులను కోల్పోవుచున్నారనుట.

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు గూడ

దీనిని బలపరుచుట

అతిముఖ్యమైన లేఖ అను కీర్తి కతో సప్తగారి వ్యాసము ఇండియన్ డెయిలీమెయిలు పత్రికలో ప్రకటింపబడినది.

బొంబాయి, జూన్ 4:—“దొరతనమువారు తమ విక్రతుల నందరినిగూడ కడుశ్రీఘ్రముగానే పోగొట్టుకొనుచున్నారు. “అమిశ్రులు నిర్భయముగా ముందరికివచ్చి దొరతనమువారికి సహాయముచేయురు” అని భారతదేశమునందును అంగ్ల దేశమునందునుగూడ కొన్ని ప్రతీకలు మితవాదులు మున్నగువారిని నిరసించుచు వ్రాసెను.

“కార్మికప్రభుత్వమువారి పుడొక క్రొత్త ప్రకటనను చేసినచో 24 గంటలలోనే కార్మికప్రభుత్వమువారి ఆధికారము తొలగిపోవును” అని మిక్కిలి గొప్పపదవిలోనున్న యొక మిత్రుడు నాకు వ్రాసెను. నైమనుకమిషను నివేదిక ప్రకటింపబడునపుడు కార్మికప్రభుత్వమున కిట్టి నిర్బంధముండిన నుండవచ్చునుగాని నైమనుకసంఘమునుగూర్చి 1927లో కార్మికప్రభుత్వమువారు చేసిన శోచనీయములను ప్రకటనలు అటుపిమ్మట వారిని బంధించుటకు కుండుననియే నేను ఆశించుచున్నాను. “మీరు సద్భావముతోనే పనిచేయవలసిందిరా? అను ప్రశ్నకు ప్రతివివారము స్పష్టముగ ప్రత్యుత్తరము నియ్యవలెననియే భారత ప్రజ లిప్పుడు ముఖ్యముగా కోరుచున్నారు. అసమగ్రములగు యేర్పాటులు, వట్టి నూచనలు, కాలనిర్ణయములేకుండ చేయబడిన వాగ్దానములు మున్నగునవి యిప్పు డెంతమాత్రమును పనికిరావు, అని సప్తగారు వ్రాసిరి.

(అ. ప్రె.)

ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము

ప్రస్తుతము సిమ్లానుండి ఆమోదించబడుచున్న విధానము చలన యిటుపిమ్మట ఆధికముగ దుష్కలీతము కలుగుట నిశ్చయము. దీనివలన ప్రజలలో ప్రభుత్వముపైని అత్యధికముగ ద్వేషమును మనఃకాంత్యమును తప్పక కలుగును. వానిని ఆవల తొలగించుట అసంభవము. భారతీయుల కిప్పుడు అధినివేశనస్వాతంత్ర్యమునిచ్చుటవలన తప్ప మరి దేనివలనగూడ నిపుడు దేశమున కొంత నెలకొనదు” అని సప్తగారు వ్రాసిరి.

ఈ వ్యాసమును సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు గూడ నామోదించిరి.

(ఫీ. ప్రె.)

అలిపూరు జయిలునూవరింపెం డెంటును మార్పుట

ఇతని అధికారకాలములోనే యిటీవల

చాల గందరగోళములు జరిగెను

కలకత్తా, జూన్ 4:— అలిపూరు నెంటులు జయిలు నూవరింపెం డెంటు మేజరు సోమదత్తుగారి అధికారకాలములోనే యిటీవల నచట చాల గందరగోళములు జరిగెను. ఈ యుద్ధో గిప్పుడు అంబాలా నైతికవైద్యులకు మార్పుటచే నిపు డెంటు అచటికి వెళ్లెను.

(ఫీ. ప్రె.)

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘము

నేనుసాయంకాము అహోబిల్ దులో జరుగుట

అలహాబాదు, జూన్ 4:— నేనుసాయంకాలము భా. కాం. కార్యసంఘసభ యిచట జరుగును. శ్రీయుతులు డాక్టరు సయ్యును మహమ్మదు, బాబు రాజేంద్రప్రసాదు, బాబు శివప్రసాదగుప్తా, షెర్వానీబాబు పురుషోత్తమదాసు టాండనుగార్లు మున్నగువారు వచ్చెదరని తెలియచున్నది. వారి వార్తాపత్రిక బహిష్కరణము క్రొత్త ఆర్థిక సభ్యులు మున్నగు విషయములను గూర్చి ముఖ్యముగా చర్చ జరుగ నని తెలియచున్నది.

(అ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

లక్నో వెళ్లుట

టాండనుగారుగూడ వెళ్లుట

అలహాబాదు, జూన్ 4:—వలంటీరు లక్నోలో జరిగిన అల్లదలనుగూర్చి తెలుసుకొనుటకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారును పురుషోత్తమదాసు టాండనుగారును లక్నో వెళ్లెరి.

(ఫీ. ప్రె.)

బేరారులో అడవుల

సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహసంఘమువారు శ్రీయుత

ఆనీగారిని నియంతగా నియమించుట

యోటములు, జూన్ 4:—యోటములలో ప్రధాన శిబిరము నేర్పరచి అడవుల సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు బేరారు సత్యాగ్రహసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. శ్రీయుత ఆనీగారిని నియంతగా నియమించిరి.

నిన్నరాత్రి ఆనీగారి అధ్యక్షతక్రింద పురమందిరము వెంకట బహిరంగసభ జరిగినది. 5,070 మందివచ్చిరి. సాటి గ్రామగారి భార్యయును కుమార్తెయును డాక్టరు పట్నగర్లు, ప్రజలూ బి యా నీ గార్లును గంభీరోపన్యాసముల నొసగిరి.

(అ. ప్రె.)

సర్దారు శార్దూలసింగు కావీషరు

గారిని అరెస్టు చేయుట

రావల్పిండిలో నిన్నరాత్రి అరెస్టు చేసిరి

అహోబిల్, జూన్ 4:—పెసెవరులోని ఏప్రిలు జరిగినవిషయములనుగూర్చి విచారణచేయుటకు భారతకా. సంఘమువారు శ్రీయుత వి. జె. పటేలుగారి అధ్యక్షత నియమించిన సంఘములో సింగుగారుగూడ నొకసభ్యునియమింపబడినందున ఆ విచారణలో పాల్గొనుటకు సింగు రావల్పిండి వెళ్లిరి. నిన్నరాత్రి 12 గంటలకు సింగుగారి వల్పిండిలో అరెస్టు చేసి నేడు అహోబిల్ తీసుకొనివచ్చి పలు జయిలులో నడిచిరి.

సత్యాగ్రహ ప్రచారమునుగూర్చి అహోబిల్లో సింగుగారు రాజద్రోహకరముగనుపన్యాసము నిచ్చినందులకు ఏ క్రింద అరెస్టు చేసిరిని తెలియచున్నది. ఈ సంగతి తెలిగానే సింగుగారిని చూచుటకు చాల మంది చెర సా ల క డ.

శార్దూలసింగుగారు పంజాబు సత్యాగ్రహసంఘాధ్యక్షుడు.

(ఫీ. ప్రె.)

భీమవరం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు కొంతమంది

రైతులకు పంపిన నోటీసు కాపీ

నోటీసు

మీరు ఇప్పుడు జరుగుచున్న సత్యాగ్రహోద్యమమునకు సహాయముచేసినా రని రిపోర్టు కాబడినందున గ్రామములో మీరు ఉండుకున్న భూములకు యంత్రముండి రెండవవంటకు నీరు ఇవ్వకుండా శ్రీకలెక్టరుగారు ఆర్డరువేయవలె యున్నారు. గనుక ఇందును గురించి మీరు చెప్పుకొనునది ఏమైన ఉన్నయెడల భీమవరం మకాంలో జూన్ నెల 4వ తేదీని మాయెదుట స్వయముగా హాజరై చెప్పుకొనవచ్చును.

భీమవరం

డిప్యూటీ కలెక్టరు

వారి ఆఫీసు 31-5-30.

డిప్యూటీ కలెక్టరు.

చెన్నపురి సత్యాగ్రహము

చెన్నపురి చెరసాలలో రాజకీయ ఖైదీల స్థితి

ఈ చెరసాలనుండి విడుదల చేయబడినవారి అనుభవము

మదరాసు, జూన్ 4:—శ్రీయుతులు కె.వి. శివరావు య్య (కడియం) నటరాజ మొదలగు (వైలాపూరు) గార్లు ఉప్పు సత్యాగ్రహ మొనరించినందులకు మే 26 రోజు తేదీన పి. కో. 151 క్రింద వీరికి చెర యొక్క 25 శాత వేయబడెను. వీరి నిద్దరిని చెన్నపురి చెరసాలలో నుండి, నెల దినములను పూర్తియగుటచే నేడు వీరి నిద్దరిని మోటారు కారులో చెరసాలవద్దనుండి చెన్నపురి సత్యాగ్రహశిబిరము (ఉదయ నగం) వకు గొనిపోయి అచట దిగబెట్టిరి. అచట నన్న వలంటి రులు వీరికి ఘనముగ స్వాగత మొసగిరి.

పత్రికావిలేజు వీరిని సందర్శింపగా వీరికి నటరాజు, శివరావు, భోజన విషయమును యితర విషయములనుగూడ పి. వి. క్లాసుల వారి కెట్టిభేదమును లేదనియు చెప్పవచ్చును. వాస్తవశ్రుతికలు, పండ్లు మున్నగు వస్తువులను వారు కోరినచో మాఫరింపబడెంటు వారి కిచ్చుటలేదు.

పి. క్లాసు వారికి విక్రీలి దుర్భరముగా నున్నది. వాస్తవమున నేరములను చేయుటయే వృత్తిగా గల యితర ఖైదీలను ఒక్కరితోనే మాచుచున్నారు. ఇప్పుడు చెన్నపురి చెరసాలలో రాజకీయ ఖైదీలు 45 మంది కలరు" అని వీరు తెలిపిరి.

చెన్నపురి వలంటీరులకు శిక్షలు

శ్రీయుతులు దామోదరం, సుందరరాజను అలగిరిసామి, గోవిందరాజు నాయుడు, అప్పాసామి వివేకానందం నాగరాజశర్మగార్లు శిక్ష వేయబడుట

మదరాసు, జూన్ 4:—వీరిలో కడపటి ముగ్గురును 2 ఏ లేదీ సోమవారమునాడు మొదటి నలుగురును 8 వ తేదీ మంగళ వారమునాడున ఆరవై చేయబడిరి. 3 వ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు శ్రీయుత రావుబహదరు పి. వి. శ్రీహరిరావుగారి కొద్దరిలో నేడు విచారణ జరిగినది. మొదటి నలుగురును తిరువళ్ళీ-డి సముద్రతీరమున ఉప్పుచేయుటకు ప్రయత్నించినందున కడపటి ముగ్గురును అచటనే బహిరంగస్థలా నుపనగించి రనియును కేసు చేయబడెను. వీరికి యేడుగరికిని గూడ పి. కో. 151 క్రింద చెర ఆరునెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను.

వల్లభాయి పటేలుగారి ఆరోగ్యము సరిగా నుండకపోవుట

చెరసాలలో సరియైన ఆహారము లభించకుండుట

అహమదాబాదు, జూన్ 4:—సబర్కత్తి చెరసాలలోని సత్యాగ్రహులకు గోధుమకొట్టెలను పరిమితులు అన్నమును యిచ్చెదరు. వీనిలో సకమునకు రాళ్లుక, మట్టిగడ్డలును వుండును. కావున వల్లభాయిగారు అన్నమునంత నీళ్లలో వేసెదరు. అందులకు మున్నగు తాళ్లును అడుగుకు దిగిపోవును. పిమ్మట ఆ అన్నమునే వల్లభాయిగారు భుజించెదరు. ఇప్పుడు వల్లభాయిగారి ఆరోగ్యము సరిగానుండలేదు. శ్రీయుతులు మణిలూ కొధారి పత్తుమాయాను జగతరాంబేవు హరిప్రసాదు దేశాయిగార్లు మున్నగువరుడ చాలవిక్రీ-పోయినట్లే కన పడుచున్నాడు అని తెలియుచున్నది. (ప్ర. ప్రె.)

కాంగ్రెసు పత్రిక-సీతానగరము

కాంగ్రెస్ పత్రికాధిపతి చంద్రపట్ల హనుమంతరావు గారు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

ప్రెస్ ఆర్డినెన్సుననుసరించి మాపత్రికయొద్దనుండి రూ 2000 ధరావరు కోరబడినది. ఐనను మేము ధరావరు చెల్లింప కుండక్రొత్త డిక్టేషను దాఖలుచేయుటకు ఆర్డినెన్సును ధిక్కరించి యీవారము పత్రిక ప్రకటించివాము. మా పత్రికను నిలుపుటకు ప్రకటించుటకు అజ్ఞ ఇయ్యవలసినదని కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు నదర్బాస్తు పంపివాము. వారి యజనమతి వెన్నుకొని కాంగ్రెసు ప్రకటించబడదు. ముందు 9 వాళ్ళ సంవిక సెక్షన్లు చేయించి ప్రకటించుము.

ధర్మ సత్యాగ్రహము

ధర్మ సత్యాగ్రహమునుగూర్చి బొంబాయినాయకుల ప్రకటన

శ్రీయుతులు హుస్సేన్ థ్యాబ్జీ కే. నటరాజు

జి. కే. దేవధర్ గార్లు ఇట్లు ప్రకటించిరి

బుల్సార్, జూన్ 3:—థ్యాబ్జీగారు బొంబాయి స్పాల్ కాజుకోర్టు జడ్జిగా నుండి, నటరాజుగారు ఇండియన్ సోషలిస్ట్ పార్టీకు సంపాదకులు. దేవధర్ గారు సర్వంట్స్ ఆఫ్ ఇండియాసొసైటీకి అధ్యక్షులు. నేడు వీరు ధర్మ సత్యాగ్రహమును స్వయముగా మాచుట కొచ్చటికి వచ్చిరి.

“ధర్మ సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుచున్న వలంటీరుల పట్లను ఆ సత్యాగ్రహమును మాచుటకు ప్రేక్షకులుగ వచ్చిన వారిపట్లనుగూడ అతికఠినములగు చర్యలు చాల దీప్రముగ జరుపబడుచున్నవని మేము పత్రికలలో చూపుటయు విశటయుగూడ తటస్థించినందున నేడు మేము బుల్సార్లోను స్వయముగా మాచుట కొచ్చటికి వెళ్లితిమి. ఉంతాడిగాను కాంగ్రెసు సంఘము వారే ధర్మ చిన వైద్యశాలకు వెళ్లి అచట చికిత్సబడయుచున్న వలంటీరుల నందరిని చూచితిమి. వైద్యశాలలకు వలంటీరుకందరికిని తెలిసిన గాయములకు అచట అధికొత్సాహమును స్వాస్థ్యాగ్రహమును, దేశభిరునునుగల డాక్టర్లు పలువురు చికిత్సచేయుచున్నారు. గాయములు తెలిసినవారిలో చనిపోయినవారి సంఖ్యచాలతక్కువగనే యుండినను గాయములు తెలిసినవారి సంఖ్య మాత్రము విక్రీలి హెచ్చుగనే యున్నది.

ఉంతాడిలో వెనుక కాంగ్రెసువారిచే నిర్మింపబడిన పిమ్మట పోలీసువారిచే పూర్తిగ ధ్వంసమొనరింపబడిన శిబిరము ఎచట నండెనో ఆ స్థలమును గూడ మేము చూచితిమి. వలంటీరులు ఉప్పుసత్యాగ్రహము జరుపుటకు, పోలీసువారు వారిని నిర్బంధించుటకు గూడ మేము స్వయముగా చూడగోరితిమి. అందులకు నధర్మకొత్తాలకు కొంతమారమునందున్న ఒక భూస్వామి పాలములోనికి మేము వెళ్లితిమి. మేముచుట్ట మటవల పోలీసు వారికి ఎట్టినిరోధమును కలగజాలదు గావున పోలీసువారందరు కాడేసేందుట కెట్టి కారణమును కనబడలేదు మేము నిలువబడిన పాలము డిపోజు ప్ల మైలు దూరమునను, వలంటీరులు నిలువబడిన స్థలమునకు ఫర్లాంగదూరమునను ఉన్నది. మేముచుట్ట నిలువబడియుండిగా ఒకపాపాక్ష్యుడు అచటికి వచ్చి “ఇచట నన్నచో మీకు చెబ్బలు తెగులును. గ్రామములోనికి పొందు” అని మాతో చెప్పెను. డిపోజు చాల దూరమనందే పోలీసు వారు వలంటీరులను అపివేయుట నురల ఉద్దాడికి తీసికొనివచ్చుట మున్నగు పనులన్నిటిని మేము చూచితిమి. వలంటీరులను అరెస్టుచేసిన పిమ్మట వారిని తీసికొని పోవుటకుబడులుగా లాటి (టో) కొట్టెదరియు వారి ప్రక్క యెముకలలో లాటిటో పొడిచెదరియు చాలమంది మాకు తెలిపియున్నారు.

ధర్మ సత్యాగ్రహ ఆచరణలోపల 200 గజములవరకును వలంటీరులను పోనిచ్చిరి. అటుపిమ్మట వీరల నటరాజుకి వెడలిపొందని ఆజ్ఞాపించిరి. వారు వెడలిపొందన వారిని లాటిటో కొట్టుచు సరిహద్దుదాటిన పిమ్మట కొంతమారము వరకును గూడ పోలీసు వారు తరగిమిరి. అప్పటికి వలంటీరులలో చాలమందికి లాటి చెబ్బలు విస్తారముగా తెలిసినవి. అటుపిమ్మట ఆశ్వికభటులు గుర్రములను కడువేగముగా పరుగెత్తించుచు వలంటీరులను తరిమిరి. అటుపిమ్మట వలంటీరులను పోలీసువారు వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి. వారిలో కొంత మంది స్పృశితేకుండ పడిపోయిరి. వెక్కుగాయములగూడ తెలిసెను. వీనినన్నిటిని మేము స్వయముగా చూచితిమి. కాని మేము వినిపరకు వినినసంగతులన్నియు నిజమేయని యిందులకు సస్పష్టముగా తెలిసికొన గలిగితిమి.

నేడు నాయకత్వము వహించిన శ్రీయుత వానన్ము కర్ణగారిని మొదలు అరెస్టుచేసిరి. తరువాత కొట్టిరి. పోలీసు వారు వలంటీరులను చాల దుర్భాషలాడుచుండురు. అందులకు వలంటీరులకు అధికముగ పరితాపము కలుగుచున్నది. నేడు వలంటీరులను డిపో సరిహద్దునుండి తరగిమి వేసిన పిమ్మట ఆశ్వికభటులు లాటిటోను ధరించి గుర్రములను అతి వేగముగ పరుగెత్తించుచు మొదటి డిపోవద్ద వలంటీరులు నిలువ బడిన స్థలము మొదలుకొని ఉంతాడి గ్రామమువరకును కనబడి నవారినిందరిని కొట్టుచు వెంట తరుముకొని వచ్చిరి. గ్రామము లోనూడ శ్రీలను పురుషులను విడ్డమును తరుముచు వారు వీధులు వెంట గుర్రములను కడువేగముగా పరుగెత్తించిరి. ప్రజలు సందుగొందులలోనికిని, ఇండ్లలోనికిని పరుగెత్తుకొనిపోయిరి. తెలుపులు బిగించుకొనిరి. ఎవరైన పగడిచబాక పోయిననో పోలీసువారు వారిని లాటిటో కొట్టుచుండిరి.

ఈ చర్యలు అధికముగ పరితాపమును కలిగించుచున్నవి. ఇవి న్యాయ మైన విధమును ఆచరింపర మేనని

యును గూడ కావు. కావున మేము దీనిని వెంటనే మానివేయవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరితిమి. పోలీసువారి చర్యలనుగూర్చి ఆధికారులు విచారణ చేయవలయుననిగూడ కోరుచున్నాము.

త్యరలో పెగ కాలము రానున్నది. కాన ఈ సత్యాగ్రహము శీఘ్రకాలములోనే విరమింపబడుచున్నందుకు సేముచాల సంతోషించుచున్నాము. అందులకు భగవంతుగూడ తోడ్పడుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. తమదేశభక్తిని వైద్యశైల్య ర్యులను దృఢసంకల్పమును కట్టుబాటును, విశ్వాసమును నలంబితు లిదివరకే పూర్తిగ వెల్లడించి యున్నారు కాన ఇటువైని వారు ఇట్టికఠిన బాధలకు గురిగానక్కర లేనివిధమున దేశసేవను చేయవారంభింతురుగాకయని కోరుచున్నాము. అని వీరు ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

రేపు వలంటీరులను ధర్మనకు పంపదలచక పోవుట

వైద్యశాలలో స్థలము లేకపోవుటచేతనే సత్యాగ్రహము విరమింపబడును.

బుల్సార్, జూన్ 3:—బుల్సార్ శిబిరమునంతలి వైద్యశాలలో గాయములు తెలిసినవారి సంఖ్య విక్రీలి హెచ్చుగా నుండుటచేత రేపుధర్మనకువలంటీరులకుపంపకుండునట్లు నిశ్చయింపబడెను. నేడు సాయంకాలమునకు మొత్తము 200 మంది గాయములుతెలిసిన వలంటీరులు వైద్యశాలలో నుండిరి. వీరికొరకు బుల్సార్లో చూడుయిట్లు అడ్డెను పుచ్చుకొనిరి.

నేడు సింధుదళమువారిలో చాలమందికి చెబ్బలుతగులుట

సింధుదేశమునుండి మరీచాగారి నాయకత్వముక్రింద వచ్చిన 22 మంది వలంటీరులగూడ నేడు ధర్మనకువెళ్లిరి. వీరు కడపరకు నడుచుండి కడపపోవుటచే వీరిలోనే హెచ్చుమందికి చెబ్బలు తెలిసెవి. నేడు మొత్తము 60 మందికి గాయములు తెలిసెను. సింధువలంటీరులలో నొకడు మూటిగా ఉప్పురాసుల కడకు వెళ్లెనుగాన నతనికి విక్రీలి బలమైన చెబ్బలు తెలిసెను.

క్రొత్త ఆర్డినెన్సుపట్ల అసహనము తెలుపుటకు నేడు బుల్సార్లో నల్ల జండాలు ఉర్రేగింపు యెర్పాటు చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

ఇద్దరు వలంటీరులు ధర్మనకు వెళ్లుట

శ్రీమతి మణిబెనుగారును కొంతమంది వలంటీరులును శిబిరమునకు వచ్చుట

బుల్సార్, జూన్ 4:—నేడు సత్యాగ్రహసంఘము వారు ధర్మ సత్యాగ్రహమును విరమించినను వీరాంగనుండి వచ్చిన యిద్దరు వలంటీరులు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు నేడు ఉదయమున ధర్మ సత్యాగ్రహము వెళ్లిరి.

శ్రీమతి మణిబెను పటేలుగారును కొంతమంది వలంటీరులును శిబిరమునకు వచ్చిరి. శిబిరమునందు గాయములు తెలిసిన వలంటీరు లెందరున్నారని మణిబెనుగారిడిగిరి. ముగ్గురుమాత్రమే కలరని డాక్టరు తెలిపెను.

“నామన ముఖ్యముగారి ఒకమును పోలీసుగారు అరెస్టుచేయలేదు. ముఖ్యముగారు కోరినందుననే తీసికొనిపోయిరి.” అని ప్రభుత్వోద్యోగులద్వారా తెలిసినది.

విచారణ చేయుటకు జిల్లాపోలీసు నూపరింపబడెంటు నేడు ఉదయమున ఉద్దాడి గ్రామమునకువచ్చెను. (అ. ప్రె.)

శ్రీయుత జె. కె. బెనర్జీగారిని మరి 6 గురిని అరెస్టు చేయుట

లక్నోలో మేనెల 27 వ తేదీనుండి 144 ను ధిక్కరించినందులకు 60 మందిని అరెస్టుచేయుట

లక్నో, జూన్ 4 —లక్నోలో సత్యాగ్రహము వారము రోజులనుండి విరమింపబడెనుగాని నిన్నను మరల జె. కె. బెనర్జీగారి నాయకత్వముక్రింద అగ్గురు వలంటీరులు 144 ను ధిక్కరించుటకు బయలుదేరిరి. వారు కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహమునుండి బయలుదేరగానే వారిని అరెస్టుచేసిరి. నేడు చెరసాలలో విచారణ జరుగును. నేడు మధ్యాహ్నము నాటికి అరెస్టుచేసిన వారు 144 ను ధిక్కరించుటకు బయలుదేరెను. మేము 27 వ తేదీని 144 అమలులో నుంపబడెను. అప్పటినుండియును లొంక పరకు 60 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

మహాశివ రాత్నత్వ నివేదిక

ట్యూటికొరక, జూన్ 31:—కాంగ్రెసు వాలంటీర్లకు
 శ్రీయుతులు శంకర నారాయణపిళ్లై, అరణాచలపిళ్లై. విజయ
 రాఘవులు నాయుడు, పొన్నంబలపిళ్లై సోమసుందరపిళ్లై,
 భవానిఆయ్యరు గార్లు గడచినవార మంతయు తూత్తుకుడి చట్టు
 పట్ల గ్రామములలో కాంగ్రెసు ప్రచారము నిన్న తూత్తుకుడికి
 మరలవచ్చిరి. మేలతలపరిలో శ్రీయు (శ్రీనివాసులు నాయుడు
 గారును, ఓచానాడంలో నారాయణనాయుడు గారును, నుబ్బ
 నాయుడు గారును వాలంటీర్లకు విశేషముగ తోడుపడిరి.
 ఇద్దరు మద్యపానముపేసము, ఉప్పుసత్యాగ్రహములను గురించి
 వాలంటీర్లు ప్రజలకు బోధించిరి. ఆయా గ్రామములలో సుమారు
 100 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులగ జేరిరి. (ఫీ. పి.)

అరెస్టులు శిక్షలు

అంభోదేశము

కొత్తరం, అంగలూరు గ్రామములలో

పోలీసువారి సోదాలు

జాతీయపతాకములను రాట్టములను

ధ్వంసముచేయుట

బందరు, జూన్ 4:—నిన్న ఉదయం 5 గంటలకు 100 మంది పోలీసువారు బందరు గుడివాడల సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ల నాయకత్వముక్రింద కొత్తరం గ్రామమునకు బోయిరి. అచ్చట శ్రీయుతులు కామరీ దామోదరయ్య, గంగయ్య, తాతయ్య, పోలవరపు సీతయ్య, వార్ల లక్ష్మణరావు, బొబ్బా వెంకటేశ్వయ్యగార్లు గృహములను సోదాచేసిరి. తరువాత చర్లకార్యాలయమునకు బోయి నాలుగు రాట్టములను పాడుచేసిరి. దారిలో పోవువారినిగూడ కొట్టిరి. జాతీయపతాకమును లాగి చింపివేసిరి. అంగలూరులో శ్రీయుత ఆరికపూడి రామకృష్ణగారి గృహమును, రైబరీ గదియును సోదాచేసెడిను.

పుట్టగుంటలో కాంగ్రెసు సంఘమును స్థాపించుట

శ్రీయుత పాపిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారావుగారి నాయకత్వమున కొందరు వాలంటీర్లు పుట్టగుంటకు వెళ్లి అచ్చట నొక గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘము స్థాపించిరి. సత్యాగ్రహ నిధికి ఆ డివిజన్ రూ 38 లు సహాయమొసఁగెను.

నరసాపురంలో శిక్షలు

శ్రీయుతులు వెన్నెక్క వెంకటరామరాజు, కల్లిగి వేదసుబ్బరాజు, చినసుబ్బరాజు, మదిగంటి జగ్గన్నశాస్త్రి, పోడూరి పేర్రాజుగార్లకును మరియొక శ్రీయుత వలంటీరుకును శిక్ష వేయబడుట.

నరసాపురం, జూన్ 4:—నిన్న నరసాపురం జా.గుంటు మేజిస్ట్రేటుగారు మొట్టమొదటి నలుగురికిని తాటిమట్టలను నరికి నందుకుగాను పీల్ కోల్ 147, 428 సెక్షనులక్రింద చెరి తొమ్మిది నెలల ఖైదు విధించిరి.

పైకేను విచారణచేయుటకు వచ్చిన తొలుతు సత్యాగ్రహనాయకులను శ్రీయుత ముదిగంటి జగ్గన్నశాస్త్రిగారిని క్రిల్ కోల్ 108 సెక్షనుక్రింద కోర్టులోనే అరెస్టుచేసిరి. పైసెక్షనుక్రింద జామీను ఇచ్చుటకు శాస్త్రిగారు నిరాకరించుటచే ఆయనకు ఒకయేడాది విడిఖైదు విధింపబడెను. “భారతదేశము మేల్కొన్నది. ఎన్నిప్రతిఘటనలైనను ఈ ప్రభోధము నణచివేయజాలవు, భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుదు.” అని శాస్త్రిగారు ప్రజలకు సందేశ విచ్చిరి.

నేడు ఉదయమున శ్రీయుత పోడూరి పేర్రాజుగారు అనునొక కాంగ్రెసుప్రచారకునికి క్రిల్ కోల్ 108 సెక్షను క్రింద ఒకయేడాది విడిఖైదు విధింపబడెను.

బెజవాడలో శ్రీయుతులు దుక్కు కనకయ్య, రంపిళ్ల తాతయ్యగార్లకు 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడుట.

బెజవాడ, జూన్ 8:—నిన్న పోలీసువారు శ్రీయుతులు దుక్కు కనకయ్య, రంపిళ్ల తాతయ్యగార్లను పీ. కో. 143, 341, 426, 149 సెక్షనులక్రింద అరెస్టుచేసిరి. సాయంకాలము 7 గంటలప్పుడు బెజవాడ మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద కేసు విచారణ జరిగెనది.

ప్రభుత్వముతరపున ఇద్దరు సాక్షులు విచారింపబడిరి. ముద్దాయిలు నేరము నొప్పుకొనిరి. సాక్షులను క్రాసు పరీక్ష చేయలేదు. మేజిస్ట్రేటుగారు 143 సెక్షను క్రింద 3 నెలలను, 426 సెక్షను క్రింద రెండు నెలలను, 341 సెక్షను క్రింద 1 నెలయును వారికి శిక్షలు విధించిరి. ఆఖరు సెక్షను క్రింద శిక్ష మాత్రము విడిఖైదు. తక్కినవి రెండను కఠినశిక్షలు. 10 ల జరిమానాగూడ విధింపబడెను. అది చెల్లించక పోయినచో మరియొక నెల విడిఖైదు ననుభవించవలెననిరి.

(శ్రీ ప్రె)

బందరులో జాతీయపతాకములు మాయమగుట

బందరు, జూన్ 4:—బందరులో రాబర్టును చాక్షలోను ముగిసిపలు కార్యాలయమువైపును స్థాపింపబడిన జాతీయ పతాకములు శిడకొడ లేకపోయెను. రాబర్టుకేటే సేన్యరు వాలంటీరులు పతాకమును మరల స్థాపించిరి. ఇంక మునిసిపల్ భవనముల విషయమున, నాసికైపతాకమును స్థాపించియుంచవలసిన అవసరము తీరిపోయినది. కాట్టి నేదానిని తీసివేయించినది చెచ్చెక్కగారు స్వయంగా చెప్పిరిని తెలియచున్నది. (స్వ. వి.)

బందరు నాయకులపై

144 సెక్షను ప్రయోగించుట

శ్రీయుత వెల్లంకి రామదాసుగారిని వజలివేయుట

బందరు, జూన్ 5:—శ్రీయుతులు ముట్టూరి కృష్ణారావు, పెనుమర్రి శ్రీకృష్ణశాస్త్రి, నరసాని వెంకటాచలం, యెర్రమిల్లి నంగయ్య, మల్లెల శివరామకృష్ణయ్య, వేలూరు నాగేశ్వరరావు, కోడేటి గోపాకృష్ణయ్య, దమని నాసింహంగార్లు మున్నగు 44 నందిపై 144 సెక్షను ప్రయోగించబడినది. 144 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేయబడినవారి కేసు విచారణ ఈనెల 14 వ తేదీనాడు జరుగును. 26 నంది ఖైదీలను గూడ కైకలూరు జైల్లుకు మార్చిరి. వీరిలో నొకరను శ్రీయుత వెల్లంకి రామదాసు (చడివాడ) గారిని మాత్రము వజలివేసిరి. (స్వ. వి.)

అంగలూరు రైతుల ప్రతినిధులు

కలెక్టరుగారిని దర్శించుట

కలెక్టరుగారు వ్రాతమూలముల నిమగ్నులు

బందరు, జూన్ 4:—నిన్న ఉదయం 10-30 గంటలకు శ్రీయుత ఆరికపూడి రామనాథం, కె. భావనారాయణరావు మూర్ధురావుగార్లను ముగ్గురుప్రతినిధులు మరీమగ్గురు అంగలూరు రైతులును కలిసి జిల్లా కలెక్టరుగారితో అంగలూరులో పోలీసు వారు చేసిన దుండగములను గూర్చి చెప్పుటకై వెళ్లిరి. కలెక్టరు గారు వారుచెప్పినంతయు వ్రాసియమ్మనిరి “200 మంది అంగలూరులో జిల్లకలెక్టరుగారిని అడ్డుకొనుటకై నల్లినట్లు తెలిసినది. ఇట్టిపనులనుగలగురక్షితముల ననుభవించుటకు మీరకు సిద్ధముగనుండవలయును” అనిగూడ కలెక్టరుగారు వారితోచెప్పిరి.

శ్రీయుత యర్రేని సూర్యనారాయణగారికిశిక్ష

అంగలూరు నివాసులను శ్రీయుత యర్రేని సూర్యనారాయణగారికి రెండేండు కఠినశిక్ష విధింపబడినది. నేడు పోలీసువారు దుకాణములోద్దకుబోయి జాతీయపతాకములను తీసివేయవలయుననియు, లేకున్నచో లాటిలను ప్రయోగించెదమనియు బెడరించిరి. (స్వ. వి.)

పల్నాడు సత్తెనపల్లి తాలూకాలలో గుంటూరు నాయకుల ప్రచారము

నరసారావుపేటలో వాలంటీరు శిబిరము నేర్పరుపనుండుట

నరసారావుపేట, జూన్ 4:—పల్నాడు, సత్తెనపల్లి తాలూకాలలో ప్రచారమునకై వెళ్లిన రెండు వాలంటీరులకు లును నిన్న నరసారావుపేటకు మరలివచ్చినది. గుంటూరునుండి 12 మంది వలంటీరులుగల మరియొక దళమగూడ వచ్చింది. శ్రీయుతులు అంచె శివయ్య, వి. కృష్ణయ్య చౌదరి, గోగి శేని మల్లికార్జునరావు, నుంగ వీరరాఘవయ్య, వి. కృష్ణమాచారి వారిద్దరూ కేపాగర్లుగూడ వచ్చిరి. సాయంకాలము బహిరంగ సభ జరుగును. రాత్రి వాలంటీరు శిబిరము స్థాపింపబడును. (స్వ. వి.)

గుంటూరుజిల్లా సత్యాగ్రహనియంత్రుల అరెస్టుచేయుట

శ్రీయుత శీరం సుబ్బారావు, కొమూడూరి సంకత్తుమూర్తి, ఇటికాల రామశాస్త్రి, మునగపాటి చిన మామయ్యగార్లను అరెస్టుచేయుట

గుంటూరు, జూన్ 5:—పై నలువురిని నేడు ఉదయం అరెస్టుచేసి విచారణకై ఉండవల్లికి తీసికొనిపోయిరి. శ్రీయుత శీరం సుబ్బారావుగారు గుంటూరు సత్యాగ్రహ సంఘనాయకులు సత్యాగ్రహసంఘసభ్యులలో ఇప్పటికి వీరికొక్కరే మిగిలి యున్నారు. వీరు ఆం. రా. కాం. సంఘమునకు కార్యదర్శిగ గూడ నున్నారు. (స్వ. వి.)

గొల్వేపల్లిలో పోలీసువారు జాతీయపతాకముల నూడబెరుకుట

గొల్వేపల్లిలో పోలీసువారు గొల్వేపల్లి గ్రామమునకు బోయి శ్రీయుత వెల్లంకి రామనాథంగారి యింటిమీదను ఇరుగు పొట్లమీదనుగల జాతీయపతాకములను చింపివేసిరి. కొంత నేపు వీధునపాటు తిరిగినతరువాత వారు గ్రామమునుండి వెడలి పోయిరి. (స్వ. వి.)

పాలకొల్లులో కల్లుదుకాణములవద్ద

పికేటింగు

ఒక దుకాణదారు ఒక వలంటీరును కొట్టుట

గోపాపురం, జూన్ 4:—పాలకొల్లులో జరిగినది పాలకొల్లులో పాలండ్లు కల్లుదుకాణములవద్ద పికేటింగుచేయుచు వారు ఈ సందర్భమున ఒక దుకాణదారుని శిరమున కొలిచింది వారాయుధములను తీసి పాలంటీరును గట్టిగా కొట్టి యిరువదినైది తెలియచున్నది. (స్వ. వి.)

తిరుత్తని పోలీంగపూరులో కాంగ్రెసు ప్రచారము

తిరుపతి, జూన్ 5:—శ్రీయుత వి. కె. శేకారాచారి గారి అధ్యక్షతన ఈ నెల 2 వ తేదీ సోమవారమునాడు తిరుత్తనిలో నొక బహిరంగ సభ జరిగెను. శ్రీయుత వి. యస్. శర్మ, సుబ్బయ్య నాయకుగార్లు ప్రస్తుత స్థితినిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షత వహించిన శ్రీయుత యం. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు సభను ముగించుచు త్రాగుడు మానవలసినదనియ ఖద్దరు కట్టవలె ననియు హెచ్చరించిరి. రాత్రి 9 గంటలకు సభ ముగిసినది.

పోలీంగపూరులో కల్లు దుకాణములు మాయమగుటకై ప్రయత్నించుచున్నారు. దుకాణములు మూసివేయబడినవి. శ్రీయుత యం. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు బహిరంగసభలో నవన్యసింపచు ఖద్దరు కట్టవలె నని హెచ్చరించిరి. (స్వ. వి.)

నాపడా సత్యాగ్రహ వలంటీరుల కేసు చారణ

తెక్కలిలో శ్రీయుతులు యెల్లాయిసన్నయ్య, మల్లాది వేంకటకృష్ణశర్మ కాకునూరి కృష్ణమూర్తి అల్లు శిమాగులు, పూడిపెద్ది చినసూర్యనారాయణ శ్రీరంగం జగన్నాథం గార్లకు శిక్షవేయబడుట.

తెక్కలి, జూన్ 2:—నేడు మాధ్యహ్నము 2 గంటలకు తెక్కలి సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైనది. శ్రీకాకుళం సర్కిలు యిన సెక్టరును హెచ్చరించేయులను సాక్షులవిచ్చిరి. వలంటీరులు విచారణలో పాల్గొనలేదు. సాయంకాలము 5 గంటలకు తీర్పుచెప్పబడెను. పీల్ కోల్ 145 సెల్ క్రింద చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. సాయంకాలము 6 గంటలకు వీరిని 6 రుని మోటారుబసులో నాపడా తీసుకొనివెళ్లిరి. అచ్చట రాత్రి 12 గంట పాసెంజరులో బరంపురం తీసుకొని వెళ్లిరి. 3 వ తేదీ ఉదయమునకు వారు బరంపురము చేరిరి.

మరి 13 మందినిగూడ విశాఖపట్టణమునుండి

బరంపురము తీసుకొనివచ్చుట

విశాఖపట్టణములో 13 మంది ఏలూరు వాలంటీరులను 1 వ తేదీని అరెస్టుచేసిరి వారికి 2 వ తేదీని చెరి ఆరునెలలు కఠిన శిక్ష వేసిరి. వారికందరికిని బి. క్లాసు ఇచ్చుబడెను. ఆ 13 మందినిగూడ ఆరెయినులోనే బరంపురం తీసుకొని వచ్చిరి. వీరిని 19 మందిని బరంపురం చెరసాలలో ఉంచిరి. 18 మందిని నరసన్నపేట చెరసాలకు పంపుట

తెక్కలిజయిలలోనున్న 34 గురు వలంటీరులలోను 13 మ. నరసన్నపేట చెరసాలకు మార్చిరి. (స్వ. వి.)

నెల్లూరులో వై. కోదండరామరెడ్డిగారికి జూర్యునా

నెల్లూరు, జూన్ 2:—పీల్ 174 క్రింద నేడు మాధ్యహ్నము విచారణ జరిగినది. 10 మాత్రములు జూర్యునా వేయబడెను. (స్వ. వి.)

రేపల్లెలో శ్రీయుత పరిమిపెట్టి పిచ్చయ్యగారిని అరెస్టుచేయుట

రేపల్లె, జూన్ 3:—నిన్నను పీల్ కోల్ 143 కోల్ 74 క్రింద పిచ్చయ్యగారిని అరెస్టుచేసి తెనాలి తీసికొని వెళ్లిరి. (స్వ. వి.)

చిన్నూరు పోలీసుచర్యల విచారణ

చిన్నూరు, జూన్ 4:—చిన్నూరులో ఇటీవల పోలీసులు దౌర్జన్యముచేసిరిను విషయమును విచారింపబడుట అమాల్మ సంప్రదర్శుగారియధ్యక్షతన 7 గురు ప్రముఖులు ఆసభికవిచారణ సంఘముగా నియమింపబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

పంజాబు మహమ్మదీయులకు రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

ప్రస్తుత రాజకీయములనుగూర్చి ఇన్వైస్ ప్రభువు వివరములు

"నవంబరు 1929 నుంచి నవంబరు 1930 వరకు సత్యాగ్రహ పద్ధతిని మానవలెను."

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్.)

సిద్ధా, జూన్ 4:—సర్ ఖుదాబక్ష ఖాన్ గారి నాయకత్వమున పంజాబు మహమ్మదీయు జమీందారులు చేసిన విన్నపమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు రాజప్రతినిధి యొక్క పుడపవ్యాసము గావించెను. ఖుదాబక్ష గారుకాక యింకా ముంది జమీందారులు రాయబారములో నుండిరి. ప్రస్తుత రాజకీయములను గూర్చి విప్లవముగా ప్రసంగించుచు రాజప్రతినిధి మహమ్మదీయుల ఆశయములయొడ సానుభూతి కనబరచెను. మహమ్మదీయులు కాసనోల్లంఘనోత్సవమునందు పాల్గొననందున వారి నభినందించెను. పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రములలో సంస్కరణను ప్రవేశపెట్టుటయందు తమ సానుభూతిని తెలిపిరి. ప్రజల ఆశయములను భగ్గుపరచుట మాత్రమే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము కాదనియు, నవంబరు 1 తారీఖున తమ గావించిన ప్రకటనను పూర్తిగా అమలులో పెట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు కృతసిక్కియు త్రయోన్నా రనియు వారు చెప్పిరి. భారతదేశమునకు లాభదాయకమగు మార్పు 2 మరలలపై నాధారపడునని వారనిరి. (1) ఆంగ్లేయులయొడ భారతీయులను భారతీయులయొడ ఆంగ్లేయులను విభజనము (2) ప్రభుత్వమువారి లా, యొక్క సురక్షణము ఈ రెండింటి కొంగ్రెస్ వారు అతిక్రమించుచున్నారని. కనుక ప్రభుత్వమువారు కాసనోల్లంఘనమును ప్రతిఘటించుచున్నారు.

రాజీవలన భారత రాజకీయసమస్యను పరిష్కరించుట సాధ్యము. ఈభలితము కలగవలె నననో కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించినవారు తమ విధానమునకు మూలకంధముగ దౌర్జన్యమును (ఫోర్సు) బలవంతపెట్టు విధానమును చాలించి సరసత్వమును వాదనాపద్ధతిని చేకొనవలెను. ఇట్టిస్థితి యేర్పడుచో భారతదేశ క్రైయోభిలాషులందరూ కలిసి ఒక రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించుట సాధ్యమగును.

సంపూర్ణోపన్యాసము

ఆర్యులారా, పంజాబులో మఖ్యులగు నింతముంది జమీందారులకు కలసికొనుట నాకు చాల సంతోషము కలగజేయుచున్నది. నాకు ఆనేక పనితోందర లందుననియు అందుచే మీరాయ వారము నాహ్వనించుట కష్టముగా నుండునీమో యనియు మీర చెప్పితిరి కాని నా కెంతమాత్రమును కష్టము లేదు. మీరాయ వారము నాహ్వనించి ప్రస్తుతరాజ్యాంగసమస్యలనుగూర్చి మీయభిప్రాయమును వివరము నా కెంతయో సంతోషమగుచున్నది. పంజాబు రాష్ట్రమునకు నైర్దేశకముగ తీవ్రాతపము మీలో చాలమందికి యిబ్బంది చేసియుండునని నేను భయించుచున్నాను.

భారతదేశముయొక్క శాంతికి భంగకరములగు ప్రయత్నములయొడ మీరు ఆసన్నుతి చెల్లితిరి. ఈయభిప్రాయము వివిధములలో మహమ్మదీయు వ్యక్తులను సంఘములను ప్రకటించిన యభిప్రాయములను ప్రతిఘటించ జేయుచున్నది. మీసంఘమువింటి సంఘముండి యిట్టి హామీని పొందుట సంతోషకామకము. పంజాబు రాష్ట్రమునందు మాత్రమే గాక యితరరాష్ట్రములందును మీరు చాల పలుకుబడియున్నదని నేనెంచుచును. ఇంతవలకుబడిగల సంఘము లాంగ్లేయ సంరక్షణల అనుకూలముగా నున్నదని వినుటయు, శాంతియులమును, సకలమును అగుమార్గములందు అభివృద్ధిని వాంఛించుచున్నదని వినుటయు సంతోషము కలగజేయుచున్నది. మీరు ఈరోజు ప్రకటించిన రాజభక్తికి నేను నాప్రభుత్వపక్షమున నందము లప్పించుచున్నాను.

రాష్ట్రీయస్వరూపాలనము

భారతదేశములోని వివిధరాష్ట్రములకును చాలవరకు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము ను, భారతదేశమునకు ఇతర అధినివేశ రాజ్యములతోబాటు స్వాతంత్ర్యమును నిఫారను చేయవలెనని మీరు నన్ను కోరితిరి. కాని ప్రస్తుత సమయమున నిట్టి రాజ్యాంగసమస్యలను గూర్చి నేను మాట్లాడ విలువలేదు. సర్ జాన్ సైమన్ గారు నివేదించుచున్న నివేదియందు ఈ విషయములన్నియు సమగ్రముగా విచారించబడుట నిస్సందేహము. లండనులో జరుగవచ్చు రాంజేటిలో సమావేశములో గూడ సమస్యల సామూహముగా చర్చింపబడుట నని నేను ఆశించుచును. మీ

కోర్కె ననుసరించి ఆసమావేశమున మీప్రతినిధులను నిర్ణయించుటకుగూడ నేను తగిన ప్రయత్నము గావించెను. నేను నెలకలు భారతదేశముకు వచ్చినప్పుడు చేసిన దర్బారునకు మీలో చాలమంది వచ్చియే యుండును. మహాసంగ్రామమున బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునకుగాను పంజాబు గారు చేసిన మహాసేవకు నేను గూడ నాకృతజ్ఞతను ప్రకటించితిని. మీరు గావించిన మహాసేవను మరచిపోవుట సాధ్యముకాదు. మీరు గావించిన సేవ జ్ఞాపక ములమహిమనన్ని నాట్లు న్యాయమైన మీకోర్కెలను గమనింపకుండుటయు అసంభవమే. నూతన రాజ్యాంగనిర్మాణమునందు పాల్గొనవలసిన అన్ని సంఖ్యాత్మకసంఘములవారి కందరికి సమ్యక్తజ్ఞనంతవరకు ఏ పరిష్కార మును తృప్తికరము కాదని నే నిది వరకు చేసిన ప్రకటనను మీరు చూచియుండురు.

ఉద్యోగములు

ఉద్యోగములలో మహమ్మదీయులకు తగినన్ని ఉద్యోగముల నిర్ణయవలెనని మీరు కోరితిరి. ఈకోర్కెయొడల నాకు సంపూర్ణముగ సానుభూతి కలదు. హెచ్చుతగ్గుల మహమ్మదీయులకు ఉద్యోగము లిచ్చువిషయమై నేను నాచేతనైన దంతయు చేసితిని. ఇకముందుగూడ చేయుగలను. ఉద్యోగములలో నొకసంఘమువారు చాల హెచ్చుగా నున్న యెడల నితరసంఘములలో తగియన్న వారినిగూడ హెచ్చుగా నియమించి హెచ్చుతగ్గులను భావుల ప్రభుత్వపద్ధతియొక్క యున్నది. ఈపద్ధతిని మేము మార్చదలవలెను. ప్రస్తుతపద్ధతి యెట్లు పనిచేయుచున్నదో విచారించుటకు హోం డి పార్టు మెంటు వారు పూనికొని నారు. ఈ పనిచాల కష్టమైనది చాలతెక్కిన తయారుచేయవలెను. విను హోం డి పార్టు మెంటువారు త్వరపడుచున్నారు. ఇతరమగపరి చాల నున్నను ఈపనినిగూడ వారు త్వరగా చేయుచున్నారు. ఈపని పూర్తి కాగానే మహమ్మదీయప్రతినిధులతో చర్చించుటకు మేము సంకల్పించెదము.

లాహోరు హైకోర్టులో మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తులను నితనించు విషయమున గూడ మీరు ఆదుర్దా తెలియబరచి నారు. న్యాయ మూర్తులలో కొందరు మహమ్మదీయులను నిర్ణయించుట ప్రస్తుతప్రభుత్వపద్ధతులకు వ్యతిరేకముగా నున్నది. విను పర్యవేంటు న్యాయమూర్తులను, తాత్కాలిక న్యాయమూర్తులను, నియమించు సమయమున మీకోర్కెలను మేము గమనింతుము.

ప్రభుత్వమువారికి మీరు పరంపరగా చేయుచుండిన సేవనుగూర్చి యిదివరకు తెలిసియుంటిని. కావున రాజుగారి సైన్యములో మీఉద్యోగముల విషయమై ఆలోచించునప్పుడు నేను సానుభూతి తెలిపెదను. నేనలానున్న 99 పెద్దఉద్యోగీయులలో 40 మంది మహమ్మదీయులై యున్నారు. పూర్వము పరిక్షలలో మహమ్మదీయులకు గాంచుచుండినజయమును ఇకముందు గూడ గాంచగల రనుటకు సందేహము లేదు. సాండ్ హార్ డ్డు పంపంప బడిన విద్యార్థులలో చాలమంది మహమ్మదీయు లని నేను తెలిసికొంటిని. ఈయువకులు తమసంఘమునకు గౌరవమును చెల్లరని యని నేను తలచెదను.

పాలస్తీనువ్యవహారములు

ఇక మీవిన్నపములోని యితరవిషయములను గూర్చి చెప్పుదును. పాలస్తీనువ్యవహారములు భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయులకు ఆదుర్దా కలిగించునని నేను బాగుగా తెలిసినవాడనగుటచే ఆదేశమునందలి వ్యవహారములను చాల సానుభూతితో నరయుచుంటిని. అక్కడిస్వయంపరములను గూర్చి రాజుగారి ప్రభుత్వమునకు ఎప్పటికప్పుడు నేను విన్నవించు చుంటిని. మీరు ఈరోజున వెలిబుచ్చిన భావములను వారికి ఆలస్యము లేక తెలిపెదను. పాలస్తీనులో ప్రతిసంఘమునకు తాకికమును మతసంబంధమును అగురక్షణముల నొసంగుటయే ప్రభుత్వమువారి ఆశయము. ఇది పూర్వముగూడ ఒకసారిచెప్పియుంటిని. ఇదిసరసమైనప్రకటన యని మీరుతలపగలరని నాయాశయము. ఇతరస్థలములందువలె పాలస్తీనులోను ఈపద్ధతిని యెన్నికష్టములు వచ్చినను ప్రభుత్వమువారు అనుసరించెదరని మీరు నమ్మవచ్చును. భూమినిస్వవిధానములనుగురించియు పూర్తిగా విచారణ జరిపించుటకు రాజుగారి ప్రభుత్వము ఇటీవలచేసిన ప్రకటనను మీరు చూచియే యుండవచ్చును.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము లలో నిటివల జరిగిన విషయములకు మీవలెనే నాకును చాలపరితాపము కలిగినది. రాష్ట్రములో శాంతియు ప్రభుత్వమువారిలో నమ్మకమును త్వరగా పునరుద్ధరింపబడునని నేను నమ్మెదను. 28 తారీఖున జరిగిన దురంతములను గూర్చి యిప్పుడు యిద్దరు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు విచారణ జరుపుచున్నారు. అనివేదిక ప్రయరింపబడువరకు యెవ్వరును యే వదంతులనుగూడ నమ్మరాదని నేను కోరుచున్నాను. అవన్నియు అబద్ధములుగా నుండవచ్చును. మరియు ప్రతివారు తమ

అభిప్రాయములను చెప్పుటవలన అసలుజరిగిన వాస్తవమునకు భంగము కలుగును. ఈదురంతరములకు కారణము లేనియో మాడ విచారించబడుచున్నవి. సంఘము విచారించవలసిన విషయములలో వీనిని చేర్చలేదు. ఈకారణములను కనిపెట్టుటకు ఇతరపక్షములు మంచివారి తలచుటచేతనే వీనిని చేర్చలేదుగాని మరియే కారణమువలననగుదు. విషయములన్నియు బయలుపడగానే ఆరాష్ట్రపరిపాలనలో గల లోపములు తీర్చబడును.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము ప్రజల రాజకీయశయములను గమనింపకపోవుటవలన ఆరాష్ట్రములో ఆశాంతి కలిగినది మీరు తెల్పితిరి. రాజకీయాభివృద్ధియొడల ఆరాష్ట్ర ప్రజల యభిప్రాయములను నేను గమనించితిని. చాల హెచ్చుతగ్గుల మహమ్మదీయులను రాష్ట్రములో ప్రజల రాజకీయాభిప్రాయ ప్రకటనమునకు అవకాశము లేకుండ చేయుట సమంజసము కాదను మీ యభిప్రాయమునుగూడ నేను గ్రహించుచున్నాను.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రములో పర్యటన గావించి రాగానే, ఈదుండగములు జరుగక పూర్వము రాజకీయ సమస్యనంతయు విచారించి నివేదించ వలసినదని నేను సర్ ఫజల్ హుస్సేన్ గారిని కోరితిని. సైమన్ సంఘునివేదిక ప్రయరింపబడగానే దానితోబాటు దీనినిగూడ విచారించవచ్చునని యిట్లు చేసితిని. సరిహద్దు రాష్ట్రముయొక్క రాజకీయ సమస్యను సమగ్రముగా వారు విచారించుచున్నారు. తుట్టుతు ద కు పార్లమెంటు వారు అంగీకరించు రాజ్యాంగవిధాన మేదో యిప్పుడు చెప్పబడు పీలు లేదు. కాని నేనును, నా ప్రభుత్వమువారును యీ విషయమై ప్రజల కోర్కెలను సానుభూతితో విచారించి, తగిన సలహాలను గావించెదమని మీరు నిస్సందేహముగా చెప్పగలను. లండన్ నగరములో జరుగు సభయందు రాష్ట్ర ప్రజలు ప్రత్యక్షముగా విన్నపమును గావించుమార్గమును నే నాలోచించుచున్నాను.

మహమ్మదీయుల రాజభక్తి

మీరు నాకు తెలిసిన విషయముల కన్నిటిని ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చితిని తెలతును. మీరు మీసంఘపక్షమున తెలిపిన రాజభక్తికి వందనము లర్పించుటతప్ప మరేమియు మిగులలేదు. మనము బహుకష్టకాలములో నున్నాము. అభివృద్ధిమార్గమునకును, నిర్మాణమార్గమునకును ప్రతిబంధక మగు పద్ధతివలన గలిగిన నష్టమును మనము కన్నులారా చూచుచున్నాము. ఈపద్ధతివలన గలుగు ఉపద్రవములను గమనించి, దానిలో చేరక ఉత్తమరాజనీతిని, విచేకమున మహమ్మదీయులు ప్రకటించుట నాకును, నాప్రభుత్వమునకును చాలసంతోషకారణ మైనది. ఇట్లుచేయుట వలన వారు తమ సంఘమునకును భారతదేశమునకును సేవగావించినవారగుచున్నారు.

రెండువరతులు

కాసనోల్లంఘనము సాగించుచున్నవారిని పరాభూతులను గావించుటయందే ప్రభుత్వమువారు కృతసిక్కియులై యున్నారునియు, భారతీయులను తృప్తిపరచు ఉద్దేశ్యము అడుగంటినదనియు కొందరనుచుండగా వింటిని. ఇంతకంటె సత్విదూరము మరేదియులేదు. వీలనగా పోయినసంవత్సరము నవంబరు 1 తారీఖున చేసిన ప్రకటనలోని మాటలను అమలుపరచుటకు నాచేత నెవదంతయు చేయుటయే నాకృతసిక్కియును. భారతదేశమునకు లాభదాయకమగు మార్పు ప్రస్తుతము రెండు వరతుల మీద ఆధారపడియున్నది.

(1) భారతీయులకును ఆంగ్లేయులకును పరస్పర విశ్వాసముమీద నాధారపడియున్న సహకారము (2) ప్రభుత్వముయొక్క అధికారము జరుగుచుండుట.

(3) ఈరెండు వరతులకును ప్రస్తుత కాసనోల్లంఘనము వ్యతిరేకము గనుక ఈఉద్ద్యమమును ప్రతిఘటించుట ప్రభుత్వమువారి ప్రధానకర్తవ్యము.

ఈఅవసరమును గమనించుచు ఉదారమగు రాజ్యాంగాభివృద్ధి కలుగజేయుటయే నాకోర్కెయొక్క యున్నది. ఈప్రయత్నమునందు మీవలె మాకు తోడ్పడువారు భారతీయులందరిని మాతో సహకారము గావించునట్లు ప్రోత్సహము చేయగలుగుచో మీ దేశమునకు మీరు నిజమగు సేవ గావించినవారగుదురు.

నేనును, నా ప్రభుత్వమును, ఆంగ్ల ప్రభుత్వమును ఆశించుచున్నట్లు భూవిరాజ్యాంగ విధానమును పరిష్కరింపుట పీలునని నాకు ఆశలు లేక పోలేదు. ఒక వంక ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారును, మరియొక వంక భారతీయులలోనన్ని పార్టీల, అన్ని మతముల ప్రతినిధులుచేరి ఒక రాజ్యాంగవిధానమును తయారు చేయుట పీలును. ఈ ఆశలు నెరవేరవలె నన్నచో కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించినవారు తమ ఉద్ద్యమమునకు మూలకంధములైన దౌర్జన్యమును (ఫోర్సు) బలవంతము చేయు విధానమును మానుకొని నావపద్ధతిని, సరసత్వమును అంగీకరించుట అవసరమై యుండును. అట్టిస్థితి యేర్పడుచో భారత క్రైయోభిలాషులగు వారందరు కూడ దేశసమస్యలను విచారించి పరిష్కరించుట పీలును. అందుచే అన్ని సంఘములను స్వేచ్ఛగా, నిర్భయముగా, భారతదేశమునకు సేవ యొనరింపవచ్చును.

సానిక వార్తలు

చెన్నరాష్ట్ర బ్యాంకింగు విచారణ సంఘ నివేదిక:— చెన్నరాష్ట్ర బ్యాంకింగు విచారణ సంఘ నివేదిక యీ నెల 10 వ తేదీని ప్రకటింపబడెను.

రాకపోకలు:— పి.టి. సాండర్స్, జి. ఆర్. హిల్స్ గార్లు, నెల్లూ వల్లెటకు నేటి ఉదయమున బొంబాయికి వెళ్లిరి.

మేజరు టి. ఎస్. వాట్సను గారు ఉదకమండలమునుండి నేటి ఉదయమున మద్రాసువచ్చిరి.

నవరణ:— నిన్నటి (4 వ తేదీ) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 10 వ పుట రెండవకాలములో చెన్నపురి సత్యాగ్రహాలు శ్రీ యస్. దొరసామి, మండరరాజు, అలగిరిసామి, గోవిందరాజులు గార్లకు 8 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడె ననుటకు బదులు ఆరు మాసముల కఠినశిక్ష యని చదువకొనవలెను.

దేహము కాలుటచే ఒక శ్రీ చనిపోవుట:— తిరుప్పూరు వాస్తవ్యురాలు 15 ఏండ్లువయస్సుగలిగినదియున గు చెల్లమ్మ అను హిందూ శ్రీ ఒక దేహము కాలిపోవుటచే కలిగినరగముల వలన జనరలు ఆసుపత్రియందు నిన్నరాత్రి చని పోయెను. ఈమె నిన్న మధ్యాహ్నము కాఫీచేయుచుండు సమయ మున నామె వీరకు నిప్పుఆంటుకొని దేహమంతయు కాలిపోయె ను. జనరలు ఆసుపత్రియందు యామె నిన్నరాత్రి చనిపోయెను. మరణకారణవిచారణ నేటి ఉదయమున జరిగెను.

ఆంధ్ర వర్తకసంఘము - మద్రాసు
గత నెల 8 వ తేదీని జరిగిన వైసంఘ సభయందు ఆ మొదటిసారి తీర్మానము ననుసరించి వైసంఘపు ప్రత్యేక సభ రాబోవు 7 వ తేదీని సాయంకాలము 4 గం. బ్రాడ్వేయందు నిం 9 గృహమున జరుగును.

వైసంఘమునకు సంబంధించిన యీ క్రిందినిబంధనలను మార్పుటకు యీసమావేశము జరుగును.

- (1) మద్రాసులో నివసించని సభ్యుల సభ్యత్వమును మత్సరమునకు 6 రూపాయలకు తగ్గించవలెను.
- (2) చెన్నపురిలో నివసించని సభ్యులకు ప్రవేశమును 6 రూపాయలకు తగ్గించవలెను.
- (3) చెన్నపురిలో నివసించని సభ్యులకు బదులుగా వారి స్థానే యితరులకు ఓటుచేయు హక్కును సగుట.

తిరువల్లి క్లెయింట్ల సంఘటనలు

అనధికారసంఘపు విచారణ

మద్రాసు, జూన్ 4:— గత ఏప్రిల్ 27 వ తేదీని తిరు వల్లి క్లెయింట్ల సంఘముల గూర్చియు అందున పోలీసు వారి బాధ్యత నిర్ణయించుటకుగాను మహాజనసభవారిచే నియ మింపబడిన అనధికార విచారణసంఘము వారు మరల నేడుదయ మున మహాజనసభ హాలునందు సమావేశమయిరి. శ్రీ ఆర్. యస్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియార్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. యం. ఇ. కజిన్సతిగారు సాక్ష్య మొసగిరి.

యం. ఇ. కజిన్సతిగారు

యం. ఇ. కజిన్సతిగారు యిటుల చెలిపిరి: గత ఏప్రిల్ 27 వ తేదీని సాయంకాలము ముహూర్త 4-80 గం. నేను వీచి రోడ్డునందు హార్వర్ వైపున వచ్చుచుండగా కేలకువేలమంది లీచిలో సభజరుకు స్థలమునకు వెళ్లుచుండుట నేను చూచి నాను. వారందరను కాంక్షముగా నుండిరి. హార్వర్ నుండి నేను మరల 6 గంటలకు సభకు వెళ్లి నాను. అసమయమున అక్వేరియము నెదుట రోడ్డునందు జనసమూహముండ లేదు. సభలో నేను ఉపన్యసించి 7 గం. సభ నెదిలితిని. సభలోని జనులు కాంతము గానుండిరి. నేనాన్ని మరియొక యూరోపియను నారీయేయు మెరినారోడ్డునందు నడచిపోయితిమి. జనులు జాతివై మనస్థము కనుపరచలేదు. జనులు మమ్ములను అటంకపరచలేదు. రోడ్డుకడ నుండిన జనులు హేళనము చేయుచు ద్వేషము కలిగియున్నటుల మాత్రము విదితము. ఈజనసమూహము రోడ్డునందు పోవునా రి నెంతమాత్రము అటంకపరచలేదు. రాత్రి 7 గం. అక్వేరి యమునెదుట నేనుపోలీసులను చూడలేదు. నాకు తెలిసినంత వరకు యూరోపియనులను ఎవరినిగాని జనులు అటంకపరచ లేదు. అక్వేరియమువచ్చుసరికి జనులు కలవరము జెందిరి.

అంతటితో విచారణ ముగిసెను.

ధనము, ఆరో

గృము రెండును

కలిసియుండు

గలవు. కాని ఆరో

గృము లేనియెడల

రెండవదానిని

కూడ యనుభవి

చుట దుర్లభము.

మీవసిబిడ్డను నన్

షైన్ గ్లాస్కోతో

పోషించుటచే,

యారోగ్య సంప

త్తులు కలుగునని

విశ్వసించుము.

నెం. 1.

ఈ కాపనుపై తమపేరును పూర్తి ఆడ్రెసును వ్రాసి మా ఏజంట్లు మెన్స్ ఆల్ ఫ్రెండ్స్ యంగ్ ఆండు కో., Dept No. పోస్టు బాక్స్ నెం. 40, మద్రాసు విలాసమునకు పంపి, ఒక తెలుగు గ్లాస్కో చేతి పుస్తకము ఉచితముగ తమకు రాగలదు.

చేరుట.....

ఆడ్రెసు.....

వై దీల జెయిలుమార్పులు

శ్రీయుత నడింపల్లి నరసింహారావుగారిని నాలుగయిదు రోజులక్రిందట బెయిలనుండి కడలూరికి మార్చిపట్టు తెలియుచున్నది.

బరంపురం జెయిలులోనున్నటువంటి గంజానాయకులు పుల్లెల శ్యామసుందరరావు మున్నగువారిని 4 వ తేదీరాత్రి వార్తలలో ఎక్కువైనట్లొచ్చి మదరాసునకు పంపిరి. వీరిని ఏజెంట్లతో పంపెదరో యింకను తెలియుచు.

ప్రస్తుతము మదరాసు జెయిలులో రాజకీయపైదీలు ఏ. తరగతివారు 11 గురు, బి. తరగతివారు 21, 45 గురు సి. తరగతి వారు మొత్తము 67 గురు గలరు. డి. వి. ముఖ్యారావు గారను, (మదరాసులో అరెస్టయినవారు) కాకినాడనుండి వచ్చిన ఎం. రంగయ్యనాయకుడు, తిరుపతిరావు, పి. సత్యనారాయణగార్లు వి. తరగతిలో చేర్చబడిరి 4. ఆంధ్ర సి. క్లాసు రాజకీయ నిగ్గుంధితులు మొన్నటిదిను ముదరాసు జెయిలునకు వచ్చిరి. బి. తరగతి వైదీలకు జెయిలు అధికారులే తెల్లని చెడ్డీలు బని యనులు ఒసంగుచున్నారనియు, నిన్న విడుదలైన "ఉదయ వనం" వాలంటీరుద్వారా తెలియుచున్నది.

శ్రీయుత కే. లక్ష్మీ సృనిలహ సోమయాజులుగారిని ఆరెస్టు చేయుట

నిన్న కాకినాడలో ఆరెస్టు చేసిరి

కాకినాడ, జూన్ 3:— నిన్న కాకినాడలో జరిగిన బి హిరంగసభలో సోమయాజులుగారు ఉపన్యసించిరి. పి మృట ఒక పోలీసు సబ్బయిన స్పెక్టరును కొంతమంది పోలీసుకానిస్టేబులు ను అచటికివచ్చి ఆ సభలోనే పీల్ కోల్ 117 క్రింద సోమయా జులుగారిని ఆరెస్టు చేసి విచారణకొరకు రామచంద్రపురం తీసు వెళ్లిరి.

(స్వ. వి.)

కారయకుడినుండి కొందరు వలంటీరులు వేదారణ్యమునకు

బయలుదేరుట

కారైకుడిలో బహిరంగసభ

కారైకుడి, జూన్ 4:— నిన్న సాయంకాలము మంచి వలంటీరు లిటునుండి వేదారణ్యమునకు బయలు దేరి తేదీ కలివారమునాడు వీరిని దేవరపల్లిలో డి.ఆర్.ఎస్. టి.కొని వెళ్లిరి. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. ఈ సభకు వైదీలే అధిపతులునాను కారైకుడిలో గొప్ప హిరంగం జరిగినది. 1000 మంది ప్రజలువచ్చిరి. పిమ్మట బహిరంగం జరిగినది. ఆసభలో వలంటీరులకు ప్రవృత్తులనులవేరి. కన్స్టేబులికి. ఈ రెండుసభలనుకూడ శ్రీయుత పోలీసులనుండు పిల్లగారి అధ్యక్షతక్రిందనే జరిగెను. రెండు సభలూను విజృంభణము జరిగినది.

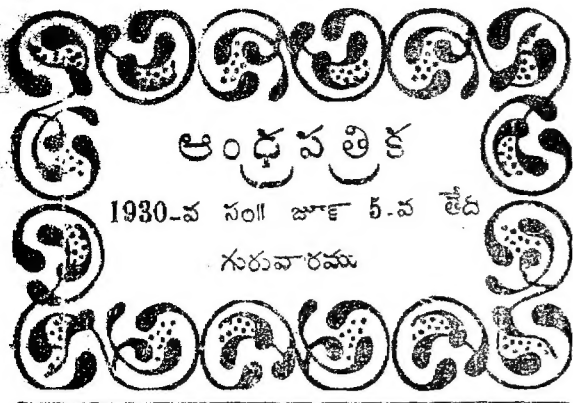
(శ్రీ తె.)

గాంధీవంశమునకు తెచ్చుట

జిల్లాకలక్టరు నిరాకరించుటచే ప్రధానమంత్రి తెరుచుట

తిరువూరు, జూన్ 3:— తిరువూరులో కట్టెల వంశమునకు తెచ్చు మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలువారు గాంధీవంశమునకు తెచ్చుటచే కోయిలుత్తూరు జిల్లా కలక్టరు ఇ. ఎస్. మును సి. వి. ఇ. వి. సి. ఎస్. గారు దానిని తెచ్చుట నిరాకరించుటచే చెన్నపురి ప్రభుత్వము ప్రధానమంత్రి కు దాని పి. ముఖ్యారాయుగా రామచంద్రపురం తీసు వెళ్లిరి.

(మదరాసు ను.)

బెన్ను గారి ఆందోళనము

సామ్రాజ్య పత్రికా సమావేశమునందు, ఇండియామంత్రి యగు వెడ్జెవుడ్డు బెన్నుగారు తమ పరిపాలనవిధానమును సమర్థించుకొన యత్నించుట ప్రారంభమయినది. ఇంగ్లండునందేమి, అధినివేశములు, ఇంజనీరులు, పత్రికలకు గలపలుకుబడి మరల పూర్తిగా సాధికారసంస్థకు లేదని తెలిపినవిషయము. మించుచే, పత్రికల సద్భావము నేతిరుననయినను పొందుటకు, వీరు ప్రయత్నించుట సహజమే. బెన్నుగారికయినను, హిందూదేశసమస్యయొక్క అంతరార్థము గోచరింపకపోలేదు. ఈసంగతి వీరు కామమృగసభలో నిచ్చిన ప్రసంగమునందేమి, పత్రికా సమావేశమునందు గావించిన ప్రసంగమునందేమి, మిగిలినవిషయములు. ప్రస్తుత మవలంబింపబడుచున్న ప్రభుత్వనిర్బంధవిధానమును వీరు విధి లేక సమర్థించుచున్నను, వీరయినను దీనిని లోలోన నేవగించుచున్నారని యాహింసపచ్చుచు. ఇంగ్లండులో నవలంబింపబడిన నిర్బంధవిధానమును మంత్రిగ లేనపుడు వీరు కామమృగసభలో వెనుక తీరముగ నిరసించియుండిరి. ఇట్టివారు హిందూదేశమునందవలంబింపబడు నిర్బంధ పద్ధతిని మహమ్మదీయ నెలుల సమర్థింపగలరు? హైందవ సమస్య చాల క్లిష్టమయినదని బెన్నుగారు చెలుపుచున్నారు. కాని "బలప్రయోగము దీనికి ప్రతికీర్షము" గాదని బెన్నుగారు చెలుపుట జూడ, నిర్బంధప్రయోగమువలన తస్థితి చక్కబడదని నిశ్చయమగుచున్నది. ఈ తస్థితి బెన్నుగారు గుర్తించినచో, హిందూదేశమున నవలంబింపబడు పద్ధతి పొటనే మానివేయవలయునని యవసరము.

సర్వమును స్థానికాధికారులవిచక్షణకు వదిలి పెట్టితిమని తెలుపుట, వీరికి గౌరవము గాజాలదు. ఇట్టి క్లిష్టపరిస్థితులందే, ఇండియామంత్రిగారు తమ విచక్షణ నుపయోగించి, దూరదృష్టి బలపరి సమాధాన పద్ధతి నుపయోగించి, ప్రజలను శాంతిపరుచుట యవసరము. అసాధారణసమయములలో వీరు సామాన్య ప్రతిక్రియల నుపయోగించిన, ప్రయోజనము లేదు. ఇండియాను డెయిలీమెయిలుపత్రికకు చెలిసిన ప్రత్యంతముప్రకారము, లేదని ప్రభుత్వమువారు కొంగ్రెసునాయకులతో సమాధానపడవలయు నని కుమారము జూపుచున్నను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి సమర్థించుట లేదనియు, కొంగ్రెసు ఉద్యమము పూర్తిగా అంతరించువరకు తాము సమాధానపడవలచుకొనలేదని ఇండియా ప్రభుత్వము లొకరు చెలిపినయి, ఇర్వినుప్రభువుగారు నాడ ఈ అభిప్రాయముతో నేకీభవించుచున్నా

రనియు, అందుచే తీవ్రతరనిర్బంధవిధాన మిక మొదల చేయవలయును, తెలియుచున్నది. ఈవర్తమానము నిజమగుచో, బలప్రయోగము పరిష్కారమునకు మార్గము జూపదని, బెన్నుగారు భావించుచున్నను, హిందూదేశాధికారులు బలప్రయోగముచే ఆధారపరచుకొనుచున్నారని తలంపవచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో, బెన్నుగారు బలప్రయోగమార్గమిక నయినను విరమింపబడునటుల ప్రోత్సహింపవలయునని ధర్మము. ఈమార్గము కొనసాగుకొనినయి, ప్రజల స్వాతంత్ర్య సంపాదనేచ్చ బలపడును గాని, తొలగిపోవనేరదు. తుదకించువలన ప్రజలయభిప్రాయ సరేరకమానదు. వెడ్జెవుడ్డు బెన్నుగారి సంగతిని గ్రహించిరి గాని, తాము గ్రహించిన విషయమును ఆచరణలో పెట్టించుటకు వెనుదీయుచున్నారని, తలంపవలసివచ్చును. "ప్రభుత్వముయొక్క నిజబలము ప్రజాభిప్రాయమే. ఇతర దేశములలో వలె హిందూదేశమునందును ప్రజాభిప్రాయతక్కిననే ప్రభుత్వ మధారపడును. సామ్రాజ్యజేతును నిమిత్తము ప్రస్తుత సమస్యను పరిష్కరింప వలయును" అని బెన్నుగారు నుడివిరి. లా-ఆర్డరు లనునవి ప్రజలకు సంబంధింపని ప్రత్యేకవిషయములు గావు. వీనిని కాపాడవలయుననిన, ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పరిపాలించుట యవసరము. ఈ సంగతిని బెన్నుగారి వాక్యములు స్ఫురింప జేయుచున్నవి. ప్రస్తుత స్థితి ఎట్లున్నది? ప్రజాభిప్రాయము తిరస్కరింపబడుటచే, సత్యాగ్రహోద్యమము బయలుదేరినది. సత్యాగ్రహోద్యమము అంతరింపవలెననిన, ప్రజాభిప్రాయమును సఫలపరచుటయే ముఖ్యసాధనము. అందుకుమార్గ, నీయుక్తమును బలిమిచే నణచి వైచుటవలన, లా-ఆర్డరులు నురక్షిత మగుటకు మార్గ, దేశమునందు మరింత విషమస్థితి ఏర్పడుచున్నది. బెన్నుగారు తాము గ్రహించినవిషయమును ఆచరణలోనికి దెచ్చుట యవసరము. స్థానికాధికారుల అసంతృప్తికి వీరు గురియైనను, పాటింపవలసరము లేదు. విభజించి పాలించుట బ్రిటీషు పద్ధతి గాదని, బెన్నుగారు చాటుచు, ఈ పద్ధతివలన గలుగు నష్టములనుగూడ వివరించుచున్నారు. కాని, వీరెంతకాదనినను, విభజించి పాలించుపద్ధతి యథేచ్ఛగ కొనసాగుచునే యున్నది. మహమ్మదీయులను దరిజేర్చుటకును, మితవాదులను దరిజేర్చుటకును జేసెడి ప్రయత్నము లిట్టివిశ్వాసమును బలపరచుచున్నవి. ప్రస్తుతపు టిబ్బందులవలన ఉభయ జాతులకును అంతఃకరణప్రబోధము గలుగుచో, లాభము చేకూరునని, బెన్నుగారు నమ్ముచున్నారు. భారతీయులు అహింసాపద్ధతి నవలంబించుచున్నపుడు, పాలకులుగూడ అమార్గమునే అవలంబించి యున్నచో, ఉభయలమధ్య త్వరలో సమాధానము గుదిరెడిది. అందుకుమార్గ, అహింసాపద్ధతిని బలప్రయోగముచే నణచివేయజూచుటచే, పరిస్థితులు క్లిష్టమయినవి. అయినను భారతీయులు అహింసాపథమును అణచుమాత్రమయినను వీడనిచో, పాలకులుగూడ తమ పద్ధతులను మానుకొని, ప్రజలతో త్వరలో సమాధానపడవలసివచ్చును. బ్రిటీషు ప్రజలు ఉన్న తాదర్యములకు దూరులు గారని, బెన్నుగారు చాటుచున్నారు. ప్రాచీననాగరికముగల భారతీయులకు స్వార్థ రాహిత్యమును, ఉన్న తాత్రయములును గలవని, బెన్ను

గారిగీకరించు చున్నారు. బ్రిటీషువారు గూడ స్వార్థరహిత బుద్ధితో ప్రస్తుతసమస్యను వీక్షించుచో, భారతీయాశయములను సఫలపరుప వలసిన యవసరమును గుర్తింపగలరు. ప్రస్తుతసమయమున భారతీయులకును బ్రిటీషువారికిని మధ్య ప్రబలియున్న భేదభావములు, త్వరలో పరస్పర గౌరవ సద్భావములకు చోటిచ్చునని, బెన్నుగారు భావించుచున్నారు. అట్టి యాశతోనే, గాంధీ మహాత్ముడు తన యుద్యమమును ప్రారంభించెను. మహాత్ముని యుద్యమపు ప్రాశస్త్యమును ఇతర దేశములవారు గ్రహించుచున్న రీతిగ, బ్రిటీషు ప్రముఖులు గూడ గ్రహించుచో, మహాత్ముని శత్రువుగ పరిగణించుటకు బదులుగ పరమమిత్రునిగ పరిగణించియుండేది వారు. అట్టిమార్పు త్వరలో గలుగునాక యని కోరెదము. బెన్నుగారు లా-ఆర్డరుల విషయమై కన్నరెప్పటిపులు పాడినపాటనే అనుసరింపక, వీనికి నిజాధార మెద్దియో గ్రహించినందుకు సంతసితి చెదము. కాని, పరిస్థితులను చక్కబరుపవలయు ననిన, నిర్బంధ చట్టమును తీసివైచి, రాజకీయనిర్బంధితులను వదిలివైచి, అహింసా పద్ధతులను అహింసా పద్ధతులతోనే ఎదుర్కొనునటుల జేయుట, బెన్నుగారి కసినధర్మ మగుచున్నది. ఖోలాపురములో ప్రవేశపెట్టబడిన మార్షలులా పదియవతేదీని రద్దు చేయబడునని చెలియుచున్నది. ఇయ్యది యితర నిర్బంధమును గూడ తొలగించుటకు ప్రారంభ చిహ్నమగుచో, లాభకరమే యగును. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

రాజప్రతినిధిగారు: సత్యాగ్రహ నిరసనము

బెన్నుగారి ప్రసంగవైఖరిని ప్రధాన సంపాదకీయ వ్యాసములో సూచించియుంటిమి. సిమ్లాలో మహమ్మదీయ జమీందారులకు రాజప్రతినిధిగారిచ్చిన జవాబు, భిన్నవైఖరిని జాటుచున్నది. ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుటకును, లా-ఆర్డరులను కాపాడుటకును, మహమ్మదీయ జమీందారులు సంసిద్ధత జూపుచున్నందుకు ఇర్విను ప్రభువుగారు సంతృప్తి జూపిరి. రాజ్యాంగసంస్కరణములగూర్చి తామీనమయమున నేవిధమునను ముచ్చటించుటకు వీలులేదని ఇర్విను ప్రభువుగారు చాటిరి. పైమను కమిషను రిపోర్టువరకు వేచియుండవలె నని, వీరు హితవాసగిరి. రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు మాత్రము మహమ్మదీయుల కోర్కెలను తాము తేటపరచెదమని, వీరు వాగ్దానముజేసిరి. అల్పసంఖ్యాకసంఘముల జేతులాధముల విషయమై రాజప్రతినిధిగారిపు రెక్కడతెరుము జూపుచున్నారు. ఉద్యోగముల విషయమున భయపడ నక్కరలేదని, వీరు చెప్పిరి. పాలెస్తీను విషయములో రాజప్రతినిధిగారు చెలిపిన వచనములు మహమ్మదీయులను తృప్తిపరుచు నని తలంప జాలము. బ్రిటీషు ప్రభుత్వవైఖరిని వీరు సమర్థించిన విధము విశ్వాసము గలిగింపజాలదు. పెషావరు గండ్రగోళమును గూర్చి ముచ్చటించుచు, వీని కారణములను విచారించవలయు నని, విచారణసంఘమువారికి ఉత్తరవిచ్చియుండ లేదని, రాజప్రతినిధిగారు చెప్పట తృప్తికరము గాజాలదు. కారణములను కనుగొని, వానిని

నివారించు మార్గముల నరయుట, యవసరము అట్టి కారణములను తొలగించిన గాని, శాశ్వత లాభము గలుగజాలదు. పశులుసంఘమువారు నను, నిజకారణములను కనుగొని బయల్పరచెదరని నమ్మకము. చెపాపరు గ్రంథగోళమునకు, ప్రజల ప్రకటనాంశాలను సఫలపరచక బోవుట యొక ప్రధానకారణమని రాయబారులు తెలిపియుండిరి. ఈ విషయమును రాజప్రతినిధిగారు గుర్తించినపుడు విచారణసంఘమువారి పరిశీలన కీ విషయము నేల పంపలేదో తెలియదు. అంతను రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వదలిపెట్టుట, ఎంతవరకు వివేకమో యూహింపవచ్చును. మహమ్మదీయ సంఘమువారు సత్యాగ్రహోద్యమమునందు జేరక, దానిపట్ల విముఖత జూపుచున్నారని, రాజప్రతినిధిగారు తెలుపుట విచిత్రము. ఇటీవలనే, బాంబాయిలోని మహమ్మదీయులు వేలకొలది యూరే గింపు జరిపి, కాంగ్రెసు ఉద్యమము పట్ల తమ సానుభూతిని తెలుపుచు, గాంధీమహాత్ముని యుద్యమమును బలపరచవలయునని, ఎచ్చరించిరి. స్వేచ్ఛా సంపాదనలో మహమ్మదీయులు పాల్గొనవలయునని, వీరు కోరిరి. రాండుటేబిలుసమావేశమునందు పాల్గొనవలదని, వీరు సోదరమతస్థులను కోరిరి. జమియత్ ఉల్ ఉలేమా సంఘమువారుగూడ నిటులనే అభిప్రాయపడుచున్నారు. మహమ్మదీయప్రముఖులు పలువురి సమయమున నిర్బంధములకు లోనగుచున్నారు ఇంకను మహమ్మదీయులు స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు విముఖులుగ నున్నారని చెప్పట, భ్రమదష్టవేరుగాదు. ఈసమయమున అన్ని సంఘములవారును, అన్ని జాతులవారును, మహాత్ముని యుద్యమమునందు పాల్గొనుచున్నారని, ఇర్వినుప్రభువుగారు గ్రహించుట యవసరము. భావిపరిణామమునకు ఇర్వినుప్రభువుగారు రెండు పరతులను విధించిరి. మొదటిది సహకారసద్భావములు. రెండవది లా-ఆర్డరుల రక్షణము. ప్రజలు మనఃస్ఫూర్తిగ సహకారము నలుపుట కవకాశము లేనపుడు, సహకారము కొనసాగుటలేదని నిందించిన నేమి ప్రయోజనముండును? సత్యాగ్రహమును నిరోధించుట, ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యవిధి యని, రాజప్రతినిధిగారు తెలుపుచున్నారు. సత్యాగ్రహము జరించుటకు గల కారణము, ప్రజల స్వరాజ్యవాంఛ కడ్డుగలుగుట చేతనేగద. ప్రజలవాంఛను సఫలపరచుచో, సత్యాగ్రహము దానియంతట నదియే తొలగిపోవును. అసలు కారణములను పరిశీలి, బాహ్యచిహ్నములను ఆణిచివైచుటవలన, ఇర్వినుప్రభువుగారి కోర్కె నెరవేరజాలదు. సత్యాగ్రహమును ప్రజలు విడనాడుచో, హైందవ సమస్య పరిష్కరింపబడునని, రాజప్రతినిధిగారు పలుకుట, దూరదృష్టిని జూపజాలదు. హైందవ సమస్య పరిష్కారముగలచో, సత్యాగ్రహము తొలగిపోవునని, వీరు గ్రహించుట ముఖ్యము. పరిపాలనా ప్రారంభమున దూరదృష్టి వివేకములతో గూడిన సామ్యప్రసంగముల గావించిన ఇర్వినుప్రభువుగారు నేడు అధికారవర్గవైఖరి ననుసరించి ముచ్చటించుట, మిగుల శోచనీయము.

సప్రభాగారి హితబోధ

మితవాదనాయకులగు సర్ సప్రభాగారును, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారును ప్రభుత్వమువారికి మరియొక పర్యాయము హితబోధ గావించుచున్నారు. పై వారిరువురిలో నొకరు ఇండియా ప్రభుత్వమునందును, మరియొకరు మద్రాసు ప్రభుత్వమునందును, లా-మొబరులుగ పని చేసియుండిరి. అందుచే ప్రభుత్వద్వైపిలో వీరు బాధ్యతలేని ఆందోళనకారకు లని చెప్పటకు వీలు లేదు. ప్రభుత్వమువారు తమ స్నేహితులను గూడ విసర్జించుచున్నారని, సప్రభాగారు తెలుపుట గమనింపదగిన విషయము. మితవాదులను దరిజేర్చవలయునని తరుచుగ బలికెడివారు, వారి హితవాక్యములను నిరసించుటవలన, నెట్టి ప్రయోజనమును సాధింపగలుగుదురు? సర్ సప్రభాగారు సహకారవాదులకే నిరాశ గలుగుచుండ, ఇతరులకు నిరాశ కలుగుట వింతయగునా? హిందూ దేశమున కీ సమయమున స్వరాజ్యము గావలయునుగాని, స్వేచ్ఛవరములు గావనియు, శుష్కవాగ్దానములుగాని, అభినయములుగాని పనికిరావనియు, సప్రభాగారు మరియొకమాగు హితబోధిరి. రాజప్రతినిధితోబాటు, మితవాదసభ్యులు శాసనసభ్యత్వములకు రాజీనామానిచ్చుట గమనింపదగిన విషయము. పండిత హృదయనాథ కుంజ్రాగారును, పండిత ఇస్మత్ నారాయణగుర్జుగారును, నిర్బంధవిధానముపట్ల తమ యసమ్మతి తెలుపుటకుగాను, శాసనసభ్యత్వములకు రాజీనామా నిచ్చిరి. తమ రాజీనామా లేఖలలో, వీరు ప్రస్తుతస్థితిని చక్కగ వివరించిరి. వీరిరువురును మితవాదసంఘప్రముఖులు. మితవాదులయినను, కాంగ్రెసుపక్షము వారయినను, తదితరపక్షములవారయినను, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి విషయమై ఎట్టి అభిప్రాయభేదమును తెలుపుటలేదు. అందుచే మితవాదులనయినను తృప్తిపరచుటకు, ప్రజాశయ సాఫల్యమే మార్గముగాని, నిర్బంధప్రయోగము మార్గము గాజాలదు. గా|| శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు హిందూదేశస్థితి గూర్చి లండనులో ముచ్చటించినపుడు, ఇతడే మితవాదియగుచో, ఇక అతివాదు లేటులుందురని, యొక కన్సర్వేటివు ముఖ్యుడు మొరలిడెనట. దీనినిబట్టి, అతివాదులు మితవాదులను భేదములేక, భారతీయులెల్లరును ఏ కాశయబద్ధులైయున్నారని, బ్రిటీషువారెంత త్వరలో గ్రహించిన సంతమేలు.

పాలెస్తీను సమస్య

ఇటీవల బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనలో పాలెస్తీనులోని కిక్మిద కొత్తవారు వచ్చి నివసించుటకు వీలుండదని సూచింపబడెను. కాని, నిన్నటిదినము కాలనీల సహాయమంత్రియగు డాక్టరు డ్రుమండు పీఠుగారు బయటివారలను రాసియకపోవుట తాత్కాలికమే ననియు, పాలెస్తీనును యూఫరూమిగ జేయవలయునను నిశ్చయములులే నిలిచియున్నదనియు, బలికిరి. పాలెస్తీనును ప్రపంచమునందలి యూధులతో నింపి, దానిని యూఫరూమిగ జేయుటకు అరబ్బు లంగీకరించుట లేదు. ఈ కారణముచేతనే మనఃస్పర్ధలు ప్రబలి, అల్లరులకెడమిచ్చినవి. తమ జీవనాధార మంతరించుచున్నదని, అరబ్బులు

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 46 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

గగ్గోలుబెట్టుచున్నారు. పాలెస్తీనును యూఫరూమిగ జేయు తలంపును ప్రభుత్వమువారు విడనాడినగాని శాంతి గుదురునని తోచదు. ఈ ధృతిని తాము మానుకొన నిచ్చగింపలేదని, డాక్టరు పీఠుగారు చాటిరి. పాలెస్తీనులో ప్రబలిన అశాంతికిగల మూల కారణములను నివారించ సంతవరకు, ప్రస్తుతపు యిబ్బందులు తొలగననిగాని, మహమ్మదీయప్రపంచమునందు సత్త్వప్తి గలుగననిగాని తలంప వీలక గలుగదు.

బ్రిటీషు మంత్రులమార్పు

బ్రిటీషు మంత్రివర్గమునందు మార్పు గలిగెను. మాన్లే మంత్రిగారు రాజీనామా నిచ్చినపిమ్మట, మంత్రివర్గమున మాక్డనాల్డుగారికి కొన్ని మార్పులవసరమని తోచెను. నిరుద్యోగ శాఖను నిర్వహించుచున్న థామసు మంత్రిగారు, తమ వైఖరివలన స్వపక్షమువారికిగాని, ఇతరపక్షములవారికిగాని తృప్తిగలిగింపరయిరి. వీరి వైఖరిని కన్సర్వేటివుపక్షమువారు నిరసించుచుండ, లేబరుపక్షమువారిలో కొందరుగూడ బహిరంగముగ నిరసించిరి. మంత్రులలో నొకరగు సర్ ఆస్వాల్డు మాన్లేగారు, తమ అసమ్మతి జూపుటకు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను ఇట్టిస్థితిలో థామసుగారి నీ శాఖలో నుంచుట, లాభకరముగాదని, ప్రధానమంత్రిగారు గ్రహించుట వింతగాదు. ఆ కారణముచే, థామసుగారిని వీరు అధినివేశరాజ్యమున మంత్రిగ నియమించిరి. ఈ శాఖయందయినను, వీరి స్వేచ్ఛవరకు విజయము బడసెదరో చూడవలయును. వీరిస్థానమున హార్టు మారకగారు మంత్రిగ నియమింపబడిరి.

బాంబాయివర్తకులు : మహాత్ముడు

బాంబాయివర్తకులు ప్రభుత్వమువారికిని నాయకులకును మధ్య వీరీరున నయినను సమాధానము గుఱుర్చవలయునని యత్నించుచున్నారు. వీరిలో ముఖ్యులు మహాత్మునితో సంప్రత్తిచి, వారిద్వారా పరిష్కారము గుఱుర్చవలయునని వాంఛించుచున్నారు. కాని, మహాత్మునితో సంప్రత్తించుటకు, వీరికి అధికారులవకాశమియకబోవుట మిగులశోచనీయము ఇందువలన వీరు రాజప్రతినిధిగారియొద్దకు రాయబారుముహూర్త ప్రయత్నమును గూడ మానుకొనిరి. వణిక్పత్రినిధు లికమిద శాసనసభ్యత్వములకు రాజీనామా నీయ నిశ్చయించిరి. ఇట్టి పరిస్థితుల కవకాశ మిచ్చుట, దూరదృష్టి గానేరదు.

ఫజులుల్ హక్కుగారి విజృంభణము

పంగదేశమున మంత్రిగ బనిచేసిన ఫజులుల్ హక్కుగారు, కలకత్తా యూరపియను సంఘము

వారియెదుట ముచ్చటించుచు, కాంగ్రెసును హిందూ యుద్ధము మని నిరసించుటయ గాక, సత్యాగ్రహ యొనర్చిన హిందువులను ప్రభుత్వమువారు తగిన రీతిని దండించనందుకు నిందించిరి. ఫజల్ హక్కు బాబు స్వార్థపరుల నుడువులను, వసంఘమువారును గౌరవించరని, తెలుపనక్కరలేదు.

పంజాబులో సైనిక శాసనము

బొంబాయి, జూన్ 4:—పంజాబులో సైనిక శాసనము పెంపొందించుటకు బిల్లును జూన్ 10 వ తేదీని విరచింపబడునని తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

పండిత యికబలు నారాయణగుర్తు గారి రాజీనామా

సంగీత శాసనసంఘసభ్యులను త్యజించుట అలహాబాదు, జూన్ 4:—అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగా సంగీత శాసనసంఘమునకు యెన్నుకొనబడిన గుర్తుగారు కఠినచర్యలను నిరసించుచు రాజీనామా లేఖను గవర్నరుకు పంపిరి. ఈ లేఖ లీడరు పత్రికలో ప్రకటింపబడెను. (లీడరు)

వడాలా వలంటీరుల కేసు

60 మందికి కిక్ వేయుట బొంబాయి, జూన్ 4:—మే 18 వ తేదీని వడాలాలో జరిగిన యుద్ధమున 60 మంది వలంటీరులను 28 మంది వైద్యులతో ముందుచే 60 మంది మాత్రమే కొట్టుకున్నది. వారి కన్నులను వాదించలేదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమును వారందరనుగూడ నిరసించిరి. ఇప్పుడు కేసును దండంటున గూడ రాజ్యకేసు జరుగుచున్నది. ఇట్టి అనాగరిక ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుట భారతీయులకు చాల అనాగరికము. అని ఒక వలంటీరు తెలిపెను. ఈ 60 మందిని నేడు చెరి మూడు నెలలు కఠినకేసు వేయబడెను. (క్రీ. ప్రె.)

రెండవ జత 132 మందికి కిక్ వేయుట

11 మందిని వదిలివేయుట బొంబాయి, జూన్ 4:—వడాలాలో అరెస్టు చేయబడిన రెండవ జత 132 మంది వలంటీరులకు నేడు చెరి మూడు నెలలు కఠినకేసు వేయబడెను. స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు ఖండవాలాగారు విచారణ చేసిరి. మిగిలి 11 మంది మైనరులగుటచే వారిని వదిలివేసిరి.

ఒక చెన్నపురి వలంటీరు స్టేటు మెంటు

ఈ వలంటీరు తన స్టేటు మెంటును ప్రాసీ చదివెను. “ఈ ప్రభుత్వము నీతిపై నాధారపడలేదు. కఠినమును నిర్దాక్షిణ్యమునై యున్నది. కావున మీరుగూడ మేజిస్ట్రేటు పదవికి రాజీనామానిచ్చి సత్యాగ్రహమున చేరవలెను.” అని యీ వలంటీరు తెలిపెను. విచారణ ముగియవరకు గూడ వలంటీరులందరను యెడోరావకరీతిగా నిరసించుచు నేయుంటిరని మేజిస్ట్రేటు సభాపక్షంతో సహానును బూనెను. (అ. ప్రె.)

ధోల్ కాల్పులు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

బొంబాయి, జూన్ 4:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈ క్రింది ప్రకటనగావించుచున్నారు: 1930 మే 6 తేదీని జరిగిన అల్లరులగుర్తి చెంట్ల నేమండల మేజిస్ట్రేటు గారు చీఫ్ కమిషనరు సమ్మతి మీద ఆదివారము చావుల కారణములను గూర్చి విచారించెను. ఈ విచారణలో కాల్పుల సంభవములు సింగంట్ గురుద్వార విషయములను చేయున్నది. మేజిస్ట్రేటు టింకను విచారణను ముగింపు చేయలేదు. కాని సింగంట్ గురుద్వార విషయము మాత్రము పరిష్కరించినాడు. ఇండియా ప్రభుత్వముకు నారినికేదిక అంగీకరించి, ప్రభుత్వమునా రింకను ఎట్టికార్యమును నిశ్చయింపలేదు. కొన్ని విషయములను గూర్చి చీఫ్ కమిషనరు గారికి ప్రాసీయున్నాడు. పౌరుల కి విషయమున గల ఆతురతను బట్టి మేజిస్ట్రేటుగారి నివేదికను ప్రచురము చేయుట మంచిది. మేజిస్ట్రేటుగారి విచారణ బహిరంగముగా జరిగెను. ఈ విషయము మందరగా డెప్యూ కొట్టి తెలుపబడెను. ప్రతి కలలోగూడ విషయము ప్రచురమయ్యెను. పౌరులు సాత్వ ముచ్చటకు కొరవడిరి. (అ. ప్రె.)

వరాలిలో గలభా

90 మందికి గాయములు తగులుట-వారిలో 25 మందికి గాయములు ప్రబలముగా నుండుట

బొంబాయి, జూన్ 4:—నేడు రాజాగారి జన్మదినోత్సవ మునుజే వరాలిలో నిర్బంధమునందుంచబడిన వలంటీరులు తమ అసమ్మతిని తెలుపుటకు నేడు ఉదయమున చెరసాలభవనముల పైని నల్ల జెండాలును నెలకొల్పిరి. వలంటీరులందరను నల్ల గుడ్డ లతోలను చేతులకు కట్టుకొనిరి. సామ్రాజ్య ప్రతిఘటనలకు లగు కలకు వేసిరి. ఆగృహములను ముళ్ళతీగలతో దడులు ట్టునెనెనె బిగవరకే ఆజ్ఞాపింపబడుటచే సైనికులలో ఆపని చేయవలసినవారు కొందరు ఆపని చేయుటకు నేడు ఉదయమున కులాబానుండి వరాలికి వచ్చిరి. వలంటీరులు వారిని చాల ఆపహసించిరి. కొన్ని రాళ్ళుగూడ వారిపై బిడెనగాని వారు తమ పనిని కొనసాగించుచునే యుండిరి. మిల్లుపనివాండ్రు గృహములవరకు వారు తీగలను కట్టిరి. అచట తీగలను కట్టుటకు సైనికదళమువారు తటస్థుల గృహముల ముందుకు వెళ్ళవలసి వచ్చినది. అటుల కట్టినప్పుడు వలంటీరులు అచటనున్న స్త్రీలకు బోధించిరి. అంతట ఆస్త్రీలు పనికి నిరోధమును కలిగించుటయొక్క సైనికులు వెళ్ళవలసిన దారికి అడ్డముగా కూర్చుండి సత్యాగ్రహమునుగూడ ప్రారంభించిరి. అంతట వాదనలందు నెడలిపోయిరి. వెంటనే పోలీసువారచటికి వచ్చి లోపలికి వెళ్ళుటని వలంటీరులతో చెప్పిరి. అప్పుడు తీగలపని నిలిపివేయబడెనుగాన వలంటీరులు లోపలికి వెళ్ళుటకు సమ్మతించిరి. కాని ఆపనిని మరల ప్రారంభించినచో దానిని సాగ నిచ్చుటకు వారికంతమాత్రమును ఇష్టములేదు. మరొకరినెవ టికి మేజిస్ట్రేటు పోలీసు కమిషనరు మున్నగు ఉద్యోగులచ టికి వచ్చిరి. అప్పుడు పనివాండ్రు సైనికులు వారియెదుటనే మరల తీగలను బిగించ వారంభించిరి. స్త్రీలుగూడ మరల వారి కడ్డమువచ్చి కదలకుండ కూర్చుండిరి. అంతట పోలీసువారు ఆస్త్రీలను లేవనెత్తి దూరముగా తీసికొని పో సాగిరి. అటులచేయుటలో ఒకస్త్రీ డిగ్గరగా కేకులవేసి యెడ్చె ను. అంతట లోపలనుండి చాలమంది వలంటీరులు త్రొసికొని వచ్చిరి. స్త్రీలను బాధించుట అవమానకరముల మున్నగు పను లను మేము చూచి సహించవలము” అని వలంటీరులు కేకులు వేసిరి. అంతట పోలీసువారు లాటిలను ప్రయోగించి వలంటీరులను లోనికి తరిమివేసిరి.

మిల్లుపనివాండ్రు వచ్చుట

అంతలో చాలమంది మిల్లుపనివాం ద్రులచటికి వచ్చుటవలన సైనికులు తీగలను కట్టుటకు అధికముగ నిరోధము కలిగినది. ఆ సైనికదళమునకు నాయకుడగు మేజరుస్టావింగిగారి తెలపై నొక రాయి పడినది. కొంతమంది కనిపట్టిలుకుగూడ చిన్న చిన్న చెబ్బులు తగిలినవి. అంతట పోలీసువారు వలంటీరుల పైని మరల లాటిలను ప్రయోగించిరి. అప్పుడే వారిలో హెచ్చుచుండి చెబ్బులుతగిలినవి. మునిసిపలు అంబ్యు లెన్సు దళము వారును కాంగ్రెసు అంబ్యులెన్సుదళము వారునుగూడ అచటకువచ్చి గాయములతగిలిన వలంటీరు లను కాంగ్రెసు వైద్యులకును జే. జే. వైద్యులకును తీసి కొనిపోయిరి అంతట 19-వ హైదరాబాదు రెజిమెంటులో రెండు కంపెనీలను, ఆయుధపాణులగు 60 మంది పోలీసు భటులును, దండపాణులగు 80 మంది కనిపట్టిలులను సాయం కాలమునగరికి కాంతిని నెలకొల్పగలిగిరి. తీగలపనిగూడ పూర్తి యైనది. ఇదివర కొక్కచరుసమాత్రమే యుండెను. ఇప్పుడు రెండవ వరుసగూడ వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

నేడు ఉదయమున శాంతి నెలకొనుట

బొంబాయి, జూన్ 4:—నేడు ఉదయమున వరాలిలో శాంతి నెలకొనినదిగాని తుపాకులను ధరించినవారిని 25 మం దిని లాటిలను ధరించినవారిని 80 మందిని. మొత్తము 55 మంది పోలీసుకనిపట్టిలు 5 గురు యూరోపియను ఆఫీసరులను అచట ఉంచుచిరి. హైదరాబాదు సిపాయిలను నిన్నరాత్రి పంపివేసిరి.

రెండవ జత వలంటీరులను 100 మందిని విచారణనిమిత్త ము వరాలి చెరసాలనుండి నేడు ఉదయమున మజగానుపోలీసు కోర్టుకు తీసికొనిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

నిన్ను కొందరు సాజ్డెంటులు వలంటీరుల మొగముల మీద నుమిరినియును నీతిబాహ్యములగు సన్నలు చేసిరినియును కొందరు వలంటీరులు తెలిపిరి. (క్రీ. ప్రె.)

నారిమనుగారి ప్రకటన

నారామను, రణచోడులాలు చోక్కిగార్లు, నారా యశస్వామిగార్లు మున్నగువారిని వరాలినుండి నాసిక చెరసాలకు మార్చుట

బొంబాయి, జూన్ 4:—నేడు పునయమున వీరిని నాసి కకు తీసుకొనిపోవుచుండగా భారతీయులు సత్యాగ్రహమును విరమించగూడదు. దొరతనమువారు మిన్నక కూర్చుండుటకు అసకాశము కలుగనీయగూడదు. అని నారిమనుగారు సత్యా గ్రహుల కింకళను వ్యసగిరి. (క్రీ. ప్రె.)

మహమ్మదీయులు - కాంగ్రెసు

ఫజలులు హకుగారి ఉపన్యాసము

కలకత్తా, జూన్ 4:—కలకత్తా యూరోపియను సంఘ సభయందు ఎ. కె. ఫజలులుహకుగారు (ప్రభుత్వంత్రి) నేడు పన్యసించుచు ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయులపట్ల అభిమాన ము చూపుటలేదనియు, నోరుగలవారినే ఆదరించుచుందురని యు నింద జేసిరి. బ్రిటిషువారు కాంగ్రెసు యొక్క ప్రాముఖ్యత గూర్చి యు బలము గూర్చియు అతిశయోక్తులు పలుకుచుందురు. కాంగ్రెసు కేవలము హిందువుల ప్రాతినిధ్యము గల్గియున్నది. మహమ్మదీయులు దాని జోలికి పోలేదనియు గుర్తించుట. అధికారము చేతులు మారివో హిందువుల వెతుకును. కావున అల్ప సంఖ్యావర్గములకు రక్షణ యొగవలెను. ప్రత్యేక ప్రాతిని ధ్యము లొసంగవలెననిరి.

ఈ మధ్య జరిగిన సంభవముల బట్టి మహమ్మదీయుల కొకవిధమున పాలన, హిందువులకు యింకొకపాలన యున్నట్లు తోచుచున్నది. అజ్ఞానులు అక్షర జ్ఞానములేని పాటకపు జనముపై బ్రిటిషువారు బులెటులను స్వేచ్ఛగ నుపయోగించు చున్నారు. కాలేజీస్కే యవద్ద విద్యావంతులగు హిందూ రా డీలు పోలీసు కమిషనరుని కొట్టునంతటి ఘోర మొనర్చగ లాటిలతో కొట్టి పంపెదరు. ఎందుచేత, హిందూపత్రికకు దడసి అట్లుజేయుదురు. తమ రాజకీయ మతానుకూలపరక్షణకు తగు అవకాశములేని సంస్కరణవిధానము మహమ్మదీయు లంగీక రింపజాలరు.

స్టేట్సుమనుషత్రికాసంపాదకులగు వాట్సునుగా యవన్య సించుచు యూరోపియనులు ఇండియాను విడచినచో ఆధికసం ఖ్యాకులగు హిందువు లధికారము విహింతురనిరి. (అ. ప్రె.)

చౌదరి అప్పలుహకు

ఎమ్. ఎల్. సి. గారు

పంజాబు చెరసాలలను పరిక్షించు

నధికారమును తొలగించుట అహ్మద్, జూన్ 4:—చౌదరిగారిని చెరసాలల ప్లాండింగు కమిటీ పర్యవేక్షకుగా పంజాబు శాసనసభ వారెన్ను కొనిరి. ఏడు ఏండ్లనుండి పంజాబు రాష్ట్రమునందలి చెరసాలల కన్నీటిని చౌదరిగారు నాను అభివృద్ధిలు విజిటరుగా నున్నారు.

నిన్ను చౌదరిగారు గుజరాతు చెరసాలల వెళ్ళగా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు సర్దుకొలుకును నూపచ్చెంటు చౌదరిగారికి చూపించెను. ఇటుపైని చౌదరిగారిని యెచెర సాలలోనికిని గూడ రానీయగూడదు” అని ఆసర్దుకొలుకులో నున్నది అని రూఢిగా తెలిసినది.

ఏప్రిలునెల రెండవవారమున అవ్యతసరులో జలియను వాలాబాగులో మొదటిసారి ఉప్పుసత్యాగ్రహము జరిగినపుడు చౌదరిగారిక వలంటీరు దళమునకు నాయకుడుగా నుండెను. (బి. వి.)

డక్కా అల్లరుల విచారణ

సషిపూరురాజాగారి తంతి

కలకత్తా, జూన్ 4:—బ్రిటిష్ ఇండియా అసోసియేషన్ ఆధ్యక్షులు సషిపూరు రాజాగారు బెంగాలు గవర్నరు నకు, డక్కా అల్లరులను విచారించుట కొక కమిటీ నియమింప వలెనని తంతి పంపిరి. (అ. ప్రె.)

డక్కా, జూన్ 4:—హిందూ మహాసభవారు డక్కా అల్లరులవలన కలిగిన అపారసత్వమును గూర్చి ప్రకటన గావించి నారు. అందువలన అప్పటి పరిస్థితులు భయోత్పాతములుగా నున్న వని తెలియగలదు. అనధికార విచారణసంఘమువారు తొందరలో డక్కాకు రానున్నారు. (క్రీ. ప్రె.)

గృహవశోధనలు

కలకత్తా, జూన్ 4:—పోలీసులు మెచువాబజారు వీధిలో భోజనగృహమును టెడకి యువకులను అరెస్టుచేసిరి. డక్కాలో రివాల్యరు పోయినసందర్భమున నని తెలియ చున్నది. (క్రీ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

భారతదేశ విధానము

ఇండియామంత్రి తనపదవిని సమర్పించుట

(వై. జె. ఎస్.)

రుగ్వీ, జూన్ 3:—సామ్రాజ్య పత్రికాసభలో వెజ్టి ఉడ్ బెన్సు గారు ఇండియావిధానమునుగూర్చి ఇట్లు పలికిరి:- దౌర్జన్యరాహిత్యముని చెప్పబడు కాసనోల్లంఘనమునకుఁ గల కారణముగాక తప్పదు, దౌర్జన్యమునకు దిగకతప్పదు. దురదృష్టవశాత్తూ చాలవొట్ట దౌర్జన్యమేర్పడినది. అయితే భారతీయులు చాలమంది యుద్ధమును తీవ్రముగ పాల్గొనలేదు. ఏదేమైనాకైన బాధ్యతను వహించిన ప్రభుత్వము ముఖ్యముగ భిన్న ఆశయములు భిన్న తరగతులు మతములుగల ఇండియాలో ప్రజాకాంతిని కాపాడి సక్రమపరిస్థితులను గాపాడుట విధ్యుక్త ధర్మము.

కాంచుటేమిటనభల! ఏ ప్రభుత్వరూప మేర్పడినను అల్లకల్లోలము, కాసనధికారము లేకుండజేయవలెను ఇట్లు లేకుండజేయనిచో మహాతత్వికము నొనర్చిన వార మగుదుము. కాని నేడు ఇండియాలో అన్ని తరగతులవారను, అన్ని జాతుల భారతీయులను సమాన ప్రతిపత్తిని గోరుచున్నారని గుర్తింపకపోతిమేని మనము కండ్లముమారుకొన్న వారమగుదుము. ఈ కోర్కె, సమాన ప్రతిపత్తి కావలెనను నది గాఢముగ భారతీయుల నావహించినది. ఇంతకన్న సమస్య ఎన్నడును ఈ ప్రభుత్వము నెదుర్కొనలేదు. ఈచిక్కులలో రెండుమూడు స్పష్టముగ గోచరించుచున్నవి. మొదటిది, పశుబలప్రయోగము కార్యకర్తలను కాపాడుట. కాసనముల ప్రకారము ప్రపత్తినిచేసి అయ్యది భారతీయులకే జేయును. ఏదో బ్రిటిషురాజ్యమును రక్షించుటకు పశుబలప్రయోగమును ఏ రూపమున వినియోగించలేదు. అత్యవసరపరిస్థితు లేర్పడుటచే అత్యాచారముగ అధికారమును వహించవలసివచ్చెను. ఈ అత్యవసర పరిస్థితులు అంతరించి నెంటునీ ఈ యధికారమునకు గూడ అవసరమేయిందను, నిజమగు ప్రభుత్వము సాగుటకు ప్రజాభిప్రాయమే ఆధారము. ఇతరత్రా ఉన్నటులనే ఇండియాలో గూడ ప్రజాభిప్రాయమువిదగ్ధమై ఆధారపడియున్నది. సామ్రాజ్య లాభమునకై ఈ చిక్కులను విడదీయవలసియున్న యది. మిత్రభేదముచే భారతదేశమును పాలించవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వ విధానమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అపేక్షించుటలేదు. మంచిపాదలధర్మమేమన ప్రత్యర్థుల కలహములను సమయము నటులజేసి మరింత మండుచున్నదానిని ప్రజ్వరిల్ల జేయరాదు పరస్పర పోటీలను లేకుండ జేయవలెను. సామరస్యముగ ప్రపత్తినిచేయుట జేయవలెను. భారతీయులలో సానుభూతిని పరస్పరమైతిని ఏర్పాటుచేయుటయే ఈ ప్రభుత్వమువారివిధానము. త్రికరణబుద్ధిగ గోరుచున్నాడు. ఈ ప్రస్తుతపు చిక్కులచే ఉభయపక్షములవారను మేల్కొంచిరేని వారికి శుభము చేహారవచ్చును. గొప్ప ఆశయములను బ్రిటిషు ప్రజలు ఆదరించువారు భారతీయులు స్వార్థత్యాగులు భూతాశయపరులు. ప్రాచీన చారిత్రికభాగ్యులవారు ప్రస్తుత వైషమ్యములపొయి మరిల పరస్పరమైతి, మర్యాద ఏర్పడుగాక యని గోరుచున్నాడను.

బ్రిటిషుమంత్రులమార్పులు

(వై. జె. ఎస్.)

రుగ్వీ, జూన్ 3:—దొమినియను మంత్రి పదవిని అధినివేశ్యమంత్రి పదవిని విడదీయు తలంపుగలదని ప్రధానామాత్యుడు కామన్సు సభలో చెబితెను. ప్రస్తుతము పనిలేనివారిని మిమ్మల్ల మేర్పడిన మంత్రి యగు థామస్ గారు దొమినియను మంత్రిగ నుండురు. రాబోవు సామ్రాజ్య పథచేతన, దాని స్వభావముచేతన ఈరెండు పదవులను విడదీయు వలసివచ్చెననిరి. ఈపదవికి ప్రస్తుతము సహాయమంత్రి లున్నారు. ఇద్దరును ఒకే యధికారి ఉత్తరువును శిరసావహించవలసి యిందెను. ఇప్పుడు వీరిద్దరును తమకు తామేపెద్దలు. దీనిని ఇదివరకే చేసియుండవలసినది. కాని ఇది ఇబ్బందిగా నుండుటచే ఇంతకు ముందు జరుగుటకు వీలులేకుండెను. దొమినియనులతో ఆర్థికసంబంధములు ఈ ప్రభుత్వమునకు లాభమైనవి. ఈవిషయమై ఉభయములను తమ యభిప్రాయములను చెబునుకొనిరి. రాబోవు సామ్రాజ్యసభలో చర్చించుట కిదియమై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇదివరకు థామస్ గారు దొమినియనుల మంత్రులతో జేసికొన్న ఏర్పాటులను సామ్రాజ్య లాభము

కొనుటకు చున పనిలేనివారి సమస్య నిమిత్తము నుపయోగించవలెను. అందుకనే దొమినియను మంత్రిగ థామస్ గారిని నియమించి నాడెను. భావనలన పనిలేనివారి కాఖరు మంత్రిని నియమించవలసివచ్చెను. ఆ విషయమును ముందు ప్రకటించెదము. 1927 లో థామస్ గారు అధినివేశ్యమంత్రిగ నుండిరి. అప్పుడు ప్రత్యేకముగ దొమినియను కార్యాలయములేదు. పనిలేని కాఖామాత్యుడుగ నన్ను పుడు థామస్ గారు కనడాకు కూడ వెళ్లినవ్విరి.

మితవాదికోటిలోనివాడగు

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారే ఈ ధోరణితోనుండ అసలు అతివాదు లేటులుందురో గదా!

టోరీసభ్యుని భయము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మే 15:—గతరాత్రి శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు భారతపరిస్థితులనుగూర్చి పార్లమెంటుసభ్యుల ఎదుట ఉపన్యసించగా అందరను నిజపరిస్థితులను గ్రహించిరి. శాస్త్రిగారు అతిహాధుర్యముగ భారతీయుల వాంఛితములను వెల్లడిజేయ ఈయంపన్యాసమును బ్రాడ్ కాస్టు చేయవలెనని లిబరలు పార్లమెంటుసభ్యుడగు సర్ రాబర్టు హ్యూస్ లిట్టమగారు నుడిచిరి. ఆయన యంపన్యాసము చాలబాగున్నదని అందరను హర్షించినను మొత్తముమీద టోరీసభ్యులు తత్తరిల్లిరి. అసభ్యులలో టోరీ సభ్యుడొకడిట్లు నుడిచెను. మితవాదికోటిలోనివాడగు శాస్త్రిగారే ఈ ధోరణితో ప్రస్తావించ అసలు అతివాదు లేధోరణియందు రోగదా!! ఇట్లు శాస్త్రిగారు తనయుంపన్యాసమును పూర్తి చేసినపిమ్మట అందరకును వివచనులటుల నుడిచిరట. మొత్తముమీద వారి కీధోరణి దుబింపలేదు

భారత రాజకీయపరిస్థితులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 4:—భారత రాజకీయ విషయములందు బ్రిటిషు ప్రతిపక్ష సామ్రాజ్యకాంక్ష సంఘమువారు శ్రద్ధను వహించుచున్నారు. ఇండియాలో జాతీయోద్యమమును అడంచుటకు ప్రభుత్వమువారు వలంబించుచున్న ఘోరనిర్బంధ విధానమును ఖండించుచు ఏవేక్కు హేలులో సభ సత్వరి. సామ్రాజ్యకాంక్షను గర్హించుచు పలువురు మాట్లాడిరి. తమ సానుభూతిని త్రికరణబుద్ధిగా జాతులకు భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు అనుకూలముగ సంఘముల నేర్పరచిరి. సప్ల యిలు రాకుండ జేయ నిశ్చయించిరి.

రోధ ర్థియరు గారి ప్రాతపాట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 4:—బ్రిటను తన విశ్వర్యమునకు ఇండియాపై ఆధారపడుచున్నది. బ్రిటనులో ప్రతి స్త్రీపురుషును గడించుపాటు ఆదాయములోను అధ్యయము 4 పిల్లలగులు ప్రత్యక్షముగ నైననీమి పరోక్షముగ నైననీమి ఇండియానుండి గడించుచున్నాడు. సామ్రాజ్యమున కంతకును ప్రాణప్రదముగు ఈ ఆస్తిని కోల్పోజాలము. మనకు ఇండియాచే ప్రాణప్రదమని రోధర్థియరు ప్రభువు డెయిలీ మెయిలు పత్రికలో వ్రాయుచున్నాడు.

పలనెను

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము

డ్రెస్టుడుపిల్లగారు పలనెనును శాస్త్రాతికముగ పలనె నాపితమని ప్రకటించితిమి. పలనెను పూర్తిగ తీసికేసి రన్నునట యంతయును పలనెనుయలలో యూదులజాతీయ వాస స్థలమును ఏర్పరుచుట లాభకరమని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగ గుర్తించిరి. మ్యుంఛెన్ ప్రకారమే ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించెదరగాని అందులకు వ్యతిరేకముగ చేయజాలరు. వర్తక విషయమై నివేదిక వెలువడువరకు ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగ ప్రవర్తించుటవరకును తలంచిరి. ప్రభుత్వమువారు శక్తినించన లేక అబ్బులకును యూదులకును వైషమ్యములు లేకుండజేయ ప్రయత్నించిరి. పలనెనుయలో మాపని రెండు విధములుగ నున్నవి. పలనెనుయలో యూదుల జాతీయ వాస స్థలము

నేర్పరుచుటకో సంకల్పించుకొంటిమి. యూదులు కానివారి నిలింపుక హక్కులను గాపాడవలెను. ఈరెండును పరస్పరవిరుద్ధము లనచుండిరి. కాని అనిలేదును సాగుననే మానవ్యము. రెండిని సమన్వయించ జేయవలెననే మాసంకల్పము. యూదుల జాతీయ వాసస్థలమును యూదులకానివారికి భోగము లేకుండ జేయవచ్చునని నమ్ముచున్నాము. దీనివలన ఎంతయో లాభము చేహారును అన్ని తెగల ప్రజలును ఈ లాభములను పాలనవచ్చును.

యూదుల వ్యాపారమునే పలనెనును కెంతయో లాభముగ నుండుననిరి. అరబ్బు యూదులు సామరస్యముగ పలనెనుయలో జీవించునటుల జేయుటకు వారిరువుర నాగరకము పెంపొందునటుల జేయుటకును ప్రభుత్వమువారు కృత నిశ్చయమై రనిరి.

సార్వభౌమ దంపతులు నాలన తేడిని ఎవ్వముకు డర్మి పంచెములకు పోవుచున్నారు.

లాయిడ్ బార్డి గారు 40 సంవత్సరములనుండి జేసిన నేపను లిబరలు పార్లమెంటు సభ్యులు గుర్తించి వానికి బహుమతి నొసగెను.

ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయమున అంగ్ల పద్యరచనకు బహుమతి ఈ సంవత్సరముకూడ స్త్రీకే పోయినది.

80 వేల పానులతో బ్రదర్స్ ప్రభువు తీడుని విశ్వవిద్యాలయము ద్వారా బ్రిటిషు ప్రజలకు గొప్పగ్రంథాలయమును బహుమతి నొసగెను.

బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కార్పొరేషను అధ్యక్షుడగు విట్లీ గారంగీకరించిరి.

ఇటీవల భారతదేశములో బ్రిటిషు కాలాజ్ కులను హేచ్చ చేయలేదని కామన్సుసభలో ఆగ్జాంపెరుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

వర్మన్ హార్టు మారకగారు థామస్ గారి స్థానే లార్డు బ్రిటిషిలు పదవిని ఆంగీకరించిరి.

రవీంద్రుని చిత్రపును ఎంతయో కొనియాడుచున్నారు. ప్యారిసు విమర్శకులు పొగడుచున్నారు.

మౌల్వికఫియద్దీను అహమదు గారికి శిక్ష

ఒకసంవత్సరము విడిఖయిదు

ఫరీదుపూరు, జూన్ 4:—ఫరీదుపూరులో సత్యాగ్రహ నాయకుడగు అహమదు గారిని 111 ప్రాంత 108 క్రింద అరెస్టుచేసిరి. 12½ ఏ. క్రింద నిన్న ఒక సంవత్సరము విడిఖైదు జేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

శ్రీయుతులు ఖుసీరాం ఘోషు రాంచక్రవర్తి

నదానంద నన్యాసిగార్లకు శిక్ష

మిదునాపూరు, జూన్ 4:—మొదటివారిద్దరును చౌక్ దారులకు చెదరించినందులకు చెరి యొకవత్సరము కఠినశిక్ష జేయబడెను.

మ్యుంబగారు పెప్పలు కనిపేయగా పనిచేయుటకు నిరాకరించినందున 15 రూపాయలు జాబ్బానా జేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

శ్రీయుత విమలబంధు నేనుగారిని వదలివేయుట

తారీసాలు, జూన్ 4:—వశీర్పూరు వాస్తవ్యులగు నేను గారిని ఆర్డినెన్సుక్రింద వెనుక అరెస్టుచేసిరి. నిన్న వీరిని వదలి జేసిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

శ్రీయుతులు పూర్ణమిత్ర, అఖిలబెనర్డి గార్లకును మరి 19 మందికిని శిక్ష

కంకతా, జూన్ 4:—మిత్రగారు మరి 5 గరుకు హోరా గ్రాండు బ్రంకురోడ్డులో సారాధుకాములవద్ద పికెటింగ్ చేసినందుకు చెరియొక వత్సరము శిక్ష జేయబడెను.

పనుమతి పత్రిక ప్రకటించబడునండ నిరోధించుటకు కలకత్తాలో ఆపత్రికా కార్యాలయమునంద సత్యాగ్రహ మొనరించినందులకు అఖిల బెనర్డి గారిని మరి 14 గురికి 50 రూపాయలు జాబ్బానా చెల్లించనిచో చెరి రెండువెలలు విడిఖైదు జేయబడెను. వీరిలో వొక వెలంటిరు పేగు నడుగగా నాపేగు సత్యాగ్రహి, తండ్రిపేగు గాంధీ అని చెప్పెను. అతనికి మూత్రము పి. క్లాసు నిచ్చి లెక్కినవారికందరికిని మేజన్సీటు ఏ. క్లాసు యిచ్చెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

గుంటూరు శ్రీ సత్యగ్రహాలు

27-5-30 తేదీన పేరాలలో శ్రీ సత్యగ్రహాలు పర్యటి ప్రజలను అడ్డంకు పెట్టవలెననియ, గాంధీజీలను పెట్టుకోవలెననియు, తాగుడు మానవలెననియు, కాంతిపైనుకలగావలెననియు ప్రబోధము గావించిరి. సభలో విదేశీవస్త్ర దహనము జరిగిరి. 400 మంది గాంధీజీలను ధరించి పేరాల కాపురములను శ్రమతి పీసపాటి త్రిపురాంబ గారు కాంతిపైని కలగ చేరిరి.

28-5-30 తేదీన కారంచేడులో సభ జరిగిరి. 2000 మంది సభకు విచ్చేసిరి. శ్రీలంక పురుషులను వారి విదేశీవస్త్రములను దహనముచేయుటకు ఇచ్చిరి. సభాసంతరము విదేశీవస్త్ర దహనము జరిగెను.

29 వ తేదీన స్వర్ణలో సభ జరిగిరి. సభకు 1000 మంది వచ్చిరి. సభాసంతరము విదేశీవస్త్రముల దహనము చేయబడినది. శ్రీసత్యగ్రహాలు చందాలు విహారముచేసిరి.

(ఒక విలేఖరి)

విలేఖనావివాహము, వాయల్ పాడు

ఈ గ్రామమున 25-5-30 తేదీన ఆదివారము శ్రీ పట్టాభిరామస్వామివారి దేవాలయములో శ్రీయుత చింతల రఘునాథ రెడ్డివారియొక జమానవ్వయన విలేఖనావివాహ మొకటి జరుపబడినది.

ఈ వివాహము శ్రీ చింతల రఘునాథరెడ్డి వర్గవారి యగ్యక్షతన భార్యపేరి శ్రీయుత పేరి గ్రామమున జరుపబడినది. గాంధీ సంతకరీతిని పాటించి కుభావముగా జరుపబడినది. బ్రాహ్మణేశ్వర పాఠశాలకు చూడబడిన పద్మమాల్యులు 1. పగడాల న గయ్య పాదకాశి నేటికీ 2. నానూల గురు మూర్తి కొంతమంది శ్రీ వైష్ణవసంప్రదికలు మాడ హాజరుండి సంస్కారమున పాల్గొనిరి. ఇతర గ్రామపాములు శ్రీపుర ప్పలు దయచేయుచుండిరి. చాల సంతోషించిరి. మంగళహారతులయినకరువార గ్రామములో పెద్దనీళ్ళగుండా ఊరేగింపు జరుపబడినది. కార్యాచరణము ప్రేక్షక మహాజనులు తగువిధముగా వింపబడిరి.

జే. నారాయణస్వామివర్మ,

కె.బి.టి., ఆర్యసమాజము, వాయల్ పాడు.

శ్రీ గాంధీనూలువడుకు ఆశ్రమము

29 వెంకటరంగంపేట తేను, ట్రిప్పి కేన్, మద్రాసు

నేను యీ ఆశ్రమమును స్థాపించినప్పటినుండియు మిగుల నానందముగలగుచున్నది. నిత్యము పురయమున. పురుషులు సాయంత్రము శ్రీయుత వచ్చి రాట్నములవిదానము తిథిలవిదానము నూలువడుకుట చేర్చుకొని మిగుల ఆనందముగ నూలదీయుచు మా కానందము గల్గించుచున్నారు. కొత్తవారు కన్పించుచున్నారు. ప్రతిదినము శ్రీయుతపురుషులు 60 మొదలు 100 మందికరకు వచ్చి తిరిగితే ఆయి సంతసించుచున్నారు. దినదినాభివృద్ధినిందుచున్న యీ యాశ్రమమును ప్రతివారును దయముతో దయచేసి యిచ్చటి కార్యక్రమమును ప్రేమతో మన్నించి ప్రతిష్ఠాక్రియను నూలదీయుటలో ఆరి తేరవలెనని ఎల్లరిని కోరుచున్నాను.

నేను నూయేలూరు గ్రామమున 29 మొదలు 30 తేదీన యీ ఆశ్రమమును స్థాపించి 2-6-30 తేదీన తిరిగి యిక్కడకు వచ్చినాను. గాన ప్రతిగ్రామములలోనూ యీ ఆశ్రమమును స్థాపించి ఎల్లరును నూలదీయుట చేర్చి అడ్డం పుట్టమును సర్వవిధముల తోడ్పడగలరులకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇసుమర్తి పురుషోత్తముడు.

అంగలూరు-లాటిల్ ప్రయోగము

అంగలూరు గడ్డపల్లెరు కాతవరము గ్రామములలో ఊరినువారు లాటిల్తో బాడునుండగ మా జిల్లా నాయకులు మిన్నకుండుట మాకంపరకు వివాదము కలుగుచున్నది. మా జిల్లా పత్రికీయులు నోరు మొదపకండ చలవకొండలపై నిశ్ర వింపుచున్నందులకు జిల్లాయంతయు గగ్గోలు పడుచున్నది. చెబ్బలు తినినవారిలో ఆమాంసమును జిప్సిను పక్షిమాయారును పలువురు గల సమూహమున పక్షి నాయకులను మానిస్వామి నాయకుగారును మా జిల్లా నాయకుల కనువింతరా? లేక వెంటనే యిచ్చటిపక్షితులు చక్కబడునట్లు ప్రయత్నింతురా? మా వోట్లపై ఆధారపడి రానప్పటికిని వెంటనే కంకర పడిపోయిన లైతు పిగ్గము నకు ధైర్యముచెప్పట కయి:ను యసెల్ల సభ్యు:గు రంగగారు గుడివాడ విచ్చేసి జరిగిన సంతోధముగూర్చి యధార్థ చరితమును లోకమునకు వెల్లబుచ్చుదురా? ఇతవాద.

గూడపల్లి రామబ్రహ్మ.

సత్యగ్రహానికి వసూళ్లు

గుంటూరు సత్యగ్రహానికి సత్యగ్రహానికి అప్పీయగా రిటుల చెల్లుచున్నారు.

- 1. మోపట్ల గ్రామములు రు 1182. 2. పెదరావుగ్రామములు రు 100. 3. మాచిపూడి గ్రామములు రు 78. 4. మూలపూరు గ్రామములు రు 500.

ఈ సామ్యములను వందనములతో స్వీకరించితిమి.

అఖిలభారత వర్షియ ననాతన వర్ణాశ్రమధర్మ

కాన్ఫరెన్సు-బొంబాయి

బొంబాయియందు గల శ్రీహిందూధర్మ సమాజహిత రక్షకసమితివారు అఖిలభారత వర్షియ వసాతనవర్ణాశ్రమధర్మ కాన్ఫరెన్సును ఈ జూనునెల 14 15 తేదీలు కని, ఆదివారము లలో బొంబాయియందు జరప నిశ్చయించిరి. భారతవర్షియ మునందుగల అన్ని వైపులనుండి ప్రతినిధులుగా సభకు విచ్చేసి సభను జయప్రదముగా జరుపించవలయునని సభానిర్వాహకులు కోరుచున్నారు.

హానరబిలు సర్ మనమోహనదాస్ రామజీ కే. టి. జే. పి. గారు ఆహ్వానసంఘాగ్రాసనాధిపతి. ఆలోచింపిమా సెక్రటరీ వర్ణాశ్రమధర్మ కాన్ఫరెన్సు రామబాగ్ సి. పి. బ్యాంకుదగ్గల బొంబాయి. కర స్వాండ్లెస్సు ఇంగ్లీషులోగాని, నాగరాక్షరములతో, సంస్కృత హిందీభాషలలోగాని చేయవలయును.

తెనాలి తాలూకా పెదపూడి అరెస్టులు

4-6-30 ఉదయము 10 గంటలకు తెనాలి తాలూకా పెదపూడి గ్రామములు.

- 1. జాస్తి చిల్లయ్యచౌదరిగారు (కాంగ్రెసు కార్యదర్శి) 2. యీ వశ్యనూయ్యగారు చౌదరి 3. యీ పింధివయ్యచౌదరిగారు 4. యీ నూగ్యనూయ్యచౌదరిగారు

యీవెవారిని తాటిగోలు నరికిరను నేరముక్రింద అరెస్టుచేసి తీసికొనివచ్చి తెనాలి సబ్ జయిజనుంచుచున్నారు. వీరు మేజిస్ట్రేటుగారికి ప్రభుమున నోటిపిచ్చియే పని ప్రారంభించిన్నారు. విచారణ ఎప్పుడు జరుగునది తెలియలేదు భోజనాది సౌకర్యములను తెనాలి పట్టణకాంగ్రెసు సంఘమువారికి వీర్పాటుచేయుచున్నారు. పెదపులిపట్టుగ్రామ కాపురములకు, సుతా శివరామకృష్ణయ్యచౌదరిగారి విచారణ రివ తేదీన జరుగును.

కె. యస్. సింహా, కార్యదర్శి.

తణుకు తాలూకాలో

ముదిగంటి జగన్న కాశ్రిగారిని మరి అయిదుగురు వాలంటీర్లను అరెస్టుచేయుట

తణుకు తాలూకాలో సత్యవాద గ్రామములో తాటి గెలు నరికినందున శ్రీయుతులు పెనుమెత్త వెంకట్రామరాజు గారిని, మంజిన మూర్తవారాయణరాజుగారిని, దాట్ల నుబ్బ రాజుగారిని, కలిదిండి చిననుబ్బరాజుగారిని, కలిదిండి నుబ్బ మూర్తవారాజుగారిని, నిన్న పుదయము శివరములో అరెస్టుచేసి నర్సాపురం విచారణ నిమిత్తం తీసుకొనివెళ్లిరి. వాలంటీర్లతో నర్సాపురం వెళ్లినటువంటి మా తాలూకా నాయకులను నుప్రసిద్ధ దేశభక్తులను అను మదిగంటి జగన్న కాశ్రిగారిని మాడ కచేరివద్ద అరెస్టుచేసిరి.

ముదిగంటి జగన్న కాశ్రిగారికి ఒక సంవత్సరం విడితైదు (ఏ. క్లాసు) చేసిరి.

మిగతా వాలంటీర్లకు చెరియొక ఆరమాసముల కఠిన శిక్షయున్నది మాసముల విడితైదుయున్న విధించిరి. నాయకులను వాలంటీర్లను అమితోత్సాహముతో శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు విజయించేసిరి.

నిన్న సాయంత్రము తణుకులో సాగి నుబ్బరాజుగారి అధిపత్యము క్రింద గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను.

యర్రమిల్లి వెంకటేశ్వర్లు, తణుకు తాలూకా కార్యదర్శి.

రామచంద్రపురం తాలూకాలో శిక్షలు

3-6-30:- శ్రీయుత కళిందపాటి నరసింహస్వామయ్యజులుగారిని నిన్న రాత్రి కాకినాడలో అరెస్టుచేసి రాత్రి 12 ఘంటలకు రామచంద్రపురం తీసుకవచ్చిరి. ఈకోజున 12 ఘంటలకు పెద్దాపురం డిప్యూటీకలెక్టరువారు విచారణచేసి పీసలకోడ్డు 117 సెక్సనప్రకారము రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్షయును, నెయ్యిరూపాయల జరిమానా, జరిమానాచెల్లింపనియెడల ఆరు మాసములు కఠినశిక్షయు, విధించిరి. శ్రీయుత స్వామయ్యజులుగారు సంతోషముగా శిక్షను స్వీకరించిరి. ఈ తాలూకాలో యింకా చాలామందికి వారంట్లువున్నట్లు కదంతిగావున్నది.

నాడూరి సరసింహాచార్యులు

కావలి

హరితాళము

జూను 4:- హాయూరిలో వైశ్యభిక్షానుబంధును ఉప్పు సత్యగ్రహమున పాల్గొనుచున్నవారును అగు శ్రీయుత నాగ నూరు వీరరాఘవయ్య శ్రేష్ఠిగారు గూడూరులో ఒక సంవత్సరము శిక్షింపబడిరను వారై తెలియగ్గనే, గత నెల తే 31 దిని పురమండలం హరితాళము జరిగెను. అంగళ్ళన్నియు మూయబడినవి. సాయంత్రము పురవిధులనుచు జాతీయపతాకములు విసరచు నాలంటిరు స్వరాజ్యకీర్తనలు పాడిరి. పిమ్మట బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీయుత వీరరాఘవయ్యగారి మనవడిగు లక్ష్మయ్య అను చిత్రకబాలుడు స్వరాజ్య జెండా చేబూని సభలో నిలువబడి చిన్న ఉపన్యాస మిచ్చెను. ఈ చిన్న వయస్సుననే బాలునిలో కనబడిన జాతీయాంతురములకు సభ్యులు మెచ్చుకొని వాని నభినందించిరి.

ఉపన్యాసములు

నిన్నటిదినం సాయంత్రం ప్రసిద్ధ వక్తలును అఖిల భారత పద్మశాలి యువజన సంఘాధ్యక్షులు నగు శ్రీయుత వెండె వెంకట్రామలుగారు యిచ్చటికి విచ్చేసిరి. సాయంత్రము గ్రామములో స్వరాజ్యభజన జరిగినపిదప బహుళలో బహిరంగసభ జరిగెను. ప్రభుమున శ్రీయుత దొడ్డ నుబ్బ రామరెడ్డిగారు జాతీయగీతములచే సభ్యుల నానందింపజేసిరి. తరువాత వెంకట్రామలుగారు ఎల్లరును అడ్డంకు ధరింపవలెననియు, ఉప్పుసత్యగ్రహములో ప్రతివారును వాలంటీరుగా చేరవలెననియు, ప్రస్తుతస్థితిలో దేశీయు లందరును గాంధీ మహాత్మునికి తోడ్పడి వారి ఉద్యమమును జయప్రదము గావించవలెననియు మొదలగు అనేక విషయములు ముచ్చటించుచు గంభీరపన్యాసము గావించిరి. గాంధీమహాత్మునికి జయధ్వానములతో సభ ముగిసెను. వారు ఇచ్చట మరెక్కొ యుపన్యాసములు ఇచ్చెరని తెలియుచున్నది.

(నవ్వకేయిలచేఖరి)

జగ్గయ్యపేటవార్తలు

జగ్గయ్యపేటలో తిలక్ చౌకునందు మూడుదినముల నుండి గొప్ప బహిరంగసభలు జరుగుచున్నవి. అందు ముఖ్యముగా రెండుసంవత్సరములు కఠింశిక్షకు పాత్రులైన శ్రీయుత వేదాంతం శంభుకాశ్రిగారి తృతీయ కుమారులైన నుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, బ్రాహ్మిశ్రీపాటి వెంకటగిరయ్యగారు, కొండ పల్లి వెంకటేశ్వరావుగారు మొరెట్టి బసవరాజుగారు, యేమూరి గోవిందుగారు, మచ్చా వెంకటరత్నం గారు ఎగ్గరా దేశాభిమానులచే మహాత్ముని ఉద్యమము, వారి 11 వరకులు ప్రజలకు విపులముగా బోధింపబడినవి. విద్యార్థులలో కొలది మంది వాలంటీరులుగా ప్రవేశించిరి. యీ గ్రామముందే శివరమును స్థాపింపజేసి నందిగామతాలూకా యావత్తు ప్రచారము సలుపుటకు నిశ్చయించిన్నారు. ప్రజలలో చాలావరకు అడ్డంకు పుట్పి తీచేసి ధరించుచున్నారు. ప్రతిదినము విదేశీవస్త్ర దహన సంస్కారముతో సభలు ముగింపజేయబడుచున్నవి.

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీ బాలనరసవతి పుస్తకభాండాగారము

మాజేరు (దివితాలూకా)

ఈభాండాగారముయొక్క చతుర వార్షికోత్సవము 2 31-5-30 తేదీన శ్రీయుత కాపురి కోడండరామయ్యచౌదరి (పెసిడెంటు డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫి) గారి అధ్యక్షత ను జయప్రదముగా జరిగినది. సభాప్రారంభమున దైవప్రార్థన ఎ. వి. యస్. వి. ప్రసాదరావు (యల్. ఐ. యస్) గారిచే గావించబడినది. అధ్యక్షులు తమప్రారంభోపన్యాసమునందు గ్రంథాలయావశ్యకత, పోషణనుగరించి విపులముగ వేప్పిరి. కార్యదర్శిగారిచే గత నివేదిక కదుకుబడి శ్రీచల్లపల్లి రాజుగారి ఉన్నతపాఠశాల ఆంధ్రోపాధ్యాయులను శ్రీయుత దేవి నేని మారయ్యగారు గ్రంథాలయాధిక్యమును గరించియు, శ్రీయుత కొదాలి సత్యనారాయణరావుగారు గ్రంథాలయముల ప్రాముఖ్య, ప్రయోజనములను గరించియు ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు తమముగింపు ఉపన్యాసమునందు గ్రంథాలయ భౌతిక నిర్మాణము, కట్టుబాటులనుగరించి ఉపన్యసించిరి. గ్రంథాలయమునకు అధ్యక్షులును, శ్రీయుత దేవి నేని మారయ్యగారును కొన్ని అమూల్యగ్రంథములను దయతో బహూకరించిరి. తదుపరి కార్యదర్శి, అధ్యక్షులకును, ఉపన్యాసకులకును, ప్రేక్షకులకును అభినందనములు చెల్పుటతో సభ జయప్రదముగా ముగిసెను. 29-5-30 తేదీన లంకపల్లి గ్రామమునందు సుమారు 32 గృహములు పరశురామప్రీతి అయినది.

(ఒక విలేఖరి)

నల్లినేనుగూరు మరల భోజనమును మానివేయుట బారిసాలు, జూన్ 4:- మే నెల 24 వ తేదీ నుండియు నేనుగూరు చెరసాలలో భోజనము మానివేసిరి. కారణము తెలియ లేదు. (శ్రీ. పి.)

వృత్తాంతలేఖలు

కర్నూలు

నూతన సహకారభవన ప్రవేశమహోత్సవము

కర్నూలు, 1-6-30. — ఈ దినము కర్నూలునుండి కేంద్ర సహకార సంఘమువారు యస్. వి. నరసింహారావు గారి అధ్యక్షతన కేంద్ర నూతన స్వంతభవన మహోత్సవమును జయప్రదముగా జరిపిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ముస్తాబాదా

జూన్ 1వ తారీఖున గన్నవరం తాలూకా ముస్తాబాద గ్రామమునకు బెజవాడ పట్టణమునుండి గూడపాటి వెంకటసుబ్బయ్య 2 పరిటాల భద్రయ్య 3 వెలగల నన్నయ్యగార్లు మధ్యాహ్నం ౧౦ గంటలకు దయచేసివారు. సాయంత్రం ౪ గంటలకు గ్రామవాస్తవ్యులు ప్రచారకులు గ్రామములో జాతీయగీతములు పాడుచు ప్రతియింటికి వెళ్లి ఖద్దరు రాట్న పరిశ్రమగురించి బోధించుచు, సాయంత్రం ౬ గంటలకు గ్రామ రామచంద్రమునందలి బహిరంగసభ జరుపబడినది. శంకర వెంకటేశ్వరరావు గారు పెండ్లాల వెంకటేశ్వరరావు పాలకుల నాగభూషణగార్లు ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులు ఖద్దరు రాట్న పరిశ్రమ విదేశీవస్తుబహిష్కారము మద్యపాననిషేధమును గురించియున్న విపులముగా ప్రబోధము గావించిరి. సభకు 470 స్త్రీపురుషులు విచ్చేసిరి. సభ జయప్రదముగా జరుపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా వార్తలు

శిక్షను బొందినవారి సంఖ్య

ప్రస్తుత శాంతిసమరములో నేటివరకు 46 మంది కారాగృహశిక్ష ననుభవించుచున్నారని పీఠిలో ఎక్కువమంది 1 వత్సరమువరకు శిక్ష విధింపబడిరి. ఈ సంఖ్యలో ఎక్కువమందిని భీమవరం రెవిన్యూ డివిజన్ లు అధీనముగారున్న పిమ్మిల వీలూరు చారున్న కొద్దిమందిని నరసాపురంవారిని శిక్షించిరి.

తాలూకాలలో గెలుపు నరకుట, విదేశీవస్తు దుకాణములవద్దను కల్లుదుకాణములవద్దను పికెటింగులు జరుగుచున్నవి.

గ్రామములలో ఉపస్థానములు ప్రచారములు జరుగుచున్నవి.

మెట్టతాలూకాలలో ఎక్కువగా రాట్నముల పరిశ్రమ అనుబంధము నున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ముట్లూరు (గుంటూరుజిల్లా)

నిన్న సోమవారము 2-6-30 సాయంత్రము 26 గడియల వేళ యీ గ్రామమున పూజ్య బాపుజీ ఛాయాపటము మంగళవాద్యములతో నూరేగింపబడియెను. అందు జనులను ప్రబోధించునట్టివియు భారతమాత్యు ప్రవచన మైనట్టివియు వాక్యములు గేయములుగ సర్వజనులచే పాడబడినవి. ఉత్సాహంతరము గాంధీమైనామనందు బహిరంగసభ ఏర్పడి ఖాదీని గురించి 1 పాఠం వీరయ్య 2 మల్లాది సీతారామాంజనేయులు 3 తిరవల్లూరి రాజలింగంగార్లు విపులముగ నుపన్యసించిరి. అంత సభ్యులకు తిరవల్లూరి భుజంగంగారి క్రిందికి రాత్న చతుష్టయము ప్రతిపాదించగ, స్వల్ప రంగీకరించిరి.

1 మహాత్మామోహన్ దాస్ కరంచంద్ గాంధీగారి కుటుంబమునకు సానుభూతి చూపుచున్నారము.

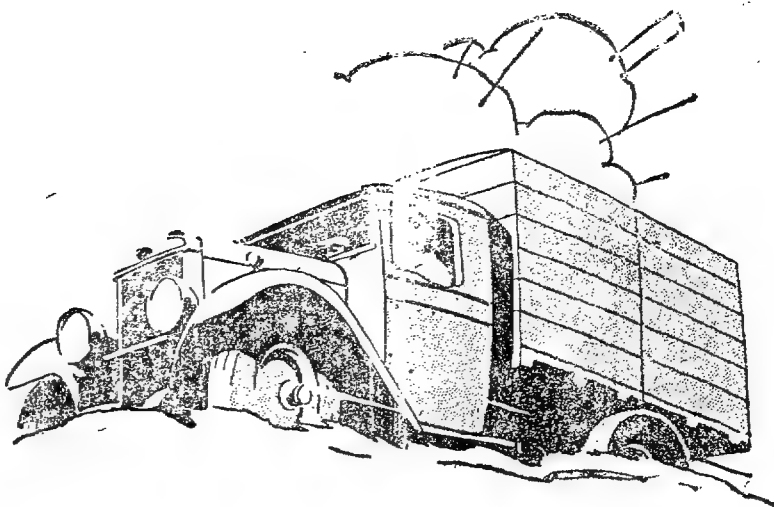
2 కారాగృహముల దున్న దేశీయాయుధుల సభిసంబంధము చున్నాము.

3 రాండ్ పేటిల్ సభకు మహాత్మా గాంధీగారి నాహ్వనంప ప్రభుత్వమువారిని కొరుచున్నాము.

4 ఆంగ్ల భారతదేశములకు సమాధాన మొసంగ భగవానుని ప్రార్థించుచున్నాము.

అను నీవారును సర్వజనాంగీకృతము లయ్యెను. తదుపరి అధ్యక్షుడు ఉత్సవములో గాని సభలో గాని విదేశీయ వస్తువుల వాల్గొనజన దని హెచ్చరించిరి. అంత సభ విరమింపబడినది.

(ఒక విలేఖరి)

కాస్ట్రోల్ ప్రయాణ ఖర్చుల తగ్గించును!

లాబ్రికేషన్ సరిగా జరుగుటవలన ఖర్చు, కాలము, వేగము మూడును తగ్గియుండగలదు.

ఒక మోటారులో త్వరితముగ వైకిఎక్కుటకు పరియైన లాబ్రికేషన్ చాల యవసరమైయున్నది. ఇట్టిదనిని కాస్ట్రోల్ చేయగలదు. మీకు స్వంతలాగేగని లేక చాల మోటారును, కాస్ట్రోల్ ను ప్రతినిత్య ముపయోగించిన ఖర్చును తగ్గించి చాల కాలము పనిచేయునట్లుచేయును. వ్యాపారములందు కాస్ట్రోల్ నే తప్పక నుపయోగించిన లాభముగ నుండగలదు. కాస్ట్రోల్ వలన సరిగా గాలన్ 1-కి 1,500 మైళ్ళుదూరము నడువగలదు.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ అండ్ కో., లిమిటెడ్.,

ఇండియాలో హెడ్ క్వార్టర్స్: బొంబాయి, బ్రాంచి ఆఫీసులు హిందూదేశమునంతటను గలదు.

పితాపురం

డి 29 వ తారీఖున శ్రీయుతులు గూడూరి రంగయ్యగారు, మానాప్రగడ కృష్ణారావుగారు సామర్ల కొట్లో వుండు పోలీసు వుద్యోగులకు తపవదవులకు రాజీనామా యివ్వకుని హెచ్చరించుచు ప్రయత్నింపబడిన కరకృతములు ఆపట్టణములో పోలీసువారందరికి పంచిపెట్టిరి. రాత్రి బహిరంగసభ జరిగెను. అందువై వారిద్దరు చంద్రబట్ట పానుమంతరావుగారు వుపన్యసించిరి.

పితాపురంలో మద్యపాననిషేధమును గురించి శ్రీయుత చందనాల లక్ష్మయ్య, శంకర పెంబయ్య నునాడ అప్పన్న సింగిరిపిల్లి కృష్ణమృతమ్మైట్ల సత్యం, విజయప్రకాశం (వాలంటీర్) గార్లు పేటలవెంబడి ప్రచారముచేసి కులకట్టుబాటులు జాల్మానాలు ఏర్పాటు జేయుచున్నారు. గ్రామము మొత్తము మీద మూడువంతులు వైగా సారాకట్టు అమ్మకము తగ్గినది. కొత్తపల్లి ఫిర్కా, పండురు, గోరస, వున్నాడ, నాగులాపల్లి, యూలపేట గ్రామములలోను సమీప పల్లె పేటలలోను త్రాగుడువిషయమై చాలప్రబోధము జరిగినది. ఆయాప్రాంతములవారు కులకట్టుబాటులు, జాల్మానాలు ఏర్పాటు జేసి కొనిరి. ఆ గ్రామములలో కల్లుసారాయి ఏమియు ఖర్చుఅగుట లేదు. పల్లెవారు చాలా నిశ్చయమైయున్నారు. కొంతమంది కులు ప్రతిరోజు గ్రామములవెంబడి వెళ్లి త్రాగుడును గురించి బోధించుచున్నారు.

మే 31:—నిన్నటి రోజున తునిలో కోడేటి రంగారావుగారిని 74 సి. సాల్పునట్లము క్రింద ఆరెస్తుచేసి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు రిమాండుములు కఠినశిక్ష విధించిరి. రాత్రి రయలులో రాజమండ్రి తీసికొని వెళ్లిరి.

రంగారావుగారు తుని తాలూకా కాంగ్రెసంఘ కార్యదర్శి. ఈయన తూర్పుగోదావరిజిల్లాలోను యావద్భారత దేశములోను ఏప్రిల్ 31 తేదీనుండి నేటివరకు జరిగిన సత్యాగ్రహోద్యమము పండితపాదులకు హృదయానందకరముగా నుండునట్లు వుప్పుపాట అను బోర్డులుపాట వరుసను పదమును వ్రాసిరి. ఆయన జిల్లాయంతయు ప్రచారము విరివిగచేసిరి. ఈపాటవల్ల ప్రజలలో చాల వుత్సాహమును వుద్దేశమును గలిగించిరి.

(ఒక విలేఖరి)

చీరాల

31 తేదీని బాన్సు ప్రభువుగారి జన్మదిన మగుటచే తమ సంతోషమును వెల్లబుచ్చుటకుగాను బీదలకు అన్నదానము చేసెదమని తహసీల్దార్లు, సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరు, సబ్ యిన్ స్పెక్టరు మొదలుగా గల ప్రముఖులు ఈ గ్రామములోను పేరాలలోను చందాలను వసూలు చేసిరి.

ఈ జన్మదినమహోత్సవము జరుపుటయందు వారి యసమ్మరిని చీరాల పురవాసులు కొట్టన్నియు మూసివేసివారు. పేరాల దుకాణదారులు వుదయము పది గంటలవరకు మాత్రమే దుకాణములు మూసియుంచినది తెలియుచున్నది.

ఉదయము ఘనూరు 7 గంటలకు వాలంటీర్లు రామమూర్తిగారు (పేరాల వాస్తవ్యులు) నాయకత్వము వహించి బాన్సు జన్మదిన మహోత్సవము నెడ తమ యసమ్మరిని వెల్లబుచ్చుచు నల్లజండాలుతో నగరసంక్రీతన సాగించిరి. కొంత ద వేళ్ళుసరికి తహసీల్దార్లు, డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు, సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరు, సబ్ యిన్ స్పెక్టరుగార్లు కాదలో వెళ్లి వారి నాటంకపరచి కొన్ని జండాలును బటాత్రాగముగ లాగికొనిరి. వెనుదిరిగి పొమ్మని చెప్పిరి. కొని వారు వెనుదిరిగి పోలేదు. వేముల రామమూర్తిగారికిని తహసీల్దారుగారికిని కొంతసేపు వాదము జరిగెను.

ఇంతలో చీరాలనుండి వాలంటీర్లు నగర సంక్రీతన జేయుచు యిచ్చటికి వెళ్లగా గవర్నమెంటు అధికార్లు వెనకకు పొమ్మని చెప్పిరి. కాని వాలంటీర్లు నగరసంక్రీతన సమాప్తి కానిదే వెనుదిరుగ మని మొండిపట్టుపట్టిరి. కొంతసేపటికి వాలంటీర్లు నాటంకపరచు వెళ్ళి నిచ్చిరి. మరికొంతసేపటికి వారే యచ్చట వాసిరి. నల్లజండాలు యుత్సవమును, నగరసంక్రీతనయు జయప్రదముగా సమాప్తి నొందినవి.

(ఒకవిలేఖరి)

రాజ్యాలు

ప్రభుత్వ సహకారసభ

మే 31:—ప్రభుత్వ సహకారసభ యివటి గవర్నమెంటు ప్రిడర్ చీఫ్ యిన్స్ట్రక్షన్ బుచ్చి అబ్బాయిశర్మగారి ఆధిపత్యమున నేటిదినమున యూనియను ఆఫీసులో జరుగుటకు యోగ్యముగా బడినది. తాలోకాతహాశీర్వాదము గ్రామోన్మోలను సహకార సహకారమున వర్తమానించెను. కొంతమంది హాజరయిరి. సభకు చాల మంది లాకపోవుటచే విరమింపబడినది. రాబోవునెల 10 వ తేదీని యీసభ సమావేశపరచబడునని ప్రకటించబడినది. అప్పటికి యీతాలూకా గ్రామములకు చెందవలయు జరుగుచున్నది. గ్రామమునను కరణములు చాలామంది అప్పటికి యిక్కడనే యుండును. నేటిదినమున హాజరయినవారికి, ఉప్పు పన్ను, ఇండియాబుగము, మద్యపానము విషయములగురించి ప్రభుత్వము ప్రకటించి, ఈతాలూకా ఆఫీసుకు పంపించిన, కరపత్రములు పంచిపెట్టబడినవి.

అరెస్టుల వదలింపులు

ఈతాలూకాలోని యీదరాడ గ్రామములో, ఉప్పును ప్రజలు తయారుచేసినట్లును, పోలీసులకు హాజరయిట్లును, యిదివరలో ప్రకటించబడినది. ఉప్పుతయారుచేసినవారికి, యిదివరలో సత్యాగ్రహ దళాలకు తొప్పకొనారని, అరెస్టు విచ్చినవారిని, సమములమునగాని, అరెస్టుచేసినవారిని రప్పించి, లాప్రకారము చర్యతీసికొనవలసినదిగా, స్థానిక పాలకులకు పుత్తరవులు విచ్చియున్న తెలియుచున్నది. ఈ సందర్భమున యిటీ తహసీలుదారునకు, మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికార మొసంగబడుచున్నది. ఇప్పుడున్న మేజిస్ట్రేటుగారు బదిలీ అయివున్నారు. శ్రీమత్ మేజిస్ట్రేటు రాజాశాహా, తహసీల్దారునకు మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు పదవి మోసంగబడునగాని, యీతాలూకాలోని రహామి యిరవై వందపై కేసులను పెట్టెదరటం, కొందరి ప్రముఖులకు నేడో రేపో సమములు రావచ్చును.

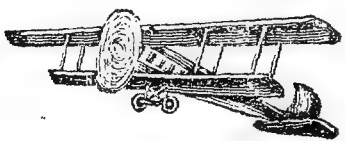
అమలాపురం తాలూకాలో యీరీతిగా సమములు వచ్చినవారిలో, వన్న చింతలపూడి కాపురములకు శ్రీయు లాకరికి 8 మాసములు కఠింశిక్ష విధింపబడినది, కొందరికేను జూనునెల 5 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (ఒక విలేఖరి).

విజయనగరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

వర్తకుల సానుభూతి

విజయనగరము, మే 26:—ఈ గ్రామములలోవున్న వర్తకులు యీసంవత్సరమున తమవద్ద పనిచేయుచున్న బంధువులు కళానులూ, బళ్లవాళ్లూ మద్యపానము మొదలైన మత్తుపదార్థములు సేవించరాదనియు సేవించినయెడల అరెస్టువారిని తమ కొట్లవద్దనుండి బహిష్కరింపబడునని బహిష్కరింపబడినవారిని మరేయెవరూ చేర్చుకొనకూడదనియు పారపాటున చేర్చుకొని వారిపల్ల పక్షము చేయించుకొన్నయెడల పారపాటు బడిన వర్తకులు 10 లు గుణహా యిచ్చుకొనవలసినట్లు మద్యము సేవించిన తమ నాఖరులనుపట్టి రుజువుచేసినవారికి రు 2 లు బహుమతి యిచ్చుటకును యోగ్యులు చేసుకొని 1 కొర కొంత ప్రైవేటుగా 2 మోటారుగారు నూర్కనారాయణ మూర్తిగారు 3 పెంబిపాటి కామరాజుగారు 4 నారాయణం శేంకటరమణయ్యగారి చల్పూడిగారు 5 కందర్ప వాసుదేవరావు గార్లను నిర్వాహకర్తలుగా యొన్నుకొని ఖరారువామా గ్రామము కొని 20 తేదీ లగాయకు ఈతీర్మానము అమలులోనికి తెచ్చిరి.

విమానయానము

ఇందు ఉదజన విమానమును తయారుచేసి అందులో ప్రయాణము చేయుట కర్చిన విద్యుద్విద్యుత్తును ప్రభాసము తుపానులు పెరుపులనుండియును తప్పించుకొనుట మొదలగువింతలు విధింపబడినవి. మొట్టిమార్పు 1000 ప్రతులు, వెల పోస్టేజీ కాక ప్రతి 1 కి రు 1/- మాత్రమే పలయువారు:—

M. Viswanatham L. M. E. (Hom.)
Kothapet, Bezawada.

గోదావరి ఏజెన్సీ

వికేటింగు

పోలవరం 27-5-30 - ఏజెన్సీ సత్యాగ్రహ క్యాంపులోని వాలంటీర్లు కల్లు సారాదుకాణములయొద్ద వికేటింగు ఆరంభముగ జరుపుచున్నారు. కల్లుసారా లేమియు కర్షు అగుటలేదు.

పురులూరి కోదండరామయ్యగారి ప్రచారము

పురులూరి కోదండరామయ్యగారు, కన్నాపురం, దిప్ప కామలపాడు, కొయ్యలూరు వగయిరా గ్రామములకు వెళ్లి మ్యాపాన సిద్ధమునకును ఖద్దరు వ్యాప్తిని చవుడుచే ఉప్పు చేసికొని యుపయోగించుకొనవలసినదనియు ఉప్పు కొన వలదనియు ప్రబోధము కావించిరి. తన ఏర్పాట్లు ప్రతి గ్రామంలోను చేయుటకు గ్రామంలోని ముఖ్యులను పెద్దలు కృషి చేయుచున్నారు.

పురుషోత్తపట్టణంలో వికేటింగు

ఏజెన్సీ నోడరం తాలూకా పురుషోత్త పట్టణముందలి కల్లుసారాదుకాణములయొద్ద శ్రీయుత కరుణారాజుగారు, నూర్కనారాయణ పాపారావుగారు మున్నగు వాలంటీర్లు వికేటింగు చేయుచున్నారు. కల్లుసారాలయ్యకం అగి పోయినది.

శ్రీయుతులు పురులూరి కోదండరామయ్య, తూము రామారావు పంతులుగార్లు శ్రీమతి తూము చూడమ్మ, రంగ నాయకమ్మ గార్లును కొంతమంది వాలంటీర్లు పోలవరం సత్యాగ్రహ కేంద్రమునుండి పురుషోత్తపట్టణం 25-5-30 తేదీ ఉదయంకు వెళ్లి గ్రామములకు వెళ్ళుచున్న అప్పుట వికేటింగు చేయుచున్న వాలంటీర్లకు సహాయంగా కల్లు సారా దుకాణములయొద్ద ఉదయం సాక్షంకాలం వికేటింగుచేసిరి. రాత్రిగొప్ప సభ జరిగినది. గ్రామములోని ఆచార్యగోపాలకు సభకు వచ్చిరి. సభలో తూము రామ రావుపంతులు, చూడమ్మ, కోదండరామయ్యగార్లు చాలనేపు మాట్లాడిరి. కల్లు సారా త్రాగకంబుటకును గ్రామములోని వారందరు ఖద్దరు కట్టుటకును నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రజలు చాల ఉత్సాహపూరితులై యున్నారు.

రామచంద్రపురములో ప్రచారము.

25-5-30 తేదీని పురుషోత్తపట్టణమునుండి అందరు పెద్ద ఉత్సవంతో రామచంద్రపురం వెళ్లిరి. అచ్చట రాత్రి గొప్ప సభ జరిగినది. సభలో 10 సం||లలోపు గల బాలుకు, బాలికలు (సత్యాగ్రహ వాలంటీర్లు)ను తూము చూడమ్మ, రామారావుపంతులు, కోదండరామయ్యగార్లు మాట్లాడిరి. ప్రజలు చాల ఉత్సాహపూరితులైరి. రైతులు కల్లు దీయటకు చెల్లవలసినది వాగ్దానం చేసిరి. ఈ గ్రామములో 80 రాటములు గలవు ఈ రాటములన్నియు పని చేయుటకును ఇకనుండి ఒక గజమైన విదేశీ బట్ట కొనకుండుటకును గ్రామములోని శ్రీ పురుషులు నిశ్చయించుకొనిరి 27-5-30 తేదీని 1081 నాయకులు వాలంటీర్లు పోలవరం ఆశ్రమములోని సత్యాగ్రహ మకామనకు చేరిరి.

(ఒక విలేఖరి)

నదనవనం

నెల్లూరు జిల్లా గోదావరి గ్రామ కాపురములను గోగు లవల్లెలో తన స్వగృహమును ఉప్పు సత్యాగ్రహము చేయుట కై వచ్చిన కాంతి సైనికులకు ఉచితముగా యిచ్చిన శ్రీమాత ఉదయగిరి అనంతచార్యులవారు కందుకూరు తాలూకాలో ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఈ తాలూకాలో కల్లు సుప్ర సిద్ధ ధనంతులు నివసించు నందనవనం అను గ్రామము వీరు విచ్చి యిచ్చుట గతనెల 31 తేదీ పెద్దసభ జరిగిరి. 600 వందల మంది పౌరులు అచ్చట కూడిరి. ఆచార్యులవారు ఖద్దరుసారము గురించియు ప్రస్తుత కర్తవ్యమును సత్యాగ్రహ ప్రయోజనమును గురించియు గంభీరముగా ఉపన్యసించిరి. పెక్కు విదేశీ వస్తువులు దహనము గావించబడినవి. దహనాగ్నిని ప్రమాణముగోరుచు గ్రామ వాస్తవ్యులు కద్దరును తప్ప విదేశీవస్తువులు కట్టుచుని ప్రమాణము చేసిరి. స్త్రీలు ముఖ్యముగా అంగీకరించిరి. యీ గ్రామములో 700 వందలరాట్నములు నూలు వడుకు చున్నవి. యీ వూరులో పండు 200 పుట్ల పత్తిని యొక్కరికి విక్రయించక అంతయు నూలు వడుకుటకు స్త్రీలు అంగీకరించిరి. యీ గ్రామంలో స్త్రీలకు రాట్నముల యందు మంచి పరిశ్రమకలదు. యీ నెల 1 తేదీ జనగుమ్మలో శ్రీ ఆచార్యులవారు గొప్ప సభ గావించిరి. ప్రేక్షకులు సుమారు 800 వందల మంది. అందరు ఖద్దరు ధరించుటకు ప్రమాణములచేసిరి. యీ గ్రామంలో ప్రజలు మిక్కిలి ఉత్సాహముతో సత్యాగ్రహము చేయుటకు కాంతి సైనికుల చేర్చుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

భీమవరం

కల్లువికేటింగు చేసినందులకు నిర్బంధములు

జూన్ 1:—శ్రీయుతులు భూపతిరాజు సోమరాజు, లచ్చిరాజుగారు కాక, సిద్ధాపురంలో కల్లు వికేటింగు చేసినందులకై, మరి 15 గురివికేటి అరెస్టుచేసిరి. శుక్రవారమురాత్రి నిద్రపోవుచుండగా వారందరు అరెస్టుచేయబడిరి. వారి కేసు:—

1. మానవులి సత్యాగ్రహంగారు 2. మురారింజయ పారథిగారు 3. తల్లా ప్రగడ దుర్గా ప్రసాదరావుగారు 4. సోమ లంక శేషయ్యగారు 5. సత్తిరాజు అయ్యతరామయ్యగారు 6. పచ్చిపాల చిట్టయ్యగారు 7. పుద్దరాజు రామరాజుగారు 8. భూపతిరాజు రామమోహనరాజుగారు 9. ఇందుకూరి సోమ రాజుగారు 10. వేదెర్ల బంగారాజుగారు 11. పుద్దరాజు వెంకట్రామరాజుగారు 12. కొత్తపల్లి వెంకట్రాజుగారు 13. గొట్టిముక్కల చంద్రరాజుగారు 14. గాదిరాజు లక్ష్మీపతి రాజుగారు 15. ముందుండి నరసింహరాజుగారు.

వీరిలో కొంతమంది 16 సం. లోపు మునుస్సుగల బాలుకుడ కలరు.

నిన్నుమధ్యాహ్నము విచారణకై భీమవరం తీసుకొనిరా బడిరి. వారందరికిని అరెస్టుచేయబడినప్పటినుండియు భోజనము లేదు. వారిలో సత్తిరాజు అయ్యతరామయ్య అను 14 సం. మునుగుల బాలుడు విచారణజరుచుండగా సామ్యునిల్లి పడి పోయెను. విచారణ పూర్తియైనపిదప వారు 9 నెలలు కఠింశిక్ష అనభివించుటకు నిశ్చయింపబడినది. బి. క్లాసు ఇయ్యబడినది.

వీరిలో నొకరగు చంద్రరాజుగారు వాలంటీరుకాదు. ఆయన వికేటింగుకూడ చేయలేదు. ఆయన వాలంటీర్లను వంటచేయుటకై నియోగింపబడినది. ఆయనకూడ సంతోషముతో ఖయిదువువెళ్ళెను.

నిన్న సాయంకాలము జెయిలుకువెళ్ళిన దేశీయకుల నభి నంపించుటకై ఆకుపీకులోను, భీమవరంలోను సభలు జరుగు బడినవి. ఆకుపీకులో 15 గురు కాంతి సైనికులు చేరిరి ఉత్సాహము మెండుగా నున్నది. ఈ తాలూకాలో పెక్కుచోట్ల కల్లు వికేటింగు చేయుటకై ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. ఆకుపీకులోను, భీమవరంలోను నిన్న పారతాగములు జరుపబడినవి.

(ఒక విలేఖరి)

అన్నవరం

ఆంధ్రరత్న వర్ధంతి

మే 31:—నేటి పుడయమున వాలంటీరులు, కొంత మంది గ్రామస్థులు కలసి, దేశనాయక శోమజీయరు ఆంధ్ర రత్నముయొక్క పటముతోను జాతీయపతాకముతోను కృష్ణా నదికినెల్లి న్నాన మావరించి గ్రామసంగీర్తనము చేయుచు ఆశ్రమమువద్దకు చేరిరి.

శ్రీ రామలింగేశ్వర ఆలయములో సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధికై ఆభిషేకములు జరిగెను.

సాయంత్రము 5 గం|| చిత్తరంజన దాసాశ్రమమువద్ద పెద్ద బహిరంగ సభ జరిగెను.

మరిరా|| శ్రీ గాదిరాజు దాశరథిరావు, మాగంటి మాచయ్య, గాదిరాజు వెంకటకృష్ణారావుగార్లు ఆంధ్రరత్న గోపాల కృష్ణునియొక్క చరిత్ర చిత్రముగా సభలో తెలియజేసిరి. ఆంధ్రరత్నముపై కొందరు మిత్రులు వ్రాసిన పద్యములు సభలో చదువబడినవి. “శ్రీమద్రమారణ్య గోవిందో హరి” అను కేకలు సభలో విన్న ముట్టెను. గ్రామములయు పుత్సాహ భరితులై యున్నారు.

విదేశీవస్తు దహనము

గాదిరాజు రాఘవరావు, జొన్నలగడ్డ కృష్ణమూర్తి గాదిరాజు చినసుబ్బారావుగార్లు యింటింటికి వెళ్లి విదేశీ వస్తువులు ప్రోగుచేసికొని వచ్చిరి. కొందరు గొప్ప ఖిన్ను చేయు వస్తువులను, కూడా దహనమునకై సంతోషముగా నిచ్చిరి. “శ్రీమద్రమారణ్య గోవిందో హరి” అని కేకలు చేయు ను విదేశీవస్తువులు రాసికి అగ్ని అంటించిరి. విదేశీవస్తు దహనముతో సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

నూజివిడులో అగ్నిప్రమాదము

1-6-1930 తేదీన ఘనమారు 2-30 గంటలు దాటిన తరువాత మా గ్రామములో మహమ్మదీయుల గృహములు (పూరి) 15 వరకు పరకురానుగ్రీతి యొనవి. నష్టపడినవారి కా రాత్రి భోజనపదుపాముములు తాలూకా ఆఫీసు గుమాస్తాలచే గావించబడినవి.

మురారి శీతారామం.

అనంతవరం

80-81 సం. వేదిక అనంతవరం కాంగ్రెసు పక్షము యొక్క మాన్యము క్రింది ఉన్న వారి పేర్లు క్రింద ఉన్నాయి. అంతవరం పాఠశాల జరిగినది. అందు విపులముగా కాంగ్రెసు పక్షము జేరినది. కాంగ్రెసుకు ధనసహాయము జేయుటయు ప్రబోధము గావింపబడినది. సభాసంతరము యాదినవవారు కాంగ్రెసు పక్షముగా జేరినారు.

అల్లం నేని వెంకట్రాయయ్య
గాదిరాజు చంద్రశేఖరరావు
చతుర్యేదుల నారాయణ
గూడూరి వెంకటేశ్వరుగార్లు, యాపూరు.

వీరేశ్వర మరీకొండపాటి సైనికులుగా జేరినారు. వాగ్దానము జేరినారు. ధనసహాయము జేయుటకై కాంగ్రెసు పక్షము జేరినారు. ఈ కాంగ్రెసు పక్షము గుంటూరు జిల్లానుంచి వెళ్లినారు.

(ఒక విలేఖరి)

పామిడి

(ఒక విలేఖరి)

వృత్తాంతముల మహాత్మ్యము

జూన్ 1 వ తేదీ:—పామిడి గ్రామపు తైలవృత్తముకు సమీపమున మూడు వృత్తములు పరిమితమైనందున వేసవేలుగ భక్తులను, యాత్రీకులను, ఆకర్షించుచున్నది. రెండు మాసములనుంచి యీ వృత్తములయొక్క మహిమ తెలిసిన నా నాగ్రామజనులు, నలుదిశలనుండి, యీ వృత్తముల కడకే తెంచి, తిమార్లు సమానముగా భయభక్తులతో పూజలొనర్చుచున్నారు. కొందరికి మూలవ్యాధులు తుల్యుగములు నివారణయైనవి, కొందరు యాత్రీకులు తెలియజేసిరి. అందులో రెండు నింబవృత్తములు యొకశ్రమివృత్తము యొందునట్లు జనులు తదితరభక్తాగ్రసరులు, వాటిలలను భజించెదరు. లక్షలను భజించి వారు తమకు దీర్ఘకాలము నుంచునుండి న సర్వరోగములు నివర్తయాయెనని, చెప్పిరి. యీ కారణము బట్టి ప్రతి శనివారము నలుదిశలనుండి ప్రజ లచ్చటికే తెంచి పూజలొనర్చుచున్నారు.

పెనుగాలి

పామిడి గ్రామముందు, మే 30-5-30 తేదీన కుక్రవారము రాత్రి భిక్షుత్వమున గాలి వుత్పన్నమయెను. గ్రామజనులకు, భిక్షులకు జేయుచు అర్ధరాత్రి కాలమునందు భయంకరమైన శబ్దముతో వేయుచుండెను. కొంతకాలముకు వర్షము పారంభమై యింనుమిందుగా గంటకాలము వర్షించెను. భిక్షులముగా గ్రామములోని యీ నియం ఆఫీస్ పంచములకు కాలయొక్క పెంతులు గాలి రథ సముచే క్రిందపడి రియలై పోయెను.

పి. హెచ్. జగదీశచంద్రగారి రాక

వీరు అనంతవరము జిల్లాముందు గ్రామపునర్నిర్మాణ ప్రచారము గావింపుచు గుత్తి తాలూకాయందు సంచరించుచు గొప్ప గ్రామములు పీక్షించుచు, తమిళ, యిల్లూరు గ్రామములందు జనుల సమావేశపరచి గ్రామభివృద్ధి గురించి, గంభీరోపన్యాసములొసంగిరి. గ్రామపరిస్థితుల చక్కచెట్టుబట్టె దత్త మండల మంతయు సంచరించెనని తెలియుచున్నది. కొన్ని స్థలములందు గ్రామజనులు మధ్యపాననిషేధమునకై పట్టుదలతో పాటుపడుచు, వాగ్దాన మొసంగిరి.

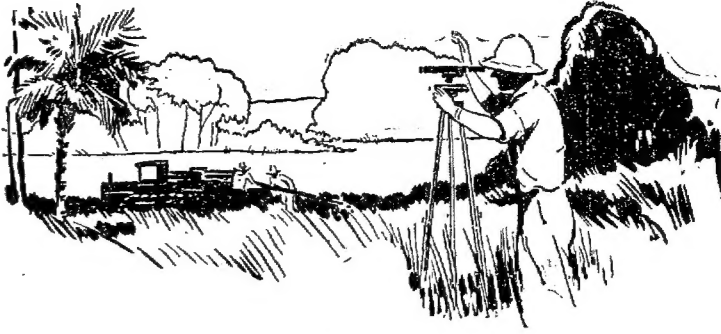
విజయనగరము

నిర్బంధవిధానమును ప్రసాదించుట

విజయనగరము, మే 30:—ఈరోజు సాయంకాలము పురజనులు స్వరాజ్య మైదానములో శ్రీయుత చౌదమెళ్ళ అనంతరావు పంతులుగారి ఆధ్వర్యమున గూడి యీ క్రింది తీర్మానము తీర్మానముగా నామొందిరి.

“నేను యొక్క సమావేశమైన విజయనగర పురజనులందరు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యవాదులైన విశాఖ పట్టణ నాయకులయొడ చూపు కఠిననిర్బంధవిధానమును నిరసింపుచు, దౌర్జన్యరహితులగు కాంగ్రెసు నుండియు, గాయపరచుచు మొదలగు హేయములగు కృత్యములను చేయు బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానమును ఖండింపుచున్నాను. నెర సాల కేసు నాయకులను చాల అభినందింపుచున్నాను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

After a Hard Day...

మీరు పగలంతయు ఎండవేడిమియందు పనిచేసి తిరిగి వచ్చినవిదవను, మీబలము తీరించినపుడును, రాబోవు వ్యాధిని గూర్చి ముందు జాగ్రత్తగ నుండగలందులకు

WATERBURY'S COMPOUND

గత 25 సంవత్సరములనుండి గొప్ప యనుభవముగల వైద్యులచే వాడదగినదిగ చెప్పియున్నారు. దీనియందు శరీరయభివృద్ధికి వలయు ముఖ్య వస్తువులు చేర్చబడి యున్నవి... శరీరము తీరించినపుడే వ్యాధిరాగలదు.

మృగముల నూనెలు చేర్చక... హస్తములతో స్పృశించ బడకయుండి యంత్రసాహాయమున తయారైనది.

ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రదేశములకొరకే తయారుచేయబడుటచే ఏకాలమందైనను మంచి నుణము నివ్వగలదు.

అన్ని మందుల పావులలోను వైద్యులవద్దను దొరకును.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY
Pharmaceutical Chemists

113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

విశాఖపట్టణ సత్యాగ్రహము

(స్వకీయవిలేఖరి)

పోలవరము గల్లిపైదాడి

జూన్, 3:—సత్యాగ్రహ సంఘమువారు బాలచెరువు గల్లిపై మార్తమే గాక మండలమున అనువగు అన్ని గల్లిలపైకిని దాడి సలుపుచున్నామని లోగడ జిల్లాకలెక్టరుకు నోటీసు నంపి యుండుటచే అనకాపల్లి నుండి రెండుదళములుగ వెడలిన ఒక దళము 5 గురు పోలవరము గల్లిపై 1 వ తేదీన దాడిసలిపిరి. కొంతకాలద్వారము చేరుసరికి నుమారు అరువది యిది పోలీసులు ద్వారముకడ నిరోధించిరి. సరోజినీదేవిగారి దళమును దర్శనాలో నిరోధించినటులే విముక్తి నిరోధించుచున్నాము. గాన మీరు ముందునకు వారాచని పోలీసువారనిరి. సత్యాగ్రహము పలునూరులుచే గల్లిలోనికి పోవుటకు ప్రయత్నించిరి. మధ్యాహ్నము 4 గంటలవరకును సత్యాగ్రహముండి అనాటికి తిరిగి అనకాపల్లి వచ్చిరి. అనకాపల్లిలో వారిని పోలీసులు నిర్బంధించిరి. రాత్రియంతయు నిరోధముననుంచి మరునాడు విడిచిరి. అంత తాత్కాలికముగ దాడి విరమించినవారై విశాఖ పట్టణమునుండి చేరుటచే వారు నిన్నరాత్రి విశాఖపట్టణము వచ్చి చేరిరి.

సత్యాగ్రహులకు ఆశ్రయ మొసంగినందులకు కేసు అనకాపల్లిలో సత్యాగ్రహులకు తమగృహమున ఆశ్రయమొసంగినందులకు శ్రీయుత ధర్మాల అప్పల సరసయ్యగారిపై కేసు చేయబడినది. నిన్నటిదినము విచారణ జరిగి ఆయనకు పదిరూపాయలు అవరాధము విధించిరి. ఆయన నిరాకరింపగా 2 నిమిది దినములు కారాగృహశిక్ష ననుభవించవలెననిరి. శిక్షనే అనుభవించునని శ్రీ అప్పల సరసయ్యగారు చెప్పగా “విముక్తు శిక్షింపము, మీవద్ద ధనమునే రాబట్టెదను”ని ఆయనను విడిచిరి.

దిమిలలో నిర్బంధము

దిమిలిగ్రామములో నిర్బంధించబడిన శ్రీయుత శిష్టా సత్యనారాయణగారు నేడు ఎలమంచిలిలో విచారింపబడిరి

సత్యాగ్రహులకు సహాయము పనిభోజనముల నొసంగినందులకు 167 శిక్ష నుక్రింద నేర మారోపింపబడినది. శ్రీయుత సత్య నారాయణగారు స్టేటుమెంటు నొసగుచు నేను పోలీసువారికి సహాయమును చేయక సాంఘికబహిష్కారము చేసినందులకి కేసును నాపై ప్రత్యేకముగ తెచ్చిరిని నుడివిరి. కేపు తీర్పు చెప్పబడును.

శ్రీమతి సరళాదేవిగారు

ఉత్తరనాయకురా లగు శ్రీమతి సరళాదేవిగారిని మొన్న 1 వ తేదీన వెల్లూరు జైలులకు తీసుకొని పోవుచు నాల్లేరు స్టేషనులో దింపిరి. ఉదయము 6 గంటలనుండియు 12 గంటలవరకు నాల్లేరు స్టేషనులో నుంచిరి. అమెతో ఒక స్త్రీయును, సభిష్టపెట్టెయొకటియుండిరి. ఆమెను నాల్లేరు స్టేషనులో సందర్శించితిని. “స్త్రీలు అమితముగ ముందునకు వచ్చి ఈ యుద్యమమున పాల్గొనవలెన”ని ఆమె తెల్పెను.

పోలవరము గల్లికి వెడలిన దళము

1 శ్రీమతి వంశము బలరామ భూపతిదేవు వర్మగారు, 2 గోపాల భూపతిదేవు శర్మగారు, 3 కృష్ణచంద్ర పెన్డెగారు, 4 నందాపురపు బైరాగిగారు, 5 శిష్టా రామమూర్తిగారు.

కేశవరం

ది 31-5-30 తేదీన తాడేపల్లిగూడెంలో జిల్లాకలెక్టరు సంఘసభాసంతరము జిల్లా నియంత కొమ్మారెడ్డి ఆంజనేయులుగారు తాలూకానియంత పసల కృష్ణమూర్తిగారు, క. గం నురాజు, కే. సుబ్బారావు, మున్నగువారు కేశవరం గ్రామం వెడలిరి. రాత్రి కేశవరం గ్రామములో పసల కృష్ణమూర్తిగారి ఆధ్వర్యమున సభ జరిగినది. శ్రీ విశాఖ పీఠాధ్యక్షరావుగారు నుమారు ఒకగంట ప్రస్తుత స్థితిగతులనుగూర్చియు, యడవల్లి రామమూర్తిగారు ఖిద్దరునుగూర్చియు మాట్లాడిరి.

1-6-30 తేదీన తాడేపల్లిగూడెం సంతలో శ్రీ పసల కృష్ణమూర్తిగారి నాయకత్వముక్రింద విదేశీవస్త్ర దుకాణముల వద్ద పికెటింగు జరిగినది. కొన్ని దుకాణములను మూసివేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ జూన్ నెల 5-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలి 1, ప 45 కలది	12 8 0	18 4 0
కల్లూరి 1, ప 42	12 14 0	18 0 0
ధిల్లి 1, ప 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
సువ్వులు	17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 105	12 12 0	14 0 0
సెనగలు	18 4 0	15 0 0
పెసలు	18 4 0	14 0 0
మినుములు	15 4 0	16 0 0
ఉలినలు	6 4 0	7 0 0

3. నూనెపప్పులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	105 0 0	110 0 0
నయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	88 0 0	41 0 0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 100 మిషన్ నూనె 96		
అముదము బా 1-కి	88 0 0	90 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి	95 0 0	97 0 0
వారపసుపు	54 0 0	56 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుపాయకట్టు పిసిలిందు మునుగు 1-కి ర 40 45		
బెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	24 10 0	24 14 0
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	80 0 0	81 0 0
చదరం	24 0 0	20 0 0
రత్నండు	24 0 0	30 0 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని సింహం యీటె	6 5 0	
నెం 6 , కలా	3 10 0	
నెం 24 , లాకి	5 5 0	
నెం 40 జమ్మరు 10 పా	9 6 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	6 6 0	
నెం 40 రాడి	8 12 0	
నెం 4 చెన్ని మసీదు	3 4 9	
44 వాందో	4 14 0	
నెం 20 1/2 జమ్మరు	6 6 0	
నెం 20 1/2 ఛెరిక్ల	6 8 0	
నెం 20 1/2 తిరుదురు	6 6 0	
నెం 24	6 14 0	
నెం 28	7 6 0	
నెం 30 చెన్ని పెట్ట	8 14 0	

7. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి	50 0 0	58 2 0
బంగారు తులం 1-కి	21 18 0	22 0 0
సవరన 1-కి		18 9 9
ఇత్తడి బా 1-కి	225 0 0	228 0 0
రాగి బా 1-కి	300 0 0	305 0 0

8. రంగులు

అలీమేలు స్విట్జర్లాండు అలిజరయి సింహం మార్కు		
1, నీలిరంగు 1 రలి	0 10 0	
14 రతులు	1 10 6	
28 రతులు	1 0 9	
55 రతులు	1 3 0	
1 అందన	1 8 6	
రెప్పలు పొద్దునూ బోలెడ అనగా (టర్నికెన్)	8 4 0	
బాగో 3 డి	1 0 0	
4 డి	1 2 0	

విశాఖపట్టణ సత్యాగ్రహము

(స్వకీయ విశేషం)

నడచుగ్గురకు 6 నెలలు కఠినశిక్ష

జూన్ 3:- మొన్న 1 వ తేదీని నిర్బంధించబడిన శ్రీమంతులు 1 వంశధర్మ బాపిరాజు, 2 వంశధర్మ రామరావు, 3 వంశధర్మ కృష్ణమూర్తి (వీరు మువ్వకము పహారా దిగులు), 4 వంశధర్మ వెంకటరామయ్య, 5 ఇంటూరి కోటేశ్వరరావు, 6 నెమ్మలూరి నుబ్బారావు, 7 పోలంకి రామారావు, 8 కొత్త నరసింహారావు, 9 గొల్లపల్లి కనకము, 10 కొండేటి కృష్ణమూర్తి, 11 గొల్లెలరామలూ, 12 కొనూరి వెంకటరాజు, 13 వీరాధుని గణేశమాయాస్వామి వాగ్దేవ నన్న ఉదయము తాలూకా మాజస్ట్రేటు కొత్తూరి పాపారావుగారివద్ద విచారణ జరిగెను. ఇండియన్ పిన్ కోడ్లు 145 నెక్స్ ప్రకారము అక్రమసంఘముగా సమావేశమై రకు నేరము మోపబడెను. వీరిని అక్రమ సంఘముని తెలిపి చెదిరిపోవనినదిగా చెప్పగా చెదరుటలేదని ఇన్స్ పెక్టరుగారు సాక్ష్యము చెప్పిరి. ముంద యిది విషయ తెలుపుటకు నిరాకరించిరి. పిమ్మట మాజస్ట్రేటు గారు తీర్పు చెప్పుచు మిమ్ములను 145 ఇం.పి.కో. క్రింద నేరము మోపుచున్నాను. మీరేమియు తెలుపనందున పోలీసువారి సాక్ష్యము నమ్ముచున్నాను. మిమ్ములను చెరి 6 నెలలు కఠి శిక్ష వేయుచున్నాను. మీకు పి. క్లాస్ యిన్స్ పెక్టరుని యుండెను. అయినను మీలో చాల చిన్న వయసుగల యవకు లుండుటచే బి. క్లాసు నిమ్ముచున్నాను. మీలోని కిన్న వయసుకు లు తెలియక నే ఈ యుద్దయమున చేరినని తలచుచున్నాను. మద్దాయి లందఱను ఉత్సాహముతో వినిరి. వారిని బరం పురము జెయిలకు తీసుకు వెళ్లుటలు తెలుపబడెను.

పిమ్మట వారిని ఛాయాపటము తీయుట కంగీరించిరి. ఈ పదమగ్గురకు బాలచెనపు దాడియందు పాల్గొనుటకు ఏలూరునుండి వచ్చియుండిరి. నిన్న రాత్రి 7-30 గంటల రైలు లో వీరిని బరంపురము తీసుకొనిపోయిరి. సత్యాగ్రహము పలువురు పురవాసులను వీరిని జనుజను ధ్వజముతో సాగ నచిరి.

శ్రీ చింతకింది సూర్యనారాయణగారి కేసు

నిన్నటి మధ్యాహ్నము దివిజనల ఆఫీసరు నరసింహము నాయకు గారి వద్ద శ్రీ యు త చింతకింది నూ ర్య నారాయణ గారు విచారింప బడిరి. గత ఏప్రిల్ నెల 18 తేదీని సమాధితీరమున ఉపవ్యసించిరనియు ఉప్పుపట్టుమున ధిక్కరింపవలెనని ప్రోత్సహించిరనియు ఆ కథలో ఉప్పుచేయబడెననియు ఇన్స్ పెక్టరు సూర్య నారాయణగారిగారు, రివిన్యూ ఇన్స్ పెక్టరు డ్రో. వెం. రత్నం గారు సాక్ష్యముపలికిరి. ఇం. పి. కో 117, మద్రాసు ఉప్పుపట్టుము 74 ప్రకారము వీరిపై నేర మోపింపబడెను. క్రాసుచేయుటకును వాబ్జాలము చేపుటకును సూర్యనారాయణగారు నిరాకరించిరి. విచారణముగిసిన పిమ్మట 4 వ తేదీని తీర్పుచెప్పటకు వాయిదావేసిరి.

శ్రీ సూర్య నారాయణగారు వారు నిర్బంధించబడిన పుటినుండి నిరతనవ్రతమును పూరియున్నారని. ఫలములచాత్రమును భుజింపుచున్నారని. కార గృహమున రాజకీయ నిర్బంధితునిం కెరి సేని కలియుకరకు యు ఖజంపనుని తెలిపిరి. ప్రస్తుతము వారు నిర్బంధించబడినాటినుండియు బూరిగనే ఉన్నారని. విచారణానంతరము జెయిలకు తీసికొనిపోవునపుడు అచటి సత్యాగ్రహమును ప్రజలను జయజయధ్వజముల గావించిరి.

దిమిలలో మరియొక నిర్బంధము

నిన్న సాయంకాలము 4-30 గంటలకు ఎలమంచిలి సబు ఇన్స్ పెక్టరు ఒక హెడ్డుకాన్ స్టేబులు, మరి నలువురు పోలీసు భటులు దిమిలకువచ్చి శ్రీయుత కవిట్లా సత్యనారాయణగారిని నిర్బంధించిరి. వెంటనే ఆయనను ఎలమంచిలి తీసుకుపోయిరి. ఇప్పటికి విశాఖపట్టణముండలమున ముప్పది తొమ్మిండుగురు నిర్బంధించబడిరి. ఇందు ఆయదుగురు మాత్రము (బాలచెనపు దాడి సలిపినవారు) కారణము తెలుపకయే విడుదలపడిరి.

బహిరంగసభ

నిన్న సాయంకాలము బహిరంగసభ సమద్రతీరమున జరిగెను. ప్రథమమున శ్రీమతి దిగునర్తి బాసకీబాయిగారు ఉపన్యసించిరి. పోలీసులు కఠినమును ఘట్టమింది నిరోధించుట యు, తొలిదినమున సత్యాగ్రహముపై పోలీసులు దౌర్జన్యము చేయుటయు, ఇరువురకు బలమగు చెప్పలు తగులుటయు, రాష్ట్ర సంఘమువారి తీర్మానముల ప్రకారము దాడి తాత్కాలికముగ నిలుపుచేయుటయు మొదలగువిషయములు తెలిపిరి. బాలచెనపు దాడిపై దాడిసలిపిన నిషయములు తెలుపబడెను. దాడికి ఇదేదిన వారిలోని శ్రీయుత కోదమల్లి శోకారావుగారు మాట్లాడుచు పోలీసు లింత నిరోధించినను వారెట్లు దాడిసలిపినదియు,

తెలిపిరి. పిమ్మట ఏలూరు పశ్చిమతో వచ్చియుండిన శ్రీయుత అల్లూరి నరసింహరాజుగారు (14వ వ్యవసాయ) చాకచక్యముగా నుపన్యసించిరి. తనను నిర్బంధించక విడిచివెందు రు విచారణము తెలిపిరి శ్రీయుత వి. జ ను ప్రకారము ప్రస్తుతపరిస్థితులను తెలుపుచు నుపన్యసించిరి. పిమ్మట పోలవరము గల్లి పెట్టి దా సలిపినచిన్న శ్రీగోపాలకృష్ణపతి సేవకాగారు (చేతిబాబు) అప్పటి వివరములు తెలిపిరి. జనుజయధ్వజములతో సభ ముగిసెను.

రాష్ట్రీయ ప్రాప్తా

మహాసభ

తీర్మానములు

కుంభకోణమునందు యీ నెల 1 వ తేదీన సమావేశమయిన రాష్ట్రీయ ప్రాప్తామహాసభలో యీ క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను:-

[1] మద్రాసు రాష్ట్రీయ ప్రాప్తా సంఘము లను పెరుతో నొక సంఘము మద్రాసు నగరముందు యే ర్పాటు చేయువలెను ఈ సంఘముయొక్క కాఖలు వివిధ స్థలములు దును యేర్పాటు చేయబడవలెను.

[2] శ్రీయుత ఎం. కె. ఆచార్యగారి కారదాచట్ట సవరణ బిల్లు తాత్కాలికముగా ఆమోదించబడవలెను. కారదాచట్టము రద్దు చేయబడుటకు తీవ్రాదో శ న ము సలుపబడవలెను.

[3] గర్భాధానయోనిర్ణయ సంఘనివేదికను, దా|| గౌరవగారి బిల్లును యీసభవారు ఖండించుచున్నారని. లాహోరునందున, యితర స్థలములందును, గావించబడిన విదాగుల తీర్మానములను యీసభవారు ఖండించుచున్నారని.

చేవాలయముల ప్రవేశమునకును మతాంతర వివాహము లకును అనుమలముగా నుద్దేశించబడిన శాసనమును యీసభవారు ఖండించుచున్నారని.

హిందూమహాసభ సవతన హిందువు లందరికిని ప్రాతి నిధ్యము వహించాలి. కాబట్టి, దానినుండి యీసభవారు వేరుపడుచున్నారని.

[5] ప బ్లి కు నె ర్వి కు ఉ ద్యో గ ము ల నొ స గు ట లో శ్ర భు త్వ ము వారు సాం ఘి క విభేదములను పాటించుట యీసభవారు ఖండించుచున్నారని.

[6] భారతదేశమునకు స్వయంనిర్ణయధికారమును వెంటనే సాధించుటకుగాను స్వస్వర్క స్వరాజ్యపార్టీయను నూతనపక్ష మొకటి యేర్పాటు చేయవలెను.

[7] భావిరాజ్యాంగమునందు మతాభిప్రాయములను మతాచారములను స్వేచ్ఛ యుండవలెను.

[8] కొండుటెమిల సమావేశమునందు అన్ని రాజకీయ పక్షమువారును పాల్గొన గలుగుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు అధివివేక స్వాతంత్ర్యమొసగుటకూర్చి వెంటనే యొక ప్రకటన గా విం చు ట య వ స ర మ ని యీ సభవారు తీవ్రప్రాయపడుచున్నారని. అట్టి కొండుటెమిల సమావేశమునందు దక్షిణ భారత దేశముందలి పూర్వచార ప్రాప్తా సంఘమునకు ప్ర శ్లోక ప్రాతినిధ్య మొసగబడవలెను.

కావలెను

హిందూదేశములో తయారుచేయబడిన శ్రేష్ఠ మైన అగ్నిపుల్లలకు ఉత్తరసర్కారులలో సబ్ ఏజెంట్లుగ పనిచేయుటకు కావలెను. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఆంగ్లేయభాషలోనే జనవలెను.

వివరములకు:-

పోస్టుబాక్సు నెం. 451, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి. రామకాన్త్యులవారి

శ్రీ రవర్ధని నెల బుడి 1-కి రు 1-8.

తల్లులకు చనుబాలను వృద్ధిచేయును. అన్ని పావులలో దొరకును. ఆయుర్వేద నిలయయ (రిజిస్టర్డు) బెజవాడ.

చంద్రా నర్సరీతోటలు - నేలం జంక్షన్ నేలం మానిడిపండ్లు పంపుటకు తయారు. ఆర్యుతో ఆర్యుడు, 8 సం॥ అంటునూమిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు దశా రు 7 1/2. సీస, స్వదేశీ తర్పూరి పూనికలు, 24 డి. నులు నెల రు 2 1/2, 12 డి.నులు 1 1/2. కాల్వలూగు ఇతా, Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

తిరువళ్ళిక్కేణి సంఘటనలు

అనధికారసంఘ విచారణ

3వ తేదీ విచారణ

శ్రీయుత ఎన్. టి. రామన్నగారి సాక్ష్యము

తిరువళ్ళిక్కేణిలో ఆద్యోక్తుగానున్న శ్రీ యుత ఎన్. టి. రామన్నగారు మొట్టమొదట విచారించబడిరి. కాల్పులు జరిగినదినమున తాము చూచిన దంతయును యీ క్రిందివిధమున వివరించిరి:—ఏప్రిలు 27 తేదీన తిలక్కుట్రమునందు జరిగిన సర్వవత్తు సమావేశమునకు నేను హాజరయి యుంటిని. నేను సభకు బోయినప్పుడు ప్రేక్షకులు క్రిక్కిరిసియున్నందున నేను దూరముగా నిలిచియుంటిని. ఆసమయమున నెట్టి అల్లరి యును లేకుండెను. కొంతకాలము గడచినపిమ్మట రోడ్డుమీద అల్లరి జరుగుట వింటిని. మరియొక సభ యేర్పాటుచేయబడెను. మొదటి సభలో కొందరు అల్లరి జరుగుచున్నందున ఉపన్యాసమును వినుట కష్టమనిదోచి నేను రెండవసభ కేగితిని. ఆసమయమున చీకటిగా నుండెను. సభయందు గొప్పగుడిపములు వెలుతురు మాత్రము కొంతయుండెను. రెండవ సభనుండి పోలీసువారలు మొదటి సభ నెడరించుట గాంచితిని. ఒకరిద్దరికి తీవ్రగాయములు తగిలెను. పోలీసులు మొదటి సభను చెదరగొట్టిన తరువాత రెండవ సభకు వచ్చి, సభ చాలింపబడినదిగా అధ్యక్షునకు కలువరిపిరి. ఈ సభకుడ నిలుపుచేయబడెను. నాకు జ్ఞాపక మున్నంత వరకు నేనచ్చట నుండినకాలములో రెండవసభను పోలీసులు మట్టడింప లేదు. నేను తిరిగి గృహమునకు బోయినప్పుటికి తి గంటలరాత్రి యయ్యెను. వైక్రాప్తు రోడ్డుమీద బకిహం కాలువవంతెన దగ్గర ప్రజలు గుమికూడియుండుట గాంచితిని. పోలీసులపై ప్రజలకు గలిగిన క్రోధము చాల తీవ్రముగా నుండెను. నామిత్రు నొకని చూచుటకు నేనచట నిలిచితిని. ఆ సమయమున వీచియం దింకను అనేకమంది ప్రజలు గుమికూడి యుండిరిని నే నెరుగకుంటిని. ప్రజలలో నెక్కువ భాగము గృహములకు మరలి పోయిరియే నేననుకొంటిని. నేను బకింగు చొంలాడ్డి ప్రక్కను నిలిచి యుంటిని. ఆ వెంటనే ఆకస్మికముగా కాల్పులధ్వని వినిపడెను. ఈ ధ్వని పోలీసులు వంతెనమీదికి రాకమార్గమే వినిపడెను. వంతెన యొక్క తూర్పుభాగముండి రెండవసారి కాల్పుల ధ్వని వినిపడెను. ఈ కాల్పులు వైక్రాప్తు రోడ్డు వైపునకు గురిపెట్టబడెను. వంతెనయొక్క పశ్చిమ కొనదగ్గర నొకడు క్రిందపడిపోవుట గాంచితిని. వంతెనయొక్క పశ్చిమ కొనదగ్గర గుమికూడి యుండిన ప్రజలను చెదిరిపోవలసినదిగా పోలీసులు ముందుగా హెచ్చరింపవలసినను లేదు. తుపాకులు కాల్పుబడిగానే ప్రజలు చెల్లాచెదురుగా పరుగిడిరి. అప్పుట పోలీసు చేరువరకును రాళ్లు చువ్వబడలేదు. వంతెనయొక్క వాయవ్యభాగముండి కుప్పము వైపునకు మరియొకసారి తుపాకులు కాల్పుబడెను. నే నిచ్చట ఆరగంట కాలము నిలిచి యుంటిని. ఈ సారి పోలీసులు పెట్రోలు స్టాండువరకును ప్రజలను వెంటతేరి మి చెదరగొట్టిరి. పిమ్మటవారు వంతెనదగ్గర కేగి చతురాకారముగా నిలిచి నలు వైపులనుతిరిగి తుపాకులను చేతబట్టుకొని యుచుండిరి. మరి పదినిమిషముల తరువాత కుప్పమునుండి యొకబాలుడు పోలీసు ఉద్యోగులయొంటును మోసికొని పోవచుచుండుట గాంచితిని. చేపలుపట్టువచ్చుచోడు అందు కాటంకపరుచుచుండగా నొకసార్లుంటు లాతీతో యావృద్ధుని మోచుచుండగా గాంచితిని. ఈసమయముందే రాళ్లు రువ్వబడెను. రాళ్లు పశ్చిమదిశ నుండి వచ్చెను. అప్పుటినుండి పోలీసులు నిలిచియుండినచోటు నకు నుమారు 100 గజముల దూరముండును. కాబట్టి రాళ్లు పోలీసుల దగ్గరకు చేరియుండజాలవు. దక్షిణదిశనుండిగాని ఉత్తర దిశనుండిగాని రాళ్లురువ్వబడలేదు. కొంతకాలము తరువాత కుప్పమునుండి మోసి కొని పో బడి న బాలు ని యొక్కయు, వంతెన కొనదగ్గర పడిపోయిన మనుజునియొక్కయు, శవములు ఒకమోటారు బండిలో తీసుకొని పోబడెను. ఒక స్త్రీకుడ తుపాకునుండు దెబ్బ తగిలెనని వింటిని. గాయములను పొందినవారికి చికిత్స మొనర్చుటకు యెవ్వరుగూడ ఆసమయమున నిడిచిపెట్ట బడలేదు. నుమారు 3.45 గంటల రాత్రికి నేను గృహము చేరితిని. దారిలో వైక్రాప్తు రోడ్డు వెల్పురోడ్డు కలియుచోట పైనికుట గస్తీ తిరుగుచుండుట గాంచితిని. శ్రీయుత వి. రామదాసుగారు రడిగిన ప్రశ్నలకు పాడి యీక్రింది జవాబు చెప్పెను. సభదగ్గర గుమికూడి యుండిన ప్రజలను మెరై నుదగ్గర గుమికూడియుండిన ప్రజలను కలిసి యుండలేదు. నేను మొట్టమొదట సభకేగినప్పుడు ప్రెసి డెన్స్ కాలేజీ ఆవరణలోకొన్ని బమ్మలు పోలీసులతో నిండియుండుట చూచితిని. రాక పోకలకు ఆటంకము లేకుండెను. నేను రెండవ సభ కేగినప్పుడు చీకటిగా నుండెను.

ప్రశ్న—పోలీసులు తుపాకులను కాల్పుటకు మారిన తరువాత కారణము చెప్పగలరా?

ధనవంతుడు ఖర్చు పెట్టునది 10,000 రూపాయలు!
బీదవాడు ఖర్చు పెట్టునది కొలది అణాలు మాత్రమే!
ఉభయులకు వచ్చు ఫలము మాత్రము సమానమే!

ఒక ధనవంతుడు చాలజబ్బుగా యుండెను. వారివైద్యుడు “మీ శరీరాలోగ్గుము కొఱకు ఐరోపాదేశము నెడలి, యచట భూమినుండి వచ్చెడు ఆరోగ్యమైన నీటిని త్రాగవలయునని” చెప్పెను. ఈ ధనవంతుడు ఐరోపాదేశమునకువెళ్లి, యచట ఆరుమాసములుండెను. కొంతకాలమునకు ఆరోగ్యముచేసారెను. కాని కొన్ని వేలరూప్యములు ఖర్చైయుండెను. హిందూదేశముందు బీదవాడు పైవానివలననే వ్యాధిచే బాధపడెను. అప్పుడు వైద్యుడు “బజారునకువెళ్లి కొలది అణాలు నెల గల ఒకసీసా కృష్ణస్సాల్టును కొని, కొద్దిగ తేడినీళ్లలో గలిపి ప్రతిదినము ఉదయం పుచ్చుకొనుడు. కొలది రోజులలో యారోగ్యమును పొందగలవ”ని చెప్పెను. బీదవాడు పైవిధముగచేసి యారోగ్యమును బొందెను. నీరు ఆరోగ్యమును కొలది అణాలు నిలువగల సీసా కృష్ణస్సాల్టునుతోను, ధనవంతుడు పదివేలరూప్యములు ఖర్చుచేసి యారోగ్యోద్దేశమును పొనముచేసి, ఆరోగ్యమును పొందిరి. కృష్ణస్సాల్టునుందు ఆరువిధములైన లవణములు కలసియుండి, గర్భము ఊపిరితిత్తులు, మలారేయము, రక్తము, అజీర్ణము, బలహీనత, తలనొప్పలు, మలబద్దకము, కీళ్లనొప్పలు, జ్వరము, చర్మవ్యాధులు మొదలైనవాటిని బోగొట్టుగలవు. మీరు బలహీనముగ నున్నపుడు కొద్దిగ కృష్ణస్సాల్టును ఉష్ణోదకముతో ఉదయముపూట పుచ్చుకొనుడు. కొలదిరోజులలో యారోగ్యనందలగుదురు. ఈ లవణమును కాఫీ లేక తేనీ ఉత్తో ఉదయముపూట సీసాపైయుండు ఒక చిన్నగీటు వరకు పుచ్చుకొనవలయును.

తయారుచేయునపుడుగూడ చేతితో అంటబడలేదు.

KRUSCHEN SALTS

ఇ. గ్రీన్స్ట్రు హ్యూగ్స్, లిమిటెడ్.
(స్థాపితము 1756)
మాంచెస్టరు, ఇంగ్లాండు.

జవాబు:—మరి 20 లేక 30 నిమిషములలో ప్రజలు తమంతట తామే తమ గృహములకు బోయి యుండెడివారని నా యభిప్రాయము. పోలీసులపై ప్రజలు చాల క్రోధముతో నుండిరి. అప్పుటికి పోలీసులు వచ్చుచుండు రాళ్లురువ్వబడలేదు. చీకటిగా నుండినందున రోడ్డుమీద నేను జరిగిన నేను చెప్పజాలను. కాల్పుటకు ముందుగా అల్లరుల చిత్తులు ప్రజలకు పదిని విరికించబడెనో లేదో నేను చెప్పజాలను. తుపాకులు కాల్పుబడినపుడు వంతెనమీద దీపములు వెలుగుచుండెను. అటపిమ్మట నవి ప్రజలచే విరుగగొట్టబడెను. వైక్రాప్తు రోడ్డుమీదికి పోలీసులురాకమార్గము మోటారుబండ్లరాక లింకను నిరాటంకముగా జరుగుచుండెను. ఒకటి రెండు మోటారుబండ్లు నిలిపివేయబడి అందుగూర్చుండినవారు మహాత్మా గాంధీకై యని అరువవలసినదిగా కోరబడిరి. కొందరు స్త్రీలతోనిండిన మోటారుబండి యొకటి యెట్టియల్లియునులేకుండ విడిచిపెట్టబడెను.

శ్రీయుత ఇ. కృష్ణయ్యగారి సాక్ష్యము

తిరువళ్ళిక్కేణిలో ఆద్యోక్తుగానున్న శ్రీయుత కృష్ణయ్యగారు పిమ్మట విచారించబడిరి. ఈ క్రిందివిధమున సాక్ష్యము చెప్పిరి:—అల్లరి జరుగవచ్చునని నేను సభలోనుండగా వింటిని. శ్రీమతి దుర్గావాయమ్మగారిని యితరస్త్రీలను వెంట దీసికొని ఉదయవసమున కేగితిని. పిమ్మట తిలక్కుట్రమునకువచ్చి రెండవసభకు హాజరయితిని. పోలీసుసవారులును, రిజిస్ట్రే పోలీసులును, సభను ముట్టడించి చెదరగొట్టిరి. ప్రజలు చెల్లాచెదురుగా పరుగిడిరి. ఆ సమయమున రాళ్లు రువ్వబడలేదు. పోలీసు సవారులు సభను చెదరగొట్టుటకు తగినకారణ మేమియు లేకుండెను. అనేకలకు గాయములు తగి

లెను. పిమ్మట నేను వాలాబాకోడ్డు వైపునుండి తిరువళ్ళిక్కేణికి వచ్చితిని. నుగల వైక్రాప్తు రోడ్డునకు వెళ్లదలచితిని. వెల్పురోడ్డు వైక్రాప్తు రోడ్డు కలియుచోట గస్తీ దిడిన మిలిటరీ సైన్యము నన్ను ఆటంక పరిచెను. విచారణ ముగిసెను. మరువాడు తిరిగి విచారణ జరుగలేదు.

అధ్యక్షుని ప్రకటన

విచారణసంఘాధ్యక్షుడు యీ క్రింది ప్రకటన గా చెను:—విచారణ సంఘముయొక్క బహిరంగ విచారణేపటితో ముగిసినదయ్యెను. తమ అంత్యరిపార్థకు సంబంధించి తీర్మానమును విచారించుటకు మరల 11 వ తేదీ యనంత సమావేశమును. ఈలోపున నింకను సాక్ష్యమియ్యగల 5 ముసాక్ష్యములను లిఖితరూపమున మహాజనసభాకా మనందుండు సంఘకార్యసత్తికి పంపవచ్చును.

సర్వవత్తు సమావేశ రిపోర్టు

నైహూదిపోర్టు తెలుగుపు న్నకములు బెజుగా ఖద్దరు స్టార్టుతోను, బందరు తాంగ్రెము లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. 50 సివవారు ఆరూపణములలో తీసుకొనవచ్చునని వెల ర 1/- ఒకరూపాయ మాత్రం

అశ్వన

రిజువేనేటరు

ఎక్కువబలమును, శక్తిని, జీవము నివ్వగలదు. నరములను, శరీరమును, మెదడును వృద్ధిచేయును. విద్యాపరీణులకును, వ్యాయామం చేయువారికిని యావశ్యకమైనది.

ప్రొ. యుంచవారలు:—
ఎస్. డేవీయ్ గౌడ్ అండ్ కో.,
41, బందరువీధి, మద్రాసు.
నాథన్ అండ్ కో.,
కొచ్చిన్.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd. Calcutta.

అమృతాంజనము డిపో

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు

మదరాసు, బొంబాయి.

రోజుపుష్ప లేహ్యము 1532

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాలు, విశేషమును చక్క-గాగలిగించును, రుచికరమయినది. పథ్యము. లేదు. 15 కు|| డబ్బి రూ. 0-10-0.

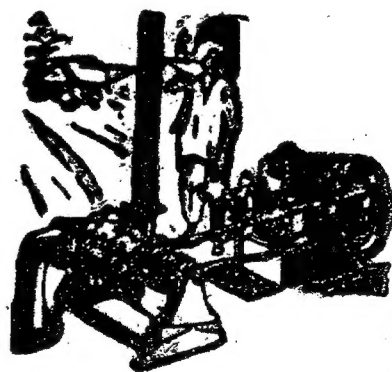
క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

దగ్గ, ఉబ్బసము, కఫము, అల్లి, మొదలగు కాస్తాకోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును 15 కు|| డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకముగా పి.సి.పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, నెల్లూరు జిల్లా

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య

రీతులు అందు స్పీన్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిచ్చు చున్నారు. మద్రాసులో భాయనూగా మందురు. ఉత్తర ప్రదేశ్ తరము అన్నియు క్రింది ఆడ్రసునకు వ్రాయవలెను. నెం. 37, మాధవరెడ్డిమాళ్ కోయల్ వీధి, కైలాశుడు మద్రాసు.

మా ప్రత్యేక వై.ఎస్.సి. పోస్టల్ పంపింగు సెట్టు కలిగిన మద్రాసులో ఎంజనుతో గలవు. శ్రీ విద్యుత్తులకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

VOLART BROS ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:
కొత్తతరగుపేట, బెంగళూరు.
వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.
అవనాపిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.
తెలుగుజిల్లాలో ప్రతినిధులు:—
మద్దూరి బ్రదర్లు, రాజమండ్రి
వాలకార్లు బ్రదర్లు, ఏశేస్సె, బెజవాడ.

ఆంధ్ర పత్రికకు యేజంట్లు తక్షణమే కావలెను

రూ. 200 ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, మంచి పలుకుబడి, యోగ్యతగలవారు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట ఏజంట్లుగానుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాసముండుట ముఖ్యము. మిగత వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు ఒక అణా స్టాంపుతో వ్రాయవలెను. బిల్లు పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

తాజేపత్రికాదం	చీరాలు	విశాఖపట్టణము	కర్నూలు	హిందూపూరు
యలమంచిలి	సత్యనగరం	పల్నాటి	గుత్తి	తాటిపత్రి
పార్వతీపురం	బొబ్బిలి	చిత్తూరు	అనంతపురం	నంద్యాల
బాపట్ల	చికాకోట	కడప	రైచూరు	మార్కాపురం

మేనేజరు (ఏ): ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథములను విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువలెను ప్రచురింపబడును.

వెలుపడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, హిందీమిట్టరథువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగళాయి, రాజుతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, శాశ్వతములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను జారకును.) 0-5-0
- 2 జనవత్సరాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను జరికి లించి కూర్చిన మూలము. పాతభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు 0-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని జ్ఞానము కాంగ్రెసు ఆభ్యుదయోపశానము 0-5-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయలం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. 0-5-0
- 5 క్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రహము, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజగారి చరిత్ర మిందు 0-5-0
- 6 నరనముగ వర్ణింపబడినది. నందరావుసారముగ త్యాగరాజగారు చియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- 7 భీమండు (అయిదంకముల నాటకము): నార్మేశ్వర శివశిఖామణి యగు ఇబ్ సెను గారి వ్రాసిన అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ బొంబా పిచ్చిరెడ్డిగారు. వి. యె. (అనర్థ) 0-0-0
- 8 విజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి శత్రుఘ్నదత్తుగారు, వి. యె. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యముపై పీఠిక మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చరిత్రయు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0
- 9 'అత్తకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహణ-సత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనవంతులను ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరు శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువాదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. 0-10-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, శ్వాసకావ్యము.

శివరావుప్రతినిధి:— నామదర్శి గారికొకరవచ్చు అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబారు, మదరాసు, డబ్బి 1000